

Celovitost države ima svojo ceno

DUŠAN UDOVIČ

Kaj vse se lahko zgodi, če se bo Škotska na referendumu izrekla za odcepitev? To vprašanje, ki je v zadnjih dneh preraslo v skoraj panično vzdušje, je bilo najbrž odločilno pri izrekanju Škotov na četrtkovem ljudskem glasovanju. Zakaj bi tvegali skok v neznan, se je moral vprašati marsikateri sicer neodločen volivec, pretežno starejše generacije. Očitno sta nad narodno gorečnostjo prevladala realizem in racionalnost. Navsezadnje mora imeti svojo težo tudi dejstvo, da Škoti že preko tristo let prostovoljno živijo z Angleži v skupni državi, v kateri se jim ne godi tako slabo, v tem času pa so si tudi priborili realno avtonomijo, skoraj nekakšno državo v državi, ki ima svojo vlado in parlament.

Zmaga zagovornikov skupne države na referendumu je nedvoumna, do pričakovanega foto finiša ni prišlo. To pa še ne pomeni, da je zgodba škotske avtonomije zaključena. Zagovorniki odcepitve so že včeraj napovedali, da bodo Cameronu izstavili račun za vse širokogrudne obljube, ki jih je v paničnem strahu pred odcepitvijo delil v Edinburgu par dni pred ljudskim glasovanjem. Prav gotovo bo poleg Škotom moral prisluhniti tudi Valizanom in Severnim Ircem, ki ne bodo zamudili dragocene priložnosti. Londonska vlada bo morala na novo upoštevati dejstvo, da ima ohranjanje skupne države svojo ceno.

Zunaj britanskih meja so z rezultatom referendumu zadovoljne vse tiste države, ki imajo v svojih mejah kakšno žarišče avtonomizma in so se bale, da škotski primer ne bi »povlekel«. Verjetno je še najbolj zadovoljen španski premier Mariano Rajoy, ki mu trka na vrata novembrski referendum v Kataloniji. To ljudsko glasovanje ima sicer za razliko od škotskega le posvetovalni značaj, vendar španska vlada ne bo rešila katalonskega vprašanja samo s tožbami na ustavnem sodišču, kot napoveduje. Tudi zanjo velja, da mora biti sposobna pozorno prisluhniti Kataloncem in Baskom, če želi ohraniti celovitost države.

Ob škotskem referendumskem rezultatu je trenutno odleglo tudi Evropski uniji, ki se je tako izognila novemu vozu, saj ima drugih že dovolj in preveč. Poleg navedenih je tu še Belgija, ki je zaradi nepopustljivega trenja med Flamci in Valonci že dolgo brez vlade, da drugih konfliktnih zgodb, z Ukrajino na čelu, kjer pa že govori orožje, ne omenjamo. Hočeš nočeš, bodo vprašanja avtonomije, federalizma in pravic narodnih skupnosti morala priti v ospredje evropske politike bolj, kot so kdajkoli bila.

EDINBURGH / LONDON / BRUSELJ - Na referendumu zmagali zagovorniki skupne države

Odcepitev Škotske splavala po vodi

PROJEKT EDUKA - Obračun

Promocija večkulturnosti

JADRANJE - SP v Španiji

Brez kvote, a najboljša doslej

Terme Zreče

druga oseba biva
50% UGODNEJE

KRATEK JESENSKI ODDIH do 20. 12. 2014

Program vključuje: 2x zajtrk in večerjo s pestrim izborom jesenskih jedi iz lokalnih živil in izdelkov, dobrodošlico s kozarcem vrhunskih okoliških vin ali jabolčnega soka iz okoliških vinogradov in sadovnjakov, kopanja v termalnih bazenih, 1x vstop v Savna vas, večere ob klavirski (četrtlet) ali plesni glasbi (petek, sobota) ter jesensko animacijo po programu.

za 2 osebi v Vilah Terme Zreče **** 165,00 €
za 2 osebi v Hotelu Vital **** 213,00 €
za 2 osebi v Hotelu Atrij **** S 282,00 €

Informacije in rezervacije: Terme Zreče, Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče, Slovenija.
T: 00386 3 757 60 00, 00386 3 757 61 48 (ga. Simona), E: terme@unitur.eu, www.terme-zrece.eu

EDINBURGH / LONDON / BRUSELJ - Škoti so na četrtkovem referendumu s 55 odstotki zavrnil neodvisnost. Za konec 307 let stare zveze v okviru Združenega kraljestva je glasovalo 45 odstotkov ljudi. Škotska vlada je priznala poraz, London pa zatrjuje, da se bo držal obljub glede razširitve pristojnosti za škotski parlament. Mednarodni odzivi na izid so pozitivni. Štetje glasov je na Škotskem trajalo vso noč in rezultati so iz posameznih volilnih okrajev kapljali sproti. Na neki točki je postalo jasno, da so Škoti neodvisnost zavrnili, kar se je z objavo končnih izidov v jutranjih urah le še potrdilo - Za neodvisnost Škotske je glasovalo 44,7 odstotka volivcev oz. 1,6 milijona ljudi, proti pa 55,3 odstotka oz. dobra dva milijona ljudi.

Na 2. strani

Kultura in turizem
za razvoj Terskih dolin

Na 3. strani

Družina Lokar lastnica
prostorov knjižarne

Na 5. strani

Deželna družba Insiel
postaja servisni center

Na 6. strani

Karitas prevzema skrb
za 25 priseljencev

Na 14. strani

SSO podal obračun
projekta Živi Kras

Na 15. strani

GIOMA

DOBAVA IN MONTAŽA

Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata

GIOMA - Ulica Remis 50 - San Vito al Torre (UD)
Tel. in faks 0432 997154
info@giomavimentiti.it - www.giomavimentiti.it

EDINBURGH / LONDON / BRUSELJ - Na referendumu s 55 odstotki proti 45 zavrnilo neodvisnost Škotske

Škotska vlada je priznala poraz London zagotavlja več pristojnosti

Iz sveta pozitivni odzivi na izid ljudskega glasovanja - Dobra novica tudi za vlado v Madridu

EDINBURGH / LONDON / BRUSELJ - Škoti so na četrtkovem referendumu s 55 odstotki zavrnilo neodvisnost. Za konec 307 let stare zveze v okviru Združenega kraljestva je glasovalo 45 odstotkov ljudi.

Škotska vlada je priznala poraz, London pa zatrjuje, da se bo držal obljub glede razširitve pristojnosti za škotski parlament. Mednarodni odzivi na izid so pozitivni. Štetje glasov je na Škotskem trajalo vso noč in rezultati so iz posameznih volilnih okrajev kapljali sproti. Na neki točki je postalo jasno, da so Škoti neodvisnost zavrnilo, kar se je z objavo končnih izidov v jutranjih urah le še potrdilo - Za neodvisnost Škotske je glasovalo 44,7 odstotka volivcev oz. 1,6 milijona ljudi, proti pa 55,3 odstotka oz. dobra dva milijona ljudi.

Zgodovinsko vprašanje je na volišča pritegnilo izjemno število ljudi. Glede na uradne podatke se je za referendum registriralo 97 odstotkov volilnih upravičencev, dejansko jih je volilo rekordnih 84,6 odstotka. Na splošnih volitvah leta 2010 je bila volilna udeležba 63,8-odstotna. Prebivalci Škotske so na referendumu lahko svoj glas oddali v četrtek med 8. in 23. uri po srednjeevropskem času. Pred 2600 volišči po vsej državi so se dolge vrste volivcev vile še pred odprtjem volišč.

Poleg Škotov so imeli volilno pravico na referendumu tudi vsi državljani EU in držav Commonwealtha s stalnim prebivališčem na Škotskem. Škoti s stalnim prebivališčem zunaj Škotske niso smeli voliti.

Volivci so neodvisnost večinsko zavrnilo v veliki večini od 32 volilnih okrajev, za so glasovali le štirih okrajev, vključno z Glasgowom (54 odstotkov). Kljub temu, da vzporedne volitve prvotno niso bile predvidene, je britanska javnomnenjska agencija YouGov že po zaprtju volišč na podlagi izjav, ki so jim jih po oddaji glasu zaupali volivci, podala dokaj točno oceno, da je za neodvisnost glasovalo 46, proti pa 54 odstotkov volivcev.

Referendumu je pot odprla absolutna večina, ki jo je leta 2011 v regionalnem parlamentu v Edinburghu osvojila Škotska nacionalna stranka (SNP). Glasovanje, ki je izpolnitev dolgoletnih prizadevanj njenega predsednika in škotskega premierja Salmonda, je potekalo v soglasju z vlado v Londonu.

Salmond je še pred razglasitvijo končnih izidov priznal poraz in pozval k enotnosti. »V imenu škotske vlade in v svojem imenu sprejemam rezultat in obljubljam, da bom konstruktivno sodeloval« z vlado v Londonu v prihodnjih obdobjih, je dejal. Kot je poudaril, 1,6 milijona ljudi, ki so glasovali za neodvisnost, predstavljajo »pomemben glas za neodvisnost Škotske in prihodnost te države. Zagovorniki enotnosti Velike Britanije je spomnil na obljube o razširitvi pristojnosti za Škotsko.

Britanski premier David Cameron, ki je v izjavi pred Downing Streetom 10 pozdravil odločitev na referendumu, je že zatrdil, da bodo obljube izpolnili. Večje pristojnosti se po njegovih besedah obetajo vsem delom Združenega kraljestva. »Tako kot Škoti bodo imeli tudi ljudje v Angliji, Walesu in na Severnem Irskem več besede pri svojih zadevah,« je zagotovil Cameron. Kot je pojasnil, bodo nove pristojnosti dobili hkrati s Škotsko, zakonodaja pa bo morda pripravljena že januarja.

Tako kot je pri zagovornikih samostojnosti po proglašeni rezultatih vladalo razočaranje, je bila evforija doma pri zmagovalcih referenduma

ANSA

Kampanja pred referendumom je sicer razkrila številne delitve med ljudmi - med Škoti in Angleži, bogatimi in revnimi, mestom in podeželjem. Kot kaže, so premožnejši sloji družbe in prebivalci podeželja glasovali proti samostojni poti Škotske, medtem ko so revnejši

prebivalci in urbana središča podprli neodvisnost.

»Razprava je ustvarila nekaj globokih delitev v naši državi. To je bila kampanja, ki je spodbujala in hkrati delila,« je po objavi izida menil vodja kampanje proti neodvisnosti, nekdanji britanski finančni minister

Alistair Darling. Namestnica škotskega premierja Nicola Sturgeon, ki je prav tako odigrala vidno vlogo v kampanji za neodvisno Škotsko, je medtem menila, da se je »država spremenila za vedno«.

Odzivi na izid referenduma iz sveta so medtem pozitivni. Odločitev

MINSK - Včeraj začetek zasedanja

Nov krog pogovorov kontaktne skupine za rešitev ukrajinske krize

Oklepniki ukrajinske vojske na vojaških manevrih

ANSA

MINSK - Dva tedna po dogovoru o prekinitvi ognja na vzhodu Ukrajine se je t. i. kontaktna skupina v beloruskem Minsku včeraj sestala na nadaljevanju pogovorov za trajno rešitev ukrajinske krize.

Skupina vključuje predstavnike Rusije, Ukrajine, proruskih separatistov in Organizacije za varnost in sodelovanje v Ev-

ropi (Ovse). Bivši ukrajinski predsednik Leonid Kučma, ki na pogovorih predstavlja vlado v Kijevu, in ruski veleposlanik v Ukrajini Mihail Zurabov sta izrazila upanje, da bodo dosegli utrditev dogovora. V središču bodo prizadevanja za utrditev prekinitve ognja, vloga Ovseja pri nadzoru ukrajinsko-ruske meje, pa tudi status se-

paratističnih pokrajin Lugansk in Doneck, poroča ruska tiskovna agencija Itar-Tass.

Eden od vodij separatistov Aleksander Zaharčenko je dejal, da vztrajajo pri lastni suverenosti, o čemer pa se Kijev ni pripravljen pogovarjati.

Predstavniki vlade v Kijevu in proruski separatisti so 5. septembra v Minsku dosegli mirovni dogovor za vzhod Ukrajine v 12 točkah, ki vključuje tudi prekinitev ognja. Premirje sicer ostaja krhko na več območjih na vzhodu države, od koder so tudi včeraj poročali o spopadih in žrtvah na obeh straneh. Dogovor naj bi vodil v končanje konflikta, v katerem je od aprila umrlo že skoraj 2900 ljudi.

Ena od točk dogovora je tudi podelitev posebnega statusa regijam na vzhodu Ukrajine. Ustreden zakon je parlament v Kijevu potrdil v torek. Pokrajinama Lugansk in Doneck je podelil širšo avtonomijo za obdobje treh let, predvideva pa tudi organizacijo volitev na določenih območjih. Vrhovna rada je v torek sprejela tudi zakon o amnestiji za vojskujoče, z izjemo tistih, ki so storili hude zločine.

Papež Frančišek sprejel Aleksisa Ciprasa

VATIKAN - Papež Frančišek je v četrtek sprejel grškega opozicijskega voditelja Aleksisa Ciprasa. Vodja levičarske stranke Siriza je po srečanju s poveljarjem Rimskokatoliške cerkve povedal, da imata enaka stališča glede solidarnosti, pravičnosti, miru in povezanosti. »Čeprav izhajava iz različnih ideoloških izhodišč, verjamem, da imava skupna stališča v načelih solidarnosti, pravičnosti, miru in povezanosti,« je dejal Cipras po srečanju s papežem, ki je trajalo pol ure.

Frančišek je že večkrat obsodil pohlep kapitalistov, nedavno pa je brezposelnost med mladimi označil za grozodejstvo. Kljub temu je precej nenavadno, da je v avdienco sprejel marksista Ciprasa, komentira nemška tiskovna agencija dpa.

Vatikanski tiskovni predstavnik Federico Lombardi je hitel pojasnjevati, da je šlo za »zasebno srečanje«, osredinjeno na »človekoljubna in socialna vprašanja«, ki ni imelo »političnega pomena«.

Katalonski parlament sprejel zakon o referendumu

BARCELONA - Katalonski regionalni parlament je včeraj sprejel zakon, ki omogoča regionalni vladi, da novembra razpiše »nezavezujoče posvetovanje« glede vprašanja neodvisnosti od Španije.

Zakon je podprlo 106 poslancev, 28 pa jih je bilo proti. V Madridu sicer tovrstnemu referendumu močno nasprotujejo in so že napovedali ustavno presojo katalonskega zakona. A Katalonci so odločeni, da bodo imeli tudi oni svoj referendum o neodvisnosti, tako kot Škoti, pa čeprav slednji ni uspel. Kot je še pred glasovanjem o zakonu v parlamentu v Barceloni dejal predsednik katalonske regionalne vlade Arturo Mas, bi moralo biti za Madrid pomembno sporočilo tudi dejstvo, da je London Škotski sploh dovolil izvedbo referenduma.

Mas je izvedbo referenduma o neodvisnosti Katalonije napovedal za 9. november. Španska vlada to namero označuje za nezakonito, pri čemer se sklicuje na špansko ustavo, ki odločanja o odcepitvi regijam ne dopušča. Zdaj naj bi španska vlada pod vodstvom Mariana Rajoya zakon, ki ga je včeraj sprejel katalonski parlament, predala v presojo španskemu ustavnemu sodišču. To pa bo po pričakovanjih razsodilo v prid vlade v Madridu.

Katalonija je ena najbogatijših regij v Španiji, a do pred nedavnim je le majhen delež Kataloncev želel polno neodvisnost. Boleči učinki krize pa so s sabo prinesli tudi višjo podporo separatističnim težnjam. V Barceloni Madridu zamerijo predvsem, da je velik delež njihovih davkov namenjen revnejšim regijam.

PROJEKT EDUKA - Zaključek z dvema dogodkoma v Kopru in Trstu

Promocija medkulturnih vrednot v večetnični in večjezikovni družbi

TRST - Na Pomorski postaji v Trstu je bila včeraj zaključna tiskovna konferenca Projekta EDUKA - Vzga-jati k različnosti, sofinanciranega v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007-2013. Zaira Vidau je v imenu SLORI-ja, vodilnega partnerja projekta, predstavila rezultate ter različne izobraževalne, informativne, promocijske in raziskovalne aktivnosti o medkulturnem izobraževanju. Projekt je vseboval čezmejne izobraževalne in raziskovalne delavnice za dijake in učni kader, informativna predavanja na šolah in univerzah o zgodovinskih manjšinah in migrantih, pripravo didaktičnih iger, sociolingvistične raziskovalne dejavnosti ter različne publikacije o medkulturnem izobraževanju, ki so jih izvajali partnerji projekta med leti 2011 in 2014 v sodelovanju s šolami vseh stopenj in univerzami na območju, ki se razteza od Ravenne do Ljubljane.

Osnovni namen dejavnosti je temeljil na promoviranju medkulturnih vrednot in kompetenc, iz katerih je sestavljena današnja družba. Pri tem je bistvenega pomena posredovati te vrednote učencem in dijakom, predvsem pa učnemu kadru na vseh stopnjah izobraževanja. Projekt Eduka je združeval te subjekte iz različnih narodnih skupnosti v našem prostoru in pripadnike migrantskih skupnosti. V tem smislu se projekt Eduka postavlja v okvir splošnih ciljev Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007-2013: to so komuniciranje ter socialno in kulturno sodelovanje, s katerimi bi odpravili zgodovinske, socialne in kulturne ovire med različnimi skupnostmi.

Delavnice so se delile na dve veji: čezmejne raziskovalne delavnice na temo medkulturnosti za dijake višjih srednjih šol, pri katerih so sodelovale štiri šole z obeh strani meje in niz informativnih predavanj in delavnic za promocijo medkulturnosti v šolah in na univerzah. Projekt je zaobjemal 150 delavnic, pri katerih je sodelovalo 3700 mladih in 50 šol oziroma fakultet. Poleg delavnic je nastalo veliko publikacij: od publikacij informativne narave, do gradiva in priročnikov, videoposnetkov in znanstvenih publikacij, ki so odsev raziskovalnega dela.

Raziskovalno delo je predstavila prof. Nives Zudič Antonič z Univerze na Primorskem. Skupina raziskovalcev z različnih univerz in raziskovalnih središč iz Slovenije in Italije je opravila kvantitativne in kvalitativne analize o vzgoji k različnosti in medkulturnosti v šolskem okolju, o odnosih med jezikovnimi in izobraževalnimi politikami in širjenju pristopov k razumevanju in uveljavljanju dvojezičnosti, večjezičnosti in jezikovne različnosti. Cilj raziskave je bil priprava celostne ocene in določitev ključnih kazalcev razvoja na obmejnem območju ob upoštevanju tako zgodovinskih manjšin - slovenske in furlanske v Italiji, italijanske v Sloveniji - kot tudi migrantskih skupin. Zudič Antoničeva je povedala, da se niso omejili na golo raziskovanje, saj bo na koncu izšla knjiga Prepletanja. To bo priročnik za učni kader, ki se mora v razredih vsakodnevno soočati z vprašanjem, kako mladim približati vrednote drugačnosti in multikulturnosti. Z raziskovanjem so hoteli najti primerne postopke in sredstva, ki bi bila za to primerna. Priročnik bo izšel ob koncu leta skupaj z istoimensko znan-

stveno monografijo Prepletanja, v kateri bodo zbrani članki o raziskovalnem delu.

Zaključna dogodka projekta Eduka sta bila celodnevna mednarodna konferenca z naslovom »Eduka - Vzga-jati k različnosti«, ki je bila v četrtek na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru in celodnevni zaključni posvet Vzga-jati k različnosti - med spoznavanjem in igro, ki je potekal včeraj na Pomorski postaji v Trstu.

Projekt Eduka je namenjen promociji medkulturnih vrednot, s katerimi se danes razvijajo odnosi v večetnični in večjezikovni družbi. Cilj projekta je ustvariti znanje in orodja za vzgajanje k različnosti in medkulturnosti v šolskem in univerzitetnem okolju in te vrednote posredovati predvsem mladim in učnemu kadru. (bf)

Rezultate in zaključke projekta Eduka so predstavili včeraj v Trstu

FOTODAMJ@N

INTERVJU - Podžupan Barda Pier Paolo Zanussi

»Visitor« bo skušal s kulturo in turizmom pospešiti razvoj Barda in Terskih dolin

BARDO - Na majskih občinskih volitvah v občini Bardo v Terski dolini je prejel rekordno število osebnih preferenc (58), po mnenju mnogih je bil odločen za tesno zmago liste potrjenega župana Guida Marchiola, tako da ne čudi, da ga je ta imenoval za podžupana in mu poveril odborništvo za kulturo, turizem in odnos s teritorijem. Gre za osemtridesetletnega Pier Paola Zanussija, ki je kot policist zaposlen na Fernetičih in živi v vasi Stella pri Čenti, lani pa je bil s svojim video posnetkom o Sarajevu med finalisti natečaja za Nagrado Ilaria Alpi. Zanussijeva družina je slovenskega izvora, prababica, ki je po rodu prav iz Stelle, je še govorila krajevno slovensko narečje, njegov ded pa ga je sicer razumel, a ga že ni več govoril. Med volilno kampanjo in tudi v zadnjih mesecih so politični nasprotniki o njem govorili kot o »obiskovalcu (visitorju)«, češ da ne živi v Terski dolini, ki pa jo, kot je sam povedal v pogovoru za Novi Matajur, odlično pozna že od otroških let.

Kako je prišlo do vaše kandidature v Bardu?

Zanjo sem se odločil po pogovoru z Marchiolom, ki ga že dolgo poznam, tu pri nas v Stelli. Rad imam izzive in različne preizkušnje. V policiji se ukvarjam tudi s sindikalnim delom, pri čemer sem imel kar nekaj zadoščanja. Zato sem se hotel preskusiti še na tem področju, saj bi rad pomagal prebivalcem in teritoriju.

Kako je potekala volilna kampanja?

Zadnji mesec pred volitvami sem obhodil vse hiše, po vsej občini sem šel od vrat do vrat in se pogovarjal s prebivalci, tudi s tistimi, ki so bili na začetku bolj zaprti in niso hoteli govoriti. Nato pa je prišla na dan njihova želja po tem, da povejo, kaj mislijo. Verjetno mi je pri tem pomagalo prav to, da nisem domačin in sem bil torej zanje nek zunanji človek. In prav zato, ker sem bil toliko v stiku z ljudmi in jih poslušal, sem tudi pričakoval, da bo izid na volitvah tesen, medtem ko so bili nekateri na naši listi prepričani, da ne bo težav. Druga lista je prav tako kot jaz izbrala pot neposrednega stika z ljudmi in poslušanja.

Koliko je na končni rezultat vplivalo vprašanje ustanovitve dvojezične šole?

Precej. Sam imam srečo, da že od leta 2002 delam na tržaškem Krasu in torej dobro poznam stvarnost slovenske narodne skupnosti. Na Krasu je vsekakor drugače, tam so mladi ponosni na slovenski jezik. Rad bi, da bi bilo tudi pri nas tako, da bi lahko na podoben način doživljali vsaj narečje, če že ne knjižni jezik. Mislim, da si sicer marsikdo tega želi, a potrebuje podporo. Medtem ko je sovraštvo, ki ga je mogoče zaznati, ko se govori o tem, po mojem instrumentalizirano.

Kaj pa mislite o uvedbi dvojezičnega pouka?

Mislim, da je treba otrokom nuditi čim več možnosti za spoznavanje jezikov. In tu pri nas bi jih lahko učili slovensčine. Vendar bi se moralo učenje začeti že v družini, tako da bi bilo za otroke v šoli lažje.

Pier Paolo Zanussi

NM

V Bardu ste odgovorni za kulturo in turizem. Kateri so vaši načrti?

Upam, da se bo Terska dolina v naslednjih petih letih razvila. Potreb-

na je prekvalifikacija turistične ponudbe, da se bodo obiskovalci iz Slovenije ali pa tisti, ki so k nam namenjeni, ustavili pri nas. Jame v Zavarhu lahko privabijo turiste čez celo leto, a so premalo poznane. Zato moramo v sodelovanju z deželno turistično organizacijo Turismo FVG doseči, da postanejo bogastvo vse dežele. Treba bi bilo ustvariti integrirano turistično ponudbo in jame povezati z etnografskim muzejem in drugimi kraji. Drugi projekt zadeva kranjsko čebelo, ki jo bomo spet naselili tu pri nas. Na splošno ima dolina še velik potencial, veliko zanimanje vlada tudi med ljudmi, ki imajo pač določena pričakovanja. In prav to me po eni strani navdaja z navdušenjem, po drugi pa čutim veliko odgovornost. (NM)

fotoutrip '14

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

PD tudi na sončnem in vročem Zakynthosu!

ERIKA Š.

SLOVENIJA - Novi ministri od predhodnikov že prevzeli posle

Pahor na sprejemu nove vlade pozval k sodelovanju

LJUBLJANA - Potem ko se je v četrtek pozno zvečer novoizvoljena vlada Mira Cerarja sestala na svoji prvi seji, so včeraj potekale primopredaje med ministri prejšnje vlade Alenke Bratušek in novimi ministri. Celotno vlado je sprejel tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je vse deležnike v politiki pozval k sodelovanju. Pahor je novi vladni ekipi tudi sam ponudil sodelovanje. Prepričan je namreč, da se je Slovenija znašla v položaju, ko ima realne možnosti, da se izvije iz krize.

Cerarju po Pahorjevih besedah položaj omogoča, da koordinira delo ministrske ekipe v času, ko se je znova začela gospodarska konjunktura. A okrevanje ni tako krepko, da bi se nanj lahko zanesli. Le če bo vlada sprejela strukturne reforme, lahko po njegovem prepričanju upamo, da bo Slovenija okrevala. Pri tem je Cerarju zaželel veliko poguma in znanj.

Novi premier pa je dejal, da podpora predsednika države novi vladni ekipi veliko

Predsednik Slovenije Borut Pahor (v sredini spredaj) z novo vlado

UPRS

pomeni. Tudi njemu veliko pomeni, kot pravi, da se predsednik države trudi v isti smeri, kot se bo nova vlada. To je v smeri, da državo popeljejo iz krize, da državljanom

omogočijo dostojno življenje in družbi trajnostni razvoj. Ocenil je namreč, da je Slovenija še vedno v krizi, da je javnofinančni položaj države resen in bo terjal tudi neka-

tere zahtevne ukrepe.

Novi ministri sicer niso imeli veliko časa za počitek po četrtekovem imenovanju in prisegah pred DZ, saj se je ustanovna seja vlade zavlekla pozno v noč. Na njej so sprejeli precej kadrovskih odločitev. Med drugim je vlada za generalnega sekretarja vlade imenovala Darka Krašovca, sodnika ljubljanskega delovnega in socialnega sodišča.

Vlada je imenovala tudi več državnih sekretarjev, ki bodo v pomoč predsedniku vlade in novoizvoljenim ministrom.

Najkrajšo noč med vsemi je imel verjetno novi obrambni minister Janko Veber. Posle je od svojega predhodnika Romana Jakliča namreč prevzel že nekaj po polnoči. Čez dan so primopredaje potekale tudi na drugih ministrstvih. Na gospodarskem področju je bila najbolj razgibana in vsebinsko izčrpnata med dosedanjim infrastrukturnim ministrom Samom Omerzelom in Petrom Gašperšičem. Omerzel je svojemu nasledniku zaželel, da bi njegov mandat trajal štiri leta, da bi lahko uresničil svoje cilje. Za srečo je Gašperšiču podaril simbolično darilo - rudarsko čelado.

Novi minister je že na zaslišanju pred matičnim odborom DZ presenetil s stališčem, da drugega tira Divača-Koper, kot je zamišljen, glede na potrebe Luke Koper ne bomo potrebovali še najmanj naslednjih 30 ali 40 let. Podvomil je tudi, da bi morala biti gradnja avtocestnega odseka od Dražencev do mejnega prehoda Gruškovje prioriteta in da je projekt tretje osi izvedljiv v načrtovanih okvirih. Včeraj je zagotovil, da tem projektom ne nasprotuje, izrazil je le pomisleke o njihovi realnosti in izvedljivosti. Prizadeval si bo za to, da bi preučili tudi alternativne rešitve, ki bi morda reševale prometno problematiko na omenjenih odsekih. »V kolikor se bo pokazalo, da so zadeve izvedljive, da sredstva so, potem ni seveda nobenega problema, da se to prioritarno izpelje,« je dodal.

Gotovo najbolj oblegani član novega kabineta pa bo finančni minister Dušan Mramor. Z dosedanjim šefom resorja Urošem Čuferjem sta na primopredaji skoparila z besedami. Sta pa oba razkrila, da primopredaja dejansko poteka že tri tedne, torej praktično odkar je Mramor pristal na vodenje resorja. Novega ministra namreč že v naslednjih dneh čaka težka naloga priprave sprememb proračuna za 2015 in morda tudi rebalansa letošnjega proračuna.

Nagrajenec občinstva na FSF Pot v raj v kinematografih

LJUBLJANA - Celovečerni prvenec režiserja Blaža Završnika, ki je na letošnjem Festivalu slovenskega filma (FSF) prejel nagrado občinstva, je v četrtek v Koloseju doživel uradno premiero in začel pot po slovenskih kinematografih. V filmu sta glavni vloge odigrala Ajda Smrekar in Klemen Janežič.

Pot v raj pripoveduje zgodbo o mlademu študentu fizike iz majhnega slovenskega kraja Žaku, ki se po pogrebu obeh staršev izmuzne z depresivne sedmine. Njegov cilj je očetova jadrnica, zasedrana v marini, iskanje miru in ubijanje spominov. Po več dnevnem pešačenju, izogibanju prometnim cestam in nočeh pod zvezdami mu pot prekriža zgovorna Lučka, ki hitro ugotovi, da sta oba namenjena proti morju. Po mučni skupni poti do obale Lučka Žaka vendarle prepriča, da jo vzame s sabo na jadrnico do otoka Oliba, kamor je namenjena. Počasi iz tujcev postajata nekaj več. Drug drugega sprejmeta s težavami, ki jih nosita s sabo.

Smrekarjeva je za vlogo Lučke na FSF prejela tudi naziv Stopova igralka leta.

Včeraj kilometrski zastoji in gneča na cestah v Sloveniji

POSTOJNA - Ob koncu tedna na slovenskih cestah beležijo povečan promet. Največji zastoji so bili včeraj na primorski avtocesti, kjer je zaradi del med razcepom Nanos in Uncem proti Ljubljani popoldne nastal 18-kilometrski zastoj. Dva kilometra dolg zastoj je bil pred priključkom Unec proti Kopru, na štajerski avtocesti pa kilometer dolg zastoj med Žalcem in Šempetrom proti Ljubljani.

Zaradi dolgega zastoja na primorski avtocesti na prometno-informacijskem centru tistim, ki gredo iz smeri Nove Gorice proti Ljubljani, priporočajo regionalno cesto Ajdovščina-Col-Kalce-Logatec. Za osebna vozila je možen obvoz Senožeče-Postojna-Logatec, vendar tudi čez Postojno nastaja zastoj.

Zaradi popoldanske prometne konice je bil izredno povečan in zgoščen promet na mestnih obvoznikih in vpadnicah. Gneča se je še povečala zaradi prometne nesreče na ljubljanski vzhodni obvoznici med Bizovikom in Strmcem proti predoru Golovec. Tudi tam je nastal daljši zastoj. Na hitri cesti Vrtojba-Razdrto so zaradi nesreče zaprli vozni pas med Ajdovščino in Vipavo v smeri Razdrtega. V Ljubljani pa je bil promet zaradi nesreče oviran v Rožni Dolini v križišču cest IX in X.

SKGZ IN SSO Čestitke premierju Cerarju z željo za upešno delo

TRST - Predsednica krovnih organizacij Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Rudi Pavšič ter Drago Štoka sta v imenu svojih organizacij in v svojem lastnem imenu ob nastopu nove slovenske vlade ministrskemu predsedniku Miru Cerarju poslala čestitke z željami po uspešnem delu in tesnem sodelovanju s Slovenci v zamejstvu.

Pavšič je Cerarju zaželel, da bi mu uspelo v celoti udeležiti načrt, ki je bil predstavljen kot prioriteta nove vlade. Nadalje piše, da Slovenci v Italiji pričakujemo, da bo Slovenija v prihodnje še okrepila sodelovanje s sosednjo državo, še zlasti z Deželom Furlanijo Julijsko krajino, v kateri živi naša narodna skupnost. Pavšič Cerarju tudi predlaga, da bi se dogovorili za nadgradnjo odnosov med Slovenci, ki živijo v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem, in državo Slovenijo. Predsednik SKGZ se je v pismu ministru za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazdu Žmavcu zapisal, da bi morala Slovenska manjšinska koordinacija (Slomak), v kateri so povezane vse slovenske krovne organizacije, postati prvi sogovornik Urada pri določanju strategije odnosov med Slovenijo in Slovenci, ki živijo v sosednjih državah.

Drago Štoka pa je ob čestitkah in željah po uspešnem delu med drugim zapisal, da SSO upa, »da bo mogoče skupaj z vami in z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu čimprej vzpostaviti aktiven odnos. Pri tem nam je še posebej pri srcu, da se nadaljujejo pozitivna sodelovanja z Uradom za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki redno in pozorno spremlja dogajanja pri rojakih izven meja Republike Slovenije.« SSO tudi upa, da bo mogoče čimprej nadaljevati delo v svetu vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu, ki ima veliko možnosti vzajemnega sodelovanja, da lahko Slovenci v zamejstvu postanemo čimbolj integrirani in aktiven člen slovenskega družbenega razvoja.

TV SLOVENIJA - Dokumentarec

Cesarski Trst v luči slovenskega življa

LJUBLJANA - Na prvem programu Televizije Slovenija bodo jutri ob 21.50 predvajali prvi del dokumentarca Cesarski Trst in Slovenci. Pri nastanku dokumentarca v dveh delih, katerega režiser, scenarist in urednik je Valentin Pečenko, so med drugim sodelovali zgodovinarji Jože Pirjevec, Milan Pahor in Marta Verginella ter duhovnik Dušan Jakomin.

Slovenci so že sredi 19. stoletja predstavljali pomembno silo v Trstu in bili po popisu prebivalcev leta 1848 takoj za Italijani. Teh je bilo 43.900, Slovencev pa 25.300. Prostovoljna asimilacija in poitalijančenje Slovencev in pripadnikov drugih slovanskih narodov sta bila takrat v Trstu še močno razširjena. Z narodnim preporodom, kulturno emancipacijo in gospodarskim razcvetom v drugi polovici 19. stoletja pa so postali Slovenci v Trstu narodno zavedni in

odprli so se v svet. Izredno razvejena mreža številnih slovenskih gospodarskih, športnih in kulturnih društev in organizacij je privedla do uveljavitve številnih priznanih tržaških slovenskih osebnosti s področja znanosti in umetnosti, piše v predstavitvi dokumentarca.

LETALSTVO - Preiskava o nedeljski nesreči v Divači, v kateri so umrli trije ljudje

Pilot strmoglavljenega letala je imel vsa potrebna dovoljenja, letalski klub pa ne

LJUBLJANA - Služba za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov je izdala uvodno poročilo o preiskavi nedeljske letalske nesreče v Divači, v kateri so umrli trije ljudje. Poročilo, ki ga je podpisal glavni preiskovalec Toni Stojčevski, povzema osnovne podatke o tragičnem dogodku. Nesreča se je zgodila 14. septembra ob 12.55 na letališču v Divači. Šlo je za komercialni panoramski polet z motornim letalom proizvajalca Avions Pierre Robin. Veljavnost plovnosti se bi letalu iztekla 25. septembra letos.

Lastnik oziroma upravitelj letala je bil Kraški letalski center Divača, za katerega so na podlagi podatkov, pridobljenih od Agencije za civilno letalstvo, ugotovili, da nima dovoljenja za izvajanje komercialnih panoramskih poletov. Je imel pa pilot zato veljavno dovoljenje športnega pilota, veljavno dovoljenje pilota jadrnega letala, dovoljenje pilo-

Prizorišče tragične letalske nesreče 14. septembra v Divači, v kateri so umrli trije ljudje

FOTO DAMJAN

ta ultra lahkega motornega letala in veljavno zdravniško spričevalo. Po sicer nepotrjenih podatkih je imel pilot na tipu letala, s katerim so leteli v nedeljo, za sabo približno 40 ur letenja.

Pilot je na dan nesreče na pristojni službi napovedal polet s tremi potniki. Načrt leta je kontrola zračnega prometa potrdila, letalo pa je po odobritvi vodje letenja ob 12.54 poletelo s travna-

te vzletne steze. A že prav kmalu je s približno 15 metrov višine strmoglavilo na teren 420 metrov od konca travnate steze. Po trku je tudi zagorelo. Umrli so pilot in dva potnika, eden pa je bil težje poškodovan. Letalo, motor, propeler in oprema pa so popolnoma uničeni.

Vreme je bilo oblačno, meteorološka vidnost je bila več kot 20 kilometrov, na nebu so prevladovali srednji in visoki oblaki. Pihali so šibki lokalni vetrovi spremenljive smeri, turbulence pri tleh pa ni bilo pričakovati, še povzema uvodno poročilo. Preiskava nesreče sicer še ni končana, kot so zapisali na službi za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov, pa poteka v skladu z veljavnimi mednarodnimi in nacionalnimi predpisi.

Odgovorni na divaškem letališču včeraj za STA niso bili dosegljivi. So pa za Radio Koper povedali, da let, ki se je končal s strmoglavljenjem, ni bil komercialen.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Sobota, 20. septembra 2014

5

Primorski
dnevnik

OBČINA TRST - Cosolini išče odgovornega za kulturo

Županov »čivk« še ni naznanil odbornika

Župan Roberto Cosolini do sinoči ni naznanil imena novega tržaškega odbornika (ali odbornice) za kulturo. To ne bi bila novica, ko bi Cosolini že nekaj dni ne napovedoval objave imena človeka, ki bo za krmilom odborništvu nasledil Franca Miracca. Vsaki napovedi je sledila odložitve, kar pomeni, da se pri imenovanju nekaj oziroma precej zatika. Iz krogov mestne uprave so včeraj dali vedeti, da bo župan ime novega kulturnega odbornika naznanil kar s »čivkom« na Twitterju. Za javnega upravitelja nov način komuniciranja z javnostjo po zgledu predsednika vlade Mattea Renzija.

Za odbornika je v igri več imen, glavna kandidata naj bi bila Giovanni Barbo in Paolo Tassinari, tretje ime (t.z. outsider) pa naj bi bil Giovanni Damiani. 35-letni Barbo je občinski svetnik Demokratske stranke (njegov oče Tarcisio je bil deželni predsednik DS), poklicno se ukvarja s filmi in s filmsko produkcijo. Barbo znotraj DS pripada struji tržaškega poslanca Giannija Cuperla (Cosolini je pristaš Renzija), zato bi njegovo imenovanje najbrž vplivalo na notranja ravnesja v največji levosredinski politični stranki. Član DS je tudi arhitekt Damiani, oblikovalec uspešnega Dunajskega salona znotraj nekdanje ribarnice.

Novo ime na politično-strankarskem prizorišču je Tassinari, ki je

Na tržaškem županstvu pričakujejo novega odbornika ali odbornico za kulturo

mednarodno priznani oblikovalec. V izjavi za Piccolo je prejšnji dan pokazal zanimanje za morebitno Cosolinijevu ponudbo, čeprav se ni nikoli direktno angažiral v krajevnih kulturnih dogajanjih. Doma v tržaški kulturi ni bil vsekakor niti Benečan Miracco, ki je odšel iz Trsta, preden je sploh prišel, menijo v desnosredinski opoziciji.

Imenovanje odbornika za kulturo je za Cosolinija precej delikatna zadeva. Župan stopa v zadnje obdobje svojega mandata (volitve bodo spo-

mladi leta 2016), zato si ne more več privoščiti »začnih« odbornikov, temveč mora najti upravitelje, ki bodo z njim sodelovali do volitev in bodo v tem času nekaj konkretnega naredili ter pokazali.

Poleg Barba, Damianija in Tassinarija so se v preteklih dneh v javnosti pojavila imena še nekaterih drugih »kandidatov za kandidate«. Na medijskem seznamu so se tako znašli občinski svetnik Patrick Karlsen, Barbara Franchin, Gabriele Centis in še bi lahko naštevali.

KNJIGARNA - Lokar lastnik prostorov

Knjižno središče že v drugi fazi

Lokacija nove tržaške knjigarne, ki bo veliko več kot samo knjigarne, je znana že nekaj časa, v preteklih dneh pa je družina Lokar s podpisom definitivne kupoprodajne pogodbe tudi uradno postala lastnica prostorov, ki jih bo po simbolni ceni oddajala novemu podjetju TS 360, ki bo prevzelo dejavnost knjižnega središča.

Kdaj bomo lahko začeli obiskovati novo središče, še ni znano, saj bo v tej fazi treba pripraviti načrt za obnovo prostorov, velik korak naprej pa pomeni že to, da imamo po zaslugi novodobnega mecena, kakor bi lahko imenovali podjetnika Vanjo Lokarja, nepremičnino v središču mesta. Nič manjši korak ne predstavlja niti dejstvo, da so italijanski someščani dobro sprejeli novico o odpiranju novega slovenskega

knjižnega središča na Trgu Oberdan. O novem knjižnem središču pa so objektivno poročali tudi italijanski mediji.

Zdaj, ko so prebite birokratske ovire in (ne)upravičena skrb, kakšen bo odziv ljudi, je treba gledati naprej. Sedem deležnikov, ki se je aprila letos zavezalo, da bo zagotovilo pogoje za vzpostavitev Tržaškega knjižnega središča, se bo v naslednjih tednih srečalo z arhitekti, ki bodo pripravili načrt, s tem pa bodo postavili tudi temelje za zagon knjigarne, ki bi lahko postala odličen model za širjenje slovenske zamejske in matične kulturne dediščine med italijansko govorečimi meščani. Bržkone bi si prav vsi želeli, da bi nova knjigarne zaživela do božičnih praznikov, saj so knjige vedno dobrodošlo in cenjeno božično darilo. (sč)

ŽUPANSTVO - Pilotski projekt

Urbani vrtovi pri Sv. Sergiju

Urbano in individualno vrtičkarstvo je prisotno tudi v Trstu, a o organiziranem skupnostnem urbanem vrtu še ne moremo govoriti. To navezo bo od danes do prihodnje sobote obravnaval zelo zanimiv projekt Le Piane (Na komunski zemlji), ki sta ga začrtala tržaška občina in univerza.

Raziskovalna ekipa, v kateri bodo študentje zadnjega letnika tržaške fakultete za arhitekturo, bo sodelovala pri teoretični sanaciji štiri hektarje velike površine v bližini Ul. Grego v Naselju sv. Sergija. Tam se namreč nahaja občinska zemlja, na kateri so nekoč uspevali vinogradi, potem pa jo je prevzela Občina Trst in jo prepustila tamkajšnjim prebivalcem, ki so proti plačilu dobili svojo gredico za lasten vrtiček.

Ker ti vrtički niso urejeni, so si zamislili projekt Le Piane, v sklopu katerega bodo mladi študentje pod mentorstvom treh arhitektov in predstavnikov drugih strok pripravili načrt za celovito ureditev tega območja. Občinska odbornica Elena Marchigiani in občinski odbornik Andrea Dapretto, po izobrazbi oba arhitekta, sta včeraj poudarila, da Občina Trst s fakulteto za arhitekturo ni sodelovala že dolgih deset let. S projektom bodo poskušili pripraviti model urbanega vrtnarstva in ureditve vrtičkov, namen eksperimentalnega projekta pa je vzpostavitev skupnostnih urbanih vrtičkov, pri katerih bi se oprli na primere dobrih praks. Take oblike skupnostnega urbanega vrta, ki so ga predvideli pobudniki projekta, v Trstu še ni, saj pri nas prevladuje zgolj individualno vrtičkarstvo, kjer vsak vrtičkar postavi svojo lopo in ograjo.

Na predstavitvi projekta so povedali, da bo 12 mladih arhitektov pripravilo čim boljše primere ureditve. Odbornik Dapretto je poudaril, da gre za pilotski projekt, pri katerem bodo udeleženci morali spoštovati že obstoječe vrtičke, v precep bodo morali vzeti pomanjkljivosti, ki so tam prisotne (vrtičkarji nimajo vodne napeljave), ob tem pa se bodo morali srečati in pogovarjati z vrtičkarji. Zaključen model skupnostnega vrta bo lokalno prebivalstvo lahko spoznalo na javnem srečanju, ki bo na šoli v Naselju sv. Sergija, in sicer v soboto, 27. septembra, ob 17. uri. (sč)

SPELEOLOGIJA - Reševanje na Bavarskem

Cosolini podelil priznanje skupini tržaških jamarjev

Župan Roberto Cosolini izroča priznanje predstavniku tržaških jamarjev Robertu Antoniniju

FOTODAMJ@N

Tržaški župan Roberto Cosolini je na včerajšnji kraji slovesnosti s posebnim priznanjem počastil skupino tržaških jamarjev, ki so junija letos sodelovali pri eni najbolj zapletenih in tudi najdražjih jamarskih reševalnih akcij v zgodovini Nemčije.

Priznanje je v imenu tržaških speleologov prejel Roberto Antonini, ki obžaluje, da italijanski mediji niso posvetili dovolj pozornosti junjski reševalni akciji. Odgovorni za tržaške jamarje se strinja, da je šlo za zelo kompleksno reševalno akcijo, v kateri so se odlično odrezali, ob tem pa je tudi poudaril, da so posegi jamarjev običajno

zelo dolgi in zahtevni. Navzoči so tudi slišali, da je ekipa speleologov iz naše regije najštevilčnejša v Italiji, 70 % deželnih speleologov pa prihaja iz tržaških vrst.

Naj spomnimo, kaj se je dogajalo pred tremi meseci v jami Reisending-Schachthöhle na meji med Bavarsko in Avstrijo. Pri 980 metrih globine se je hudo poškodoval 52-letni nemški jamar, ki je bil zelo izkušen. Ker mu je na glavo in prsni koš padel večji kamen, se je resno poškodoval. Poškodovanca je zdravil slovenski kirurg Rok Stopar, ki je eden redkih zdravnikov v Evropi, ki zmore zdraviti na globini 1000 metrov. (sč)

SVETOVNI DAN Število obolelih z Alzheimerjevo boleznijo v porastu

Ob XXI. svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni, ki ga bodo širom po svetu obeležili jutri, so tudi v Trstu pripravili serijo pobud. Pri nas širšo javnost o tej bolezni osvešča združenje Goffredo de Banfield, ki je včeraj v družbi župana Roberta Cosolinija predstavilo pobudo, v sklopu katere se bo mestna hiša nocoj ob 20. uri obarvala v vijoličasto barvo. V simbolno barvo boja proti tej degenerativni bolezni bo županstvo odedo do jutri zjutraj.

Župan je včeraj poudaril, da želijo s tem dejanjem izraziti podporo organizacijam, ki širijo znanje o Alzheimerjevi bolezni. Gre namreč za degenerativno bolezen, ki se zaradi staranja populacije povečuje, prvi znak bolezni pa je izguba kratkoročnega spomina. V Italiji živi en milijon bolnikov z demenco, v Trstu pa kar pet tisoč dementnih oseb, od teh 60% z Alzheimerjevo boleznijo. Po pesimističnih napovedih naj bi se to število do leta 2020 podvojilo, do leta 2050 pa kar potrojilo. Alzheimerjeve bolezni še ne moremo ozdraviti, lahko pa lajšamo nekatere njene posledice. Z zdravili se da zatreti zlasti napredovanje bolezni.

Tisti, ki bi radi izvedeli, na koga se lahko obrnejo v primeru, če so njihovi svojci ali znanci začeli pozabljati osnovne reči, se lahko danes in jutri oglasiyo pri stojnici združenja Banfield, ki se ob tej priložnosti nahaja na Borznom trgu. Kot prostovoljci bodo delali tudi dijaki liceja Nordio, ki bodo mimoidočim podarjali vijoličaste papirnate vrtnice spomina. (sč)

DEŽELA - Nov industrijski načrt deželnega informacijskega podjetja

Revolucija v Insielu: postal bo servisni center

V deželni informacijskem podjetju Insiel se je začela revolucija. Ko je bilo podjetje ustanovljeno pred štiridesetimi leti, je bila njegova vloga - posredovanje programske opreme javnim upravam - v državnem merilu sila inovativna. Insiel jo je dobro odigral, po štirih desetletjih pa so se potrebe in zahteve na informacijskem področju močno spremenile. »Zato je bilo treba tudi spremeniti samo zasnovano Insiela,« je na včerajšnji predstavitvi triletnega industrijskega načrta podjetja pojasnila deželna predsednica Debora Serracchiani. »Novi« Insiel bo tako računalniško »pospremil« vse velike reforme, ki jih pripravlja deželna vlada, od zdravstvene do reforme krajevnih uprav ter od reforme proizvodnih delavnosti do reforme dela.

Pooblaščenec upravitelj Lorenzo Pozza (vajeti podjetja je prevzel marca letos) je nakazal smernice industrijskega načrta. Insiel bo po novem postal nekakšno servisno središče. Javnim upravam, zdravstvenim ustanovam in krajevnim upravam bo posredoval posamezne informacijske servise, kar bo njegovim koristnikom znižalo trošenje energije za iskanje novih informacijskih prijemov in omogočilo tako velik prihranek.

Insiel je že stopil na to pot. Letos je na ta način - ob nespremenjeni kakovostni ponudbi - prihranil 2,5 milijona evrov.

Pozza je nakazal nekaj konkretnih primerov. Do konca leta bodo - s posredovanjem »novega« Insiela - vsi družinski zdravniki opremljeni za računalniško izdajanje receptov in potrdil o boleznih, do konca prihodnjega leta pa bodo lahko posamezniki imeli po spletu vpogled v svojo klinično mapo (seveda s primerno zavarovanimi zasebnimi podatki).

Sedež podjetja Insiel v Ul. sv. Frančiška v Trstu

FOTODAMJ@N

Sindikalne organizacije so v prejšnjih dneh izrekle vrsto pomislekov nad industrijski načrt. Pozza je pojasnil, da ne bo bolečih zaposlitvenih posegov. Podjetje šteje 700 uslužbencev. V treh letih bodo njihove vrste »pomladili« z upokojitvami in predhodnimi upokojitvami. Tako bo Insiel zapustilo sto starejših uslužbencev, zaposlitev pa bo dobilo 50 mladih. S tem se bodo znižali stroški za osebje, k čemur bo pripomoglo tudi znižanje števila tako imenovanih odgovornih funkcionarjev od sedanjih 84 na 42.

Deželni odbornik za javne uprave Paolo Panontin je nakazal »pot« industrijskega načrta podjetja Insiel. Včeraj ga je odobrila deželna vlada, prihodnji teden pa se bo že začela razprava v pristojni deželni komisiji.

M.K.

Drevi na Borznem trgu shod za Palestino

Napad Izraela na Gazo v letošnjem juliju in avgustu je povzročil grozljivo razdejanje na palestinski strani: mrtvih je bilo 2.152, med katerimi 570 mladih pod 15. letom starosti, ranjenih 10.330, med katerimi 3.150 mladoletnih, da ne govorimo o materialni škodi, ki je ogromna. Gaza se od teh udarcev še ni pobrala, med Izraelom in Palestino pa velja le krhko premirje.

Skupina organizacij in strank prireja danes ob 18.30 na Borznem trgu v Trstu shod za pravičen in trden mir v Palestini. Demonstranti namenjajo od italijanske vlade in od Evropske unije med drugim zahtevati prekinitev prodaje orožja Izraelu in bojkot njegovih izdelkov, da bi judovsko državo spodbudili k resnim mirovnim pogajanjem. Med prireditelji demonstracije so združenje Arci iz Trsta, gibanje Bojkot, dezinvesticije in sankcije iz Trsta in iz Slovenije, tržaški odbor Druga Evropa s Ciprasom, Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, tržaško anarhistično združenje Germinal, združenji Salam otroci oljke in Brez meja iz Trsta ter Protikapitalistična levica iz Trsta.

PRIREDITEV - Nocoj Drobci materialne kulture na območju dolinske občine

Današnji dan bo v Dolini posvečen kulturni dediščini in sicer Drobcom materialne kulture v občini Dolina. Za to so poskrbeli učenci 2. a razreda nižje srednje šole Simona Gregorčiča, ki so pod mentorstvom prof. Borisa Pangerca nabrali po svojih domovih veliko starih predmetov iz kmečke, obrtniške in gospodinske dediščine svojih staršev in predvsem starih staršev. Dolinska šola se je namreč vključila v Dneve evropske kulturne dediščine, ki v Sloveniji potekajo od 26. septembra do 4. oktobra pod geslom »Dediščina gre v šole«. Dolina je zaenkrat edino prizorišče izven meja matične domovine.

Nocoj, z začetkom ob 19. uri, bo prišla do izraza ne samo materialna, temveč tudi duhovna kulturna dediščina, saj bodo Dolinčani od majence in Fantovska Bojčunec prepevali svoje obredne pesmi ob postavljanju majev, svoj pečat prireditvi pa bo dala Ženska pevka skupina Stu ledi s spletom ljudskih pesmi iz Tržaške pokrajine. Drobce materialne kulture si bomo lahko ogledali v Galeriji Torklja, ki je že sama po sebi biser iz kmečke preteklosti Doline. Kulturni program pa se bo odvijal v soplestnem okolju vaškega studenca na Kaluži. V primeru slabega vremena bo prireditev v prostorih SKD Valentina Vodnika, ki je tudi samo dejavno pristopilo k organizaciji večera, kar spada v sodelovanje med domačimi organizacijami in šolo Gregorčič. Razstavi je dodelila pokroviteljstvo dolinska občinska uprava.

PROSEK - Pot za Devinščino

Zaprta ulica

Ulico zaprli zaradi nestabilne hiše, ki so jo pred dnevi podrli

Ulica, ki pelje iz središča Proseka na Devinščino, je že nekaj tednov zaprta za promet. Konec avgusta so jo mestni redarji zaprli zaradi podirajoče se hiše na številki 81. Na pročelju so se pojavile večje razpoke, s strehe je nekaj strešnikov padlo na cesto, del poslopja pa se je celo nagnil proti bližnjemu drogu javne razsvetljave. Potem ko so si gasilci ogledali dotrajano stavbo, so takoj ocenili, da bi bil prehod ob njej nevaren, zato je bilo zaprtje ceste neizbežno.

Pred dnevi so hišo podrli do kakega poldruga metra višine, kljub temu pa je prehod za promet še vedno prepovedan;

možen je le prehod pešcev na nasprotni strani porušenega poslopja.

Zaprtje ulice je močno prizadel tamkajšnje bivačje, saj se morajo poslužiti daljšega obvoza, če hočejo na Devinščino. Nekateri posamezniki pa so se zaprtja veselili, ker so že v preteklosti zahtevali, naj občinska uprava zapre tisti predel Proseka za promet. To zahtevo so ponovili občinski upravi, o njej bo tako govor na srečanju z občinsko odbornico za urbanistiko Eleno Marchigiani in rajonskim predsednikom Robertom Cattaruzzo, ki bo v sredo, 24. septembra.

SKD IGO GRUDEN Nov otroški pevski zbor in angleščina

Pri nabrežinskem kulturnem društvu so se letos odločili, da okrepijo že obstoječo dejavnost z zanimivimi novostmi.

Društvo ustanavlja nov otroški zbor, namenjen osnovnošolcem. Z njim želi privabiti v svoje vrste male ljubitelje petja in jim s pomočjo priznanega pevovodje Mirka Ferlana razviti ljubezen do tega univerzalnega jezika. Mirko Ferlan je že zelo izkušen v tem in vodi zборе tako na Tržaškem kot na Goriškem in pri društvu je vodil DPZ Kraški slavček in zdaj Mladinski zbor. Tudi tokrat je z veseljem sprejel nov izziv, da se zborovsko dejavnost začne z najmlajšimi pevci. Samo tako je pričakovati, da se aktivna ljubezen do petja razvija. Nenazadnje je pomembno tudi to, da se zborovsko petje pri društvu Igo Gruden nadaljuje skozi vse starostne stopnje, kasneje s prestopom v mladinski zbor, nato v dekleški in v mešani zbor.

Druga novost je jezikovna delavnica angleščine. V današnjem svetu je vse bolj pomembno se sporazumevati v različnih jezikih. Slovenščina in italijanščina nista dovolj. Najbolj univerzalen jezik je postal angleščina, zato je pomembno, da se je otroci lotijo čimprej. Pri SKD Igo Gruden bodo potekale enkrat tedensko angleške urice, ki jih bo vodila mentorica Lara Iskra. Lahko se prijavijo otroci, ki že kaj znajo ali pa čisto nič. **Starši otrok, ki se zanimajo za eno ali drugo dejavnost, so vabljeni na srečanje z obema mentorjema v društvene prostore danes ob 10.30.**

Tržaška opera v Omanu

Z uprizoritvijo Verdijevega Machbete je tržaško operno gledališče Verdi v četrtek odprlo sezono Kraljeve operne hiše v Omanu. Tržaški glasbeniki so poželi velik uspeh, saj so se zaradi navdušenega ploskanja ob koncu predstave kar sedemkrat vrnili na oder. Njihov nastop je pohvalila tudi italijanska ambasadorica v Omanu Paola Amidei, ki se je udeležila večera.

V Sesljanu o »veliki vojni«

V centru za turistično promocijo v Sesljanu bo danes ob 9.30 zasedanje na temo Zora prve svetovne vojne, ki ga prireja združenje Ermada Flavio Vidonis.

Film iz Benetk v Aristonu

V kinodvorani Ariston se nadaljuje revija filmskih premier, ki jo prireja filmski klub La Cappella Underground. Nocoj bo na sporedu predvajanje filma Anime nere (Črne duše), italijanske koprodukcije, ki so ga predstavili na letošnjem beneškem filmskem festivalu. Ob 20.30 bo srečanje z režiserjem Francescom Munzijem.

Ptiči na prostost

V živalski oazi združenja za zaščito živali Enpa na Frnedu bodo danes ob 15.30 do zatona živinozdravniki in prostovoljci združenja izpustili na prostost kakih 50 ptic, ki so bile med pomladjo in poletjem v oskrbi v oazi. Na svobodo bodo odleteli številni vrabci, bele ovčarice, črnoglavke, rdecerepke, sive penice, zelene listnice, zeleniči, liščki, strnadi in kragulji. Na podvečer se jim bo pridružilo deset malih uharic in sova ter nekateri netopirji.

Tomizzev Trst

Ob 15-letnici smrti tržaškega pisatelja Fulvia Tomizze prireja Skupina 85 štiri zgodovinsko-umetniško-literarne sprehode po Tomizzevem Trstu. Prvi (trajal bo predvidoma 2 uri in pol) bo na sporedu danes z začetkom ob 16.30 s Trga Tomizza.

Fiorello v Rossettiju

Nocojsnje podelitve nagrad Zlate radijske slušalke v gledališču Rossetti se bo udeležil tudi znani italijanski televizijski in radijski umetnik Rosario Fiorello. Skupaj z radijskim partnerjem Marcom Baldinijem bo prejel nagrado The Couple za najboljši italijanski radijski par. Svoj imitatorski doprinos bo prispeval Andro Merku. Začetek ob 21. uri.

Zobozdravstvo za mlade

V kongresni dvorani Četrtega pomola se bo ob 8.45 začelo zasedanje italijanskega združenja zobozdravnikov o zobozdravstvu za otroke. Udeležilo se ga bo kakih 150 zdravnikov, pediatrov, zobozdravnikov, poklicnih bolničarjev in univerzitetnih študentov iz vse Italije.

Globalni pohod za podnebje

V torek, 23. t. m., se bo v New Yorku pričelo srečanje ZN o podnebj. Da bi vrh pomembno prispeval k trajnostnemu razvoju, bodo okoljevarstvene organizacije to nedeljo po vsem svetu priredile pohode za podnebje. Tak pohod bo tudi v Trstu v priredbi Lige za okolje. Zbirališče bo jutri ob 13. uri na Velikem trgu.

Multietnični Trst na trgu

Na pobudo ZN jutri obhajamo svetovni dan miru in premirja. Ob tej priložnosti bo jutri ob 17.30 na Velikem trgu v Trstu prireditev Multietnični Trst na trgu. Organizira jo združenje Multicultura, podpira pa tudi Občina Trst. Na trg so vabljeni vsi, še posebej pripadniki manjšinskih in priseljenjskih skupnosti.

BOLJUNEC - V sklopu projekta SiiT

Šolarji od blizu spoznali čare biotske pestrosti

Na prireditvi mladi iz tržaške pokrajine, Slovenije, Furlanije in Veneta

več fotografij na
www.primorski.eu

Otroci so z velikim zanimanjem spremljali predavanja in računalniške prikaze biotske pestrosti

FOTO DAMJAN

Več kot 350 učencev in dijakov je včeraj dopoldne v Boljuncu spoznavalo čare biotske pestrosti, ki je sestavni del narave in našega vsakdana. Pobuda je sodila v projekt SiiT, ki so ga izpeljale občinski upravi iz Doline in Trsta ter tržaška univerza pod mentorstvom profesorja Pier Luigija Nimisa, medtem ko je dejavnosti v sklopu občine Dolina koordiniral Alen Sardoč. Poleg Nimisa in Sardoča je na včerajšnjem zaključnem dogodku (odvijal se je v večnamenskem centru Francesca Prešerna in v Glinščici) govoril tudi domači župan Sandy Klun.

Dogodek, ki je bil namenjen bodisi šolam kot samim občanom, je - kot rečeno - potekal na dveh lokacijah. V Boljuncu je bil na ogled t.i. Sejem biodiverzitete z raznimi multimedijskimi

točkami, na katerih so s konkretnimi primeri uporabljali interaktivne vodnike za prepoznavanje rib, metuljev, alg, rastlin, morskih organizmov, lišajev ter gliv. Poleg tega so izvajali didaktično-ludične aktivnosti za šole (med katere so uvrstili tudi nekaj »botaničnih lovov na zaklad« z uporabo novih aplikativnih vodnikov za mobilne telefone). Na veliko zanimanje je nalletel tudi vodeni obisk naravnega rezervata Glinščice, ki prav letos praznuje 30 let obstoja.

Popoldne se je pobuda selila v muzej Revoltella, kjer so podrobneje predstavili dejavnosti projekta SiiT. Na predstavitvi je izstopal nov interaktivni portal o urbanem rastlinstvu Trsta, na koncu so nagradili šole, ki so sodelovale na mednarodnem natečaju biot-

ske pestrosti v sklopu tega vsestransko poučnega in za mlade ter odrasle koristnega projekta.

V Boljuncu so prišli učenci in dijaki šol iz dolinske, tržaške in devinsko-nabrežinske občine, Slovenijo so zastopale šole iz Ljubljane, Ajdovščine in Nove Gorice, katerim so se pridružili dijaki iz Pordenona, Portogruara in S. Stina di Livenza. To ni bil samo praznik narave, a tudi praznik mladosti. Mladi so spoznali raznorazne možnosti, ki jih ponuja informacijska tehnologija pri spoznavanju imen rastlin, živali in gliv. Pri projektu SiiT je poleg Doline, Trsta in Univerze skupaj sodelovali enajst partnerjev iz Italije in Slovenije, denar za izvedbo načrta so črpali iz programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013.

Skuterist padel in se zelo hudo ranil

Na Trgu Ulpiano v Trstu se je včeraj jutraj nekaj pred peto uro zgodila huda prometna nesreča. 36-letni moški je iz še nepojasnjenih razlogov izgubil nadzor nad svojim skuterjem in pri tem silovito udaril na asfalt. Sprejeli so ga na oddelku za oživljanje katarinske bolnišnice, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

Za zapahi tihotapec priseljencev s Kosova

Policisti so pri Fernetičih aretirali 37-letnega državljana Kosova E.F., ki je peljal v avtomobilu tri državljanke in dva Srba, ki so želeli nezakonito priti v Italijo. Pet potnikov je italijanska policija spet aretirala v Slovenijo, šoferja pa so aretirali pod obtožbo tihotapstva ljudi. Potniki in njihov »spremljevalec« so bili brez osebnih dokumentov.

Indijcu potrdili zaporno kazen

Prizivno sodišče je potrdilo obsodbo na osem let zapore Indijca Ashawanija Kumarja, ki je obtožen, da je na tržaški obalni cesti maja 2012 surovo napadel Avstrijko Sabino Pollanz. Moški je bil na procesu prve stopnje spoznan za krivega poskusa umora.

Znanost - Slovesnost na Trgovinski zbornici

50 let tržaškega Konzorcija za fiziko

Tržaški konzorcij za fiziko, ki je postavil temelje vsem tržaškim znanstvenim institucijam, v teh dneh praznuje 50. rojstni dan. Častitljivi jubilej so včeraj popoldne obeležili na sedežu Trgovinske zbornice, kjer je bilo videti tako predstavnike lokalne politike kot tudi predstavnike različnih strok.

Udeležence je uvodoma pozdravila sedanja direktorica konzorcija Maria Peressi, ki je besedo takoj predala predsedniku konzorcija Giancarlu Ghirardiju, ki je dejal, da številna navzočnost lokalnih politikov potrjuje njegovo prepričanje, da imajo tržaške znanstvene institucije zelo po-

membno vlogo in da se je naložba iz preteklosti odlično obrestovala. S to ugotovitvijo sta se strinjala tudi predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti in župan Roberto Cosolini. Slednji je prepričan, da je polstoletna zgodovina konzorcija vredna posebne pozornosti, saj naj bi Trstu ta organ prinesel nova delovna mesta, mednarodni sloves ...

Častitljivi jubilej so člani upravnega odbora Konzorcija za fiziko želeli obeležiti tudi z dokumentarno razstavo, ki bo v veži Trgovinske zbornice na ogled do prihodnje nedelje. (sč)

IN MEMORIAM - ODO KALAN

Premočrten človek z vzravnano hrbtenico

Dr. Odo Kalan je odšel: tiho, skrajda brez slovesa, tako, kot če bi res ne hotel motiti in predvsem zmotiti nikogar. In zdaj, ko ga ni več, se tudi v nas sproži film, - njegov življenjski film!

In ta film je pravzaprav vznemirljiv, prežet z življenjskimi padci in vzponi, film, v katerem lahko gledamo dobro in izostreno figuro človeka, ki je bil vseskozi originalno nastrojen, po svoje nepredvidljiv, a v svojih dejanjih - delovnih in javnih - vedno in vseskozi premočrten, z vzravnano hrbtenico, kjer za Cankarjevo pojmovanje slovenstva kot neke vrste hlapčevstva ni bilo nikoli prostora. Nikoli in nikjer!

Mogoče so mu v značaj bile vklesane te poteze že zaradi tega, ker je že kot otrok moral z družino zelo zgodaj v svet pa ne zato, ker bi tam dobili boljše razmere in pogoje za življenje, ampak zato, ker je pri nas divjal fašizem, ki je skušal nad slovenskim prebivalstvom opraviti genocid in so bili prvi režimski ukrepi prav ti, da so učiteljstvo - in starši pokojnega Oda Kalana so to bili - premeščali v osrčje Italije, da bi jih oddaljili od domačih krajev. A slovenska trmoglavost je obveljala. Ko se je družina vrnila v Trst, je ponovno iz polnih pljuč zadihala slovensko in slovensko je zadihal tudi Odo Kalan. Študijska pot ga je potem vodila v Ljubljano in razvil se je v odličnega strokovnjaka na gospodarskem področju, kar so mu vseskozi priznavali tako slovenski kot italijanski krogi. Ob svojem intenzivnem delu si je v svojem vsakdanu venomer znal izrezati velik del časa in prostora, ki ju je posvečal drugim, predvsem pa skrbi po rasti naše narodnostne skupnosti.

Kar nekaj let je bil močno angažiran v tržaških političnih krogih, vendar z zelo jasno izrisanim predznakom. Pri srcu mu je bilo naše slovenstvo, politična, duhovna in človeška rast naših ljudi: v teh pogledih je bil brezkompromisen, tudi za ceno svoje postavitve na stranski, v ničemer odločujoči tir. Pa ga to ni pretirano motilo, saj je imel druga področja, katerim se je vedlo še bolj intenzivno posvečati.

Eno njegovih primarnih zanimanj je bil vsekakor šport. Pa ne šport v klasičnem pomenu besede, ko je pač nekemu včasih neka panoga, se v njej preizkusi in postane njen stalni privrženec. Ne! V povsem drugačnem smislu je bil Odo Kalan navezan na naš šport, saj je prav v tej aktivnosti daljnovidno zaslučil, da je prav to tisto področje, s katerim bo mogoče našo mladino, ki je sredi povojnih ruševin še vedno stopicala na mestu, brez nekih zelo jasnih in strateško uravnanih zamisli, aktivirati na nov, dinamičen in zdrav način. Razumel je, da je šport tisti recept, po katerem bomo naše ljudi lahko spet spravili skupaj, da se bodo z novo energijo pognali naprej. In ni se zmotil! Z nekaj res edinstvenimi velikani našega prvega povojnega športa je bil sredi Trsta ustanovitelj ŠZ Bor, tega Adamovega rebra, iz katerega se je potem razvila vsa široka in po svoje mogočna epopeja našega športa.

Kako bi lahko pozabili na največjo manifestacijo, ki smo si jo Slovenci omislili po vojni s priredbo STE-DA, tega mogočnega spominskega teka, ki je ob štafetni palici navdušil in zbral na stotine mladih ljudi, ki so v sebi na novo odkrivali svojo predanost slovenstvu in idealom, za katere velja, da nekaj žrtvuješ. Tudi takrat je Odo Kalan kot organizator stal v prvi vrsti.

Kako bi lahko mirnodušno šli mimo in spregledali avtomobilske relike, ki jih je zmozel organizirati in kako ne bi izpostavili dejstva, da je bil Odo Kalan med pobudniki prireditve

Naš športnik, prve čezmejnje radijsko - športne povezave, ki je v naš prostor vnesla nekaj novega in edinstvenega. Medtem ko so drugi na široko govorili o enotnem kulturnem prostoru, so športniki pod njegovim vodstvom z vztrajnostjo in vero v bodočnost ta skupni prostor že udeležili. In nemalo zaslug za to gre pripisati prav njemu!

Razmišljam, kakšno življenjsko naključje je to, da vam danes, dragi Odo Kalan, te vrstice ob odprtem grobu berem jaz kot predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, v vlogi, ki ste jo toliko let - in to v povsem drugačnih časih - odigrali vi!

Prav gotovo je Odo Kalan svojo predanost športu kronal z 10 letnim predsednikovanjem našemu ZSSDI ju. Bila so to velika težja leta, ko si je naš šport utiral pot in iskal enakopravnost med vsemi drugimi dejavnostmi naše organizirane družbe. Prav njegovi premočrtnosti velja pripisati dejstvo, da so prav v času, ko je bil on predsednik, v ZSSDI vstopila vsa naša slovenska športna društva, tudi tista, ki so dotlej stala ob strani in se niso bila pripravljena predati neki krovnosti. Da smo vsi pod isto streho je torej res edinstveni in morda največji rezultat, ki ga je Odo Kalan dosegel kot predsednik ZSSDI.

Kot odbornik pri ŠZ Sloga je v društvo vnesel novo - gospodarsko miselnost in nakazal pot dodatne možnosti financiranja športne dejavnosti. In ko so za njim prevzeli mesto blagajnika drugi, je bil kot član nadzornega odbora vedno pripravljen pomagati s strokovnimi nasveti in sodelovati pri vseh društvenih dejavnostih.

Odo Kalan je bil tudi strasten ljubitelj znamk: tem malim koščkom papirja se je zmozel predajati z neverjetno vnemo in to vse do zadnjega. Lahko rečem, da je bila prav filatelija njegova stalna življenjska sopotnica. Velikokrat je nam laikom ponavljal, kaj vse ti lahko znamka pove, koliko informacij, koliko zgodovinskega gradiva ti lahko posreduje. Znamka, tako je pravil, govori! Moraš ji prisluhniti, a tega ni sposoben vsak! V posebno vesele so mu bile znamke s športno tematiko. V lepo urejene albume je vnašal športne znamke iz vsega sveta, jih serijsko urejeval, tako da je za sabo pustil velikansko bogastvo, ki ga bo treba še docela dojeti.

Na temo filatelije je za naš Radio Trst A napisal veliko oddaj, iz katerih sta izžarevali znanje in neka prav posebna ljubezen.

Veliko je še področij, v kateri je Odo Kalan kar mimogrede vtisnil tudi svoj pečat. Mi športniki smo v tem spominskem zapisu predvsem izpostavili njegovo neizmerno ljubezen do športa, predvsem do našega slovenskega športa.

In v tem smislu bo ime Oda Kalana ostalo zapisano v naših športnih analih z zlatimi in neizbrisnimi črkami.

Dragi Kalan, hvala vam za vse!

Ivan Peterlin
Predsednik ZSSDI

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 20. septembra 2014

SVETLANA

Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 19.08 - Dolžina dneva 12.19 - Luna vzide ob 3.03 in zatone ob 17.09.

Jutri, NEDELJA, 21. septembra 2014

MATEJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,1 stopinje C, zračni tlak 1019,5 mb ustaljen, vlaga 69-odstotna, veter 3 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. septembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odpрте tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040-225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odpрте tudi od 19.30 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odpṛta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 6 - 040 371377.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Prireditve

NSŠ »SIMON GREGORČIČ DOLINA« v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine v Sloveniji, pod pokroviteljstvom Občine Dolina, vabi na odprtje razstave »Drobci materialne kulture v Občini Dolina« v Galeriji Torklja danes, 20. septembra, ob 19. uri, na Kaluži. Sodelujejo: SKD V. Vodnik, MoPZ V. Vodnik, Majenca Dolina, Fantovska Boljunec, ŽPS Stu ledi. V primeru slabega vremena bo prireditve v prostorih SKD V. Vodnika.
GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da se bo prvič zavrtel v nedeljo, 21. septembra. Na sporedu bo predstava »Pepelka« v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Abonmaji se vpisujejo v Ul. Donizetti 3 ali na tel. št. 327-2527008 od 9.30 do 16.30.

DSI sporoča, da se bo v ponedeljek, 22. septembra, začela nova sezona ponedeljkovih srečanj. Na prvem večeru bodo predstavili vojni dnevnik Alojzija Goriupa »Od Galicije do Južne Tirolske«, ki ga je uredil Vinko Avsenak. Ob uredniku bodo sodelovali avtorjev sin Sergij Goriup in zgodovinar Renato Podberšič ml. Začetek ob 20.30.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sredi 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

TFS STU LEDI vabi na koncert »Ljudska pesem v jeseni« v sredo, 24. septembra, ob 20.30 v centru Anton Ukmar - Miro pri Domju. Sodelujejo: MePZ Slovenec - Slavec, MePZ Fran Venturini, ŽPS Stu ledi in moški sestav Kraška klapa. Pobuda spada v projekt »Universo del canto popolare« - USCI Friuli Venezia Giulia.

SKLAD MITJA ČUK vabi na dobrodelni koncert DVS »Bodeča Neža- začaran čas«, ki bo v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah v petek, 26. septembra, ob 20. uri. **SKD BARKOVLJE**, Ul. Bonafata 6, prireja po Barkovljah v soboto, 27. septembra, »Pohod Zoro Starec - Po sledeh 1. Svetovne vojne«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Zbirališče na sedežu društva ob 14. uri. Pohod se bo v društvu tudi zaključil ob 17. uri ob pričevanjih, spominih in paštašuti, za katero se morate javiti. Tel.: 040-411635 ali 349-4599458.

BOLJUNČANI IN VODA - v društvenem baru n' G'rici je do konca septembra na ogled zanimiva razstava starih fotografij o vašcanih in o njihovi navezanosti na Klinšco, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55 pri SKD F. Prešeren. Vabljeni k ogledu.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje »Medicinska terapevtska vadba za srce« (predavanje o dejavnih tveganja za srčno-žilna obolenja ter na medicinsko terapevtske vadb). V ponedeljek, 29. septembra, ob 18. uri na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ulica 131.

SKD TABOR OPČINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Opčine v 1. svetovni vojni«. Urnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Voden ogledi za šole v jutranjih urah po predhodnem telefonskem dogovoru na 040-211936, od 8. do 9. ure (Nori).

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo pouk v prvem tednu potekal po naslednjem urniku: otroški vrtci prvi in drugi dan do 12.00 brez kosila; ostale dni do 13.00 s kosilom (začetek: OV Nabrežina, Mavhinje in Gabrovce ob 7.30; OV Devin ob 7.45). COŠ v Zgoniku od 8. do 13. ure s kosilom, COŠ v Šempolaju od 7.50 do 13.00 s kosilom. OŠ v Nabrežini in Devinu od 8. do 13. ure brez kosila. Srednja šola Igo Gruden v Nabrežini redno od 7.45 do 14.13. Na podružnici v OŠ v Nabrežini oba prva razreda srednje šole od 7.45 do 14.13. Šolabusna služba bo redno zagotovljena s prvim dnev.

DIZ J. STEFAN obvešča, da bo informativni sestanek za starše dijakov, ki obiskujejo prve razrede v ponedeljek, 22. septembra, za 1. E razred ob 18.00 ter za 1. KB razred ob 18.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »JOSIP PANGERC« sporoča, da bo pouk v otroških vrtcih od 22. do 26. septembra, od 7.30 do 13.30 s kosilom.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 28. septembra, pohod iz Gonjač po grebenu na Sabotin. Odhod avtobusa ob 7.00 s trga Oberdan; ob 7.15 s trga v Sesljanu. Prijave do srede, 24. septembra, na tel. 040-413025 in 040-220155.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Zagreb v sredo, 1. oktobra. V katedrali na Kaptolu bomo imeli sv. mašo in ogled cerkve. V bližini bo »zagrebško kosilo«, nato si bomo ogledali del starega mesta s poklicno vodičko. Vpis in informacije čim prej tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira v nedeljo, 12. oktobra, izlet na Ptuj in v okolico. Pater Janez Ferlež nas že pričakuje. Vabljeni ženske, pa tudi moški! Tel. št. 00386-31866081 (Marija).

KRU.T - v predbožičnem času, vabi v ponedeljek, 8. decembra, na izlet v Treviso na voden ogled razstave »Japonska od samurajev do animejev«, s popoldanskim sprehajanjem med sejemskimi stojnicami, po praznično okrašenih ulicah in trgih. Info in vpisnine na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Draga

Federico in Federica,

naj vaju ljubezen vedno spremlja na skupni poti!

Nona, starši, Andrea in stric Edvin z družino

Danes se vzameta

Federica in Federico

Veliko sreče in ljubezni na skupni poti.

Vama želimo vsi, kar nas je, v hiši Primorskega dnevnika

Draga mladoporočenca

Aleksander in Metka

Naj se vajino skupno življenje spremeni v pravljico, ki nikoli ne mine.

Naj bo vajina ljubezen neskončna in polna čarobnih trenutkov!

Giordano, Silvana, Wilma, Tanja, Nicole, Francesco in Boris

Purm'n križev pot zaključil je, odrešenica Miška ga rešila je. Danes se vzameta

Alex in Metka

Čestita jima vsa klapa JKG. ŽIVJO U'HC'T!

ŠD Grmada

V objemu Tanje in Aljoše se končno tišči in crta

Ana

Njenega prihoda se veselimo

vs domači

Čestitke

Draga FEDERICA in FEDERICO! Naj bo vajina skupna pot vedno polna veselja, ljubezni in sončnih dni! Romina in David.

Draga FEDERICA in FEDERICO! Da bi bila vajina nova življenjska pot posuta le s cvetjem sreče in ljubezni, vama želijo Natalie, Erik, Majda, Branko, Arianna in Danila.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Tartarughe Ninja 2D«.
ARISTON - 18.45, 21.00 »Anime Nere«.
CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00, 21.30 »Frances Ha«.
FELLINI - 15.30, 17.00 »Dragon trainer 2«; 18.45, 20.30, 22.20 »I nostri ragazzi«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.10, 20.10, 22.10 »Le due vie del destino«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.10, 20.10, 22.10 »Un ragazzo d'oro«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La nostra terra«.
KOPER - PLANET TUŠ - 14.30 »Avioni«; 22.20 »Bog, le kaj smo zgrešili?«; 17.50 »Fantovska leta«; 14.20, 16.20 »Hrabri avtek Plodik«; 22.40 »Inferno«;

14.10 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Lucy«; 14.00 »Nikec na počitnicah«; 14.00, 16.10, 18.20, 20.30 »Odpleši svoje sanje: Združene moči«; 18.10, 20.45 »Plačanci 3«; 17.00, 21.00 »Popotovanje«; 16.20, 19.20, 21.10 »Pot v raj«; 14.50, 18.25 »Vroči posnetki«; 16.30, 20.20 »Čarovnija v mesečini«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.50, 20.40, 22.15 »Sex tape - finiti in rete«; Dvorana 2: 15.30, 16.50 »L'ape Maia«; 22.15 »Necropolis - La città dei morti«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »La preda perfetta«; 18.10, 20.10, 22.10 »Jimi: all is by my side«; Dvorana 4: 15.30 »Disney's planes«; 16.50, 18.30, 20.15, 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 16.30, 18.30 »Colpa delle stellex«.

SUPER - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »I mercenari«.

THE SPACE CINEMA - 15.30, 17.40, 19.50, 21.00, 22.00 »Tartarughe Ninja«; 21.30 »Tartarughe Ninja 3D«; 15.15, 17.10, 19.05 »L'ape Maia«; 16.10, 18.45 »Colpa delle stelle«; 17.10, 19.40 »I Mercenari 3«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.00 »Sex tape - Finiti in rete«; 17.30, 19.45, 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 22.10 »Necropolis - La città dei morti«; 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »La preda perfetta«; 15.40 »Winx - Il mistero degli abissi«; 15.05 »Dragon trainer 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.20, 17.15, 19.50, 21.45 »Tartarughe Ninja«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.20, 22.15 »Sex tape - finiti in rete«; Dvorana 3: 15.00, 16.45 »L'ape Maia«; 18.10, 20.00, 22.10 »The Giver - il mondo di Jonas«; Dvorana 4: 17.30 »Le due vie del destino«; 15.20, 19.50 »Colpa delle stelle«; 22.15 »Necropolis - la città dei morti«; Dvorana 5: 15.30, 17.40, 20.00, 22.15 »La preda perfetta«.

Mali oglasi

ČRNO GROZDJE prodam v Koludrovci. Tel: 040-2296038.

ŽIVAHNE IN SIMPATIČNE 8 tednov stare mucke, podarimo. Tel.: 338-3733640.

BLIZU SENENEGA TRGA (Piazza Foraggi) oddajam lepo enosobno stanovanje. Tel. št.: 040-948080.

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popravljam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

IŠČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 00386-31354244.

MOTORNO KOLO GRAN DINK 251 CC, letnik 2004, po ugodni ceni prodam. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-232365.

NA KRASU ugodno prodam knjižno omaro, s prostorom za televizijo, iz masivnega lesa, v barvi oreha. Tel.: 347-8204897.

NSŠ PRI SV. IVANU IN NA KATINARI išče v dar izvode knjige J. Jurčiča - Jurij Kozjak. Tel. št.: 040-567500 (Sv. Ivan) 040-390716 (Katinara).

ODDAJAMO opremljeno stanovanje na Proseku, 70 kv.m., s samostojnim ogrevanjem. Tel.: 320-1509155.

ODDAMO PSIČKE male pasme ljubitelju živali. Tel. št.: 333-4239409.

PRODAJAM knjige za klasično smer, licej Prešeren - Trst in Trubar - Gorica ter knjigo Pravo in ekonomija. Tel.: 040-208002.

PRODAM 500-litrski rabljeni sod za vino iz rostfreia (acciaio inossidabile) s pokrovom (semprepieno) in ugrajenim stojalom. Tel.: 348-5159966.

PRODAM hladilno omaro iz inoxa, 700 litrov, temperatura 0-18 stopinj C. Tel.: 338-5098764.

PRODAM lovsko puško šibrenico, kalibra 12, znamke Beretta. Tel.: 0481-882421.

PRODAM posodo za grozdje (baden) veliko 12 kvintalov. Klicati na tel. št.: 040-814212.

PRODAM prikolico za traktor. Nosilnost 1.500 kg, v odličnem stanju. Tel. št.: 338-1082653.

V LJUBLJANI, Povšetova ulica, blok 4, nadstropje, lep razgled, blizu fakultete za šport, oddamo garsonjero, adaptirano leta 2013. Tel.: 348-9805039.

Poslovni oglasi

PRODAM CVETLIČARNO V NABREŽINI, blizu treh pokopališč, prostorna s trgovino in delavnico, straniščem, kletjo in zasebnim parkiriščem.

Cena: 900.000 €

Tel.: 040-201025

KAKO DO USPEHA S TAPKANJEM? Sklop šestih delavnic od oktobra do maja v Volčjem gradu. Vodi Barbara Žetko.

Informacije na www.eft-trieste.it, prijave na info@eft-trieste.it

ZAČETNA DELAVNICA TAPKANJA v Trstu.

Vodi Barbara Žetko.

Prijave na info@eft-trieste.it

OKTOBERFEST PRI KARIŠU NA PESKU DANES, 20.9., od 12.00 dalje

Glasba, topli prigrizki in bavarsko pivo

Zvečer ples s KRAŠKIMI MUZIKANTI in DJ PAPŠ.

Vabljeni!

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 21. septembra.

Tel. 040-229439

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

SUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Tel.: 040-2296038.

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Vabljeni!

Autamarocchi, rastoče podjetje s 25-letno tradicijo v transportu zaposli nove sodelavce.

Sposobnost za timsko delo, komunikativnost ter odločnost so odločilni faktorji za delovno mesto:

Disponent-organizator prevozov

Opis delovnega mesta:

- razporejanje in spremljanje voznega parka 40/50 vozil in komunikacija z vozniki.
- usposabljanje voznikov in spremljanje le-teh
- komuniciranje in koordinacija z odgovorno osebo - planerjem prevozov

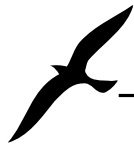
Pričakujemo:

- dobre organizacijske sposobnosti
- odločnost pri doseganju ciljev
- sposobnost za motiviranje in upravljanje voznikov
- aktivno znanje slovenskega in italijanskega jezika, zazeleno znanje hrvaščine ali srbsčine ter nemščine ali francoščine
- zazeljena starost od 20 do 30 let

Niso zahtevane specifične izkušnje v sektorju prevozov.

Lokacija delovnega mesta: Trst in Koper

Prosimo da Vaše vloge z življenjepisom in prilogami (na življenjepis prosim navedete »rif-opets14«) pošljete na: personale@autamarocchi.com ali kadrovska@autamarocchi.si

Obvestila

DPZ KRAŠKI SLAVČEK - KRASJE vabi v svoje vrste nove, ambiciozne in resne pevke. Vaje so ob petkih zvečer v Nabrežini. Informacije: facebook stran ali tel. 339-1115880.

FOLKLORNA SKUPINA KD BORJAČ - Sežana vabi k vpisu nove člane, ki jih veseli glasba, petje in plesi slovenske dežele in si želijo spoznati običaje ter se veseliti v prijetni družbi. Vaje so ob petkih. Info in vpis na tel. 00386-41549353 ali 00386-41481026.

MLPZ IGO GRUDEN je začel novo sezono. Če ti je všeč druženje in lepo petje se nam pogumno pridruži. Informacije na tel. 334-5357914 (Sonja).

PIHALNI ORKESTER BREG obvešča, da sprejema vpise za glasbeno šolo ob četrtkih, od 20. ure dalje na sedežu godbe v Dolini. Informacije na tel. 338-6439938. Vabljeni.

TEČAJ YOGA pri Skladu Mitja Čuk, se začenja meseca oktobra ob torkih 19.30-21.00 in četrtkih 18.30-20.00. Prijave na tel. 349-0981408 (Bruna) ali 339-7051338 (Eva). Število mest je omejeno.

V ŠTALCI v Šempolaju bi v primeru zadostnega zanimanja potekali tečaji angleščine vseh stopenj in poseben tečaj za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec. Mentorica Lara Iskara. Info: tajništvo@skdvigred.org; tel. 380-3584580 (ob delavnikih).

OTROŠKI ZBOR KRASJE in dirigentka prof. Petra Grassi, vabita otroke in starše v Ljudski dom v Trebče na odprto vajo, ki bo danes, 20. septembra, od 11.00 do 12.30. Pri zboru Krasje bomo veseli obiska in pristopa novih navdušenih pevcev.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj, namenjen dojenčkom in otrokom od 4. leta in staršem. Dojenčki bodo zaplavali, starše bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vpisuje abonmaje za sezono 2014/15: 7 nedeljskih predstav od septembra do marca v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Prva bo ob 16. uri, druga ob 17.30. Info in vpis na tel. 040-370846 ali od pon. do petka, od 9.30 do 16.30 na Ul. Donizetti 3, 3. nadstropje.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, v sodelovanju z WWF-Zaščitenim morskim območjem v Miramaru, prireja v nedeljo, 21. septembra, vodeni ogled v italijanskem jeziku »Botanični pionirji: od Medje vasi do vrha na Kokem«. Sprehod ni zahteven in bo trajal približno 3 ure, namenjen je odraslim in družinam. Za info in rezervacije vodenega ogleda tel. 366-9571118 od torka do petka od 14. do 17. ure.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vaditeljica Sandra sporočajo, da se vadba vrši ob torkih od 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljeni.

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi, v Štalco v Šempolaju, vse osnovnošolce, ki bi radi potom igre spoznali čarobni svet glasbe in razne instrumente (nekateri na razpolago društvo), na glasbene vaje ob ponedeljkih od 17.00 do 18.00. Mentor: Aljoša Saksida, 1. vaja v ponedeljek, 22. septembra.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste tudi nove pevce. Vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju. Prvo srečanje v ponedeljek, 22. septembra.

ŠPORTNA ŠOLA TRST in SZ Bor obveščata, da se bo športna šola za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. Maja v ponedeljek, 22. septembra, od 17.30 do 18.30. Informacije in predvpisi v uradu na Stadionu 1. Maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED - Kraški fenomen vabi v Štalco v Šempolaju, srednje in višješolce na skupne vaje, ob torkih od 18.00 do

19.30 (instrumente da na razpolago društvo). Mentor: Aljoša Saksida, prvo srečanje v torek, 23. septembra. **TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA** za otroke in odrasle (začetni in nadaljevalni) pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitelj tečajev v torek, 23. septembra, ob 17.30 na sedežu Sklada, Proseška ulica 131. Vpisi in info na tel. 040-212289 ali urad@skladmc.org.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 23. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevka vaja, vabljeni tudi novi pevci in orkestraši.

ŠAHOVSKI KROŽEK za osnovnošolce, srednješolce in odrasle, v organizaciji SKD Vigred in šahovskega društva kraške sekcije SST 1904, bo v Štalci v Šempolaju vsak torek od 16.30 do 18.30. Prvo srečanje v torek, 23. septembra. **ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK** začenja novo sezono ritmične gimnastike s sledečimi urniki: treningi na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolska in osnovnošolska dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23. septembra. Treningi na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredah; za predšolska dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 24. septembra. Za prijave in info: 040-51377 ali 328-2733390 (Petra).

DELAVNICA KLEKLANJA (idrijske čipke) v prostorih SKD Vigred v Šempolaju, vsako sredo od 17.30 do 19.30. Prvo srečanje v sredo, 24. septembra.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za otroke in odrasle. Tečaje vodijo diplomirani profesorji tolkal, pihal in trobil ter se odvijajo od septembra do junija na sedežu Godbe v bivši klavnici v Nabrežini (Kamnolomi, 12). Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 348-4203196 (Niko) ali 040-200777 (v večernih urah).

JUTRANJA YOGA TABOR OPČINE: tečaj hatha yoge v društvenih prostorih, je na voljo tudi v jutranjih in opoldanskih urah, ob torkih in petkih od 9.00 do 10.20 in od 13.00 do 14.00. Info.: 340-6887720 (Jan).

MI SE GREMO GLEDALIŠČE - Dramski odsek SKD Vigred, vabi v Štalco v Šempolaju otroke in mlade, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca, osnovno in srednjo šolo, na tedenska srečanja ob sredah od 16.00 do 17.00. Mentorica: Jožica Forčič, prijave v sredo, 24. septembra.

BREZPLAČNI TEČAJ SLOVENŠČINE za začetnike: DSMO K. Ferluga vabi na 4 brezplačne ure za čiste začetnike kot uvod v slovensko kulturo in jezik. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Ure se odvijajo v Miljah, Ul. Roma 22 - 1. nad., vsak torek v septembru s pričetkom ob 18. uri. Za info 347-5853166 (Zvezda).

OBČINA ZGONIK sklicuje občinski svet v četrtek, 25. septembra, ob 12.00.

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih, od 14. do 17. ure.

SLOVENSKA PROSVETA IN ZALOŽBA MLADIKA sporočata, da sta zaradi večdnene okvare na stacionarni telefonski številki, začasno dosegljivi na številki: 327-2527008.

ŠOLA KLASIČNEGA BALETA: poskusne vaje bodo 25. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, od 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Info: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250.

SKD F. VENTURINI organizira brezplačno predavanje na temo »Bitcoin« v petek, 26. septembra, ob 20.00 na sedežu SKD F. Venturini pri Domju 227 (za banko). Namenjeno je vsem in ne zahteva nobenega znanja informatike. Za tiste pa, ki bi želeli še podrobneje spoznati svet Bitcoinov, je predviden tudi tečaj, ki bo potekal v dru-

štenih prostorih. Za morebitne informacije pišite na: damjan.krizmanic@gmail.com

SOCIALNO SKRBSTVO OBČINE DOLINA obvešča, da bo v petek, 26. septembra, v dvorani občinskega sveta potekala pobuda »Dan srca«, v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milj, od 8.00 do 12.30. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje, prostovoljce sorodnih ustanov in vse, ki se kakorkoli udeležujejo na področju humanitarne dela, na duhovno okrepitev ob začetku delovnega leta, v petek, 26. septembra, (ob prazniku svetnika revnih sv. Vincencija), v kapeli zavoda šolskih sester, Ul. delle Doccie 34: ob 16. uri sv. maša, nato duhovna spodbuda ob mislih, ki nam jih bo posredoval dr. Janez Bajzek.

ŠOLA JAZZ BALETA: poskusne vaje bodo v petek, 26. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

KMEČKA ZVEZA vabi člane in ostale proizvajalce naj morebitno škodo po divjadi na pridelkih in strukturah prijavi na pristojni urad Tržaške pokrajine v roku 48 ur od ugotovitve škode. Poseben obrazec za prijavo škode v slovenskem jeziku lahko dobijo na www.provincia.trieste.it. Za pojasnila in pomoč pri prijavi škode se zainteresirani lahko obrnejo na urade Kmečke zveze tel. št. 040-362941.

OBČINA DOLINA - odbor za kmetijstvo sporoča, da so v občinski veži na razpolago publikacije o razvoju oljkarstva in posegih v oljčnih nasadih, ki jih je posredoval kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki bo potekal do konca septembra ob torkih in četrtkih, od 18. do 19. ure v športni dvorani na Pikelu. Info na info@polet.it.

HATHA YOGA - KD Rdeča Zvezda: v Saležu se nadaljuje tečaj Hatha Yoge. Vadimo ob ponedeljkih in četrtkih v društvenih prostorih. Urnik: 18.30-20.00. Toplo vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti. Info na tel. št. 340-6887720 (Jan).

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se vadba joge z Goranom Korenom vrši ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča; od 17.15 do 19.00 začetniki; od 19.00 do 20.30 nadaljevalni tečaj. Vabljeni.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 30. septembra, ob 20. uri v Združenem domu Skala v Gropadi. Informacije in vpis: jan.grgic@alice.it ali na tel. št. 349-7386823 (v večernih urah).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in mali kitaristi iz Brega vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Info na tel. št. 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Septembra so predvidene delavnice oblikovanja: Igre in skupne igre v Poslušajmo kako se približuje dež. Info na tel. št. 040-299099, od pon. do sob., od 8. do 13. ure.

PRI SKD F. PREŠEREN iz Boljunca bi radi pripravili fotografski arhiv slik Stanota Žerjala. Lastnike prosimo, da bi nam dovolili, da bi prišli slike fotografirati. Pokličite na tel. št. 040-228016 od 14. do 15. ure.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 obvešča vse vaščane občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, da v kratkem bodo prejeli na dom pismo s priloženim vprašalnikom, vezanim na odprtje Dnevnega centra - Alzheimer v Mavhinjah. Prosimo vaščane naj izpolnijo vprašalnik in ga izročijo lastni občini po navodilih navedenih v spremnem pismu.

SOLETNIKI 1959 se dobimo na večerji v soboto, 4. oktobra, ob 19.30 pri Domju. Zaželenja prijave do 30. septembra. Tel.: 339-6013695 (Adriana) ali Ileana 347-7583576.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, Ul. Donizetti 3, (3. nad.) - naročanje in prevzem šolskih knjig obvešča, da deluje s sledečim urnikom: ob ponedeljkih in petkih 8.30-12.30 ob sredah 15.00-19.00.

ZSKD obvešča včlanjene zборе, da rok prijave na deželno zborovsko revijo Nativitas zapade v torek, 30. septembra. Info na www.zskd.eu ali tel. 040-635626.

KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL prireja tečaj karibskega skupinskega plesa s Josetom v kulturnem domu na Proseku ob sredah od 20. do 21. ure. Začetek v sredo, 1. oktobra. Vabljeni.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: sredo od 17.00 do 17.45 (za otroke od 3. do 5. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Sreda od 18.00 do 18.45 (za otroke od 6. do 10. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

POSKRBIIMO... DA SE ANGLEŠČINE NAUČIMO za 1. in 2. razred osnovne šole na Skladu Mitja Čuk, Proseška ul. 131/133. Vpisi in info: 040-212289 ali urad@skladmc.org

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 1. oktobra, ob 20.30 začenja predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz, Ul. Pindemonte 11, v Trstu. Info in prijave na tel. št. 335-6123484.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta. Potekal bo ob sredah od 16.00 do 16.45 na društvenem sedežu, v Ul. Cicerone 8. Začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitelj v sredo, 1. oktobra: ob 16. uri srednja šola, ob 17. uri osnovna šola (3., 4. in 5. razred), ob 18. uri višješolci, ob 19. uri odrasli. Vpisi in dodatne info: 040-212289, pon-pet, 10.00 - 14.00 ali urad@skladmc.org.

KK ADRIA obvešča, da se bo v četrtek, 2. oktobra, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju, pričela telovadba za odrasle. Podrobnejše informacije na tel. št.: 040-910339 (Pierina).

KRD DOM BRIŠČKI obvešča, da se bo sprostivna telovadba, pod strokovnim vodstvom Mateje Šajna pričela v četrtek, 2. oktobra, ob 19.30. Urnik: ob ponedeljkih 9.30 in 18.30; ob četrtkih 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka).

MOŠKA TELOVADBA za dobro počutje pri SKD Igo Gruden, ob ponedeljkih in četrtkih od 20.00 do 21.00. Prvo srečanje bo v četrtek, 2. oktobra. Info: 338-4563202 (Katja).

SAME BABE - v četrtek, 2. oktobra, ob 18.30 na Dolgi kroni pri Dolini.

Š.Z. BOR vabi na telovadbo za odrasle na Stadionu 1. Maja ob ponedeljkih in petkih od 9.00 do 10.00 in od 10.00 do 11.00 ter ob torkih in četrtkih od 17.30 do 18.30 s pričetkom 2. oktobra. Info: urad Stadion 1. Maja tel.: 040-51377; urad.bor@gmail.com.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 3. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitve in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bo vadba gimnastike za otroke in mlade (6-18 let) ob sredah v prostorih OŠ Bevk na Opčinah (po nivoju): A) 16.45-18.00, B) 18.00-19.15 ter C) 19.00-20.15. Novost: vadba za odrasle - Zumbaerobik ob ponedeljkih

in/ali petkih od 18.00 do 19.00 ter Cheer starši ob petkih od 17.00 do 18.00 v prostorih M. Čuk. Prvo srečanje bo 3. oktobra. Info: 347-8535282 ali info@cheerdancemillennium.com

EKOLOŠKA SOBOTA NA PROSEKU: rajonski svet za Zahodni Kras in Acegas Aps Amga prirejata v soboto, 4. oktobra, od 10. do 18. ure na javnem parkirišču v »Mandriji« na Proseku zbiranje kosovnih odpadkov. Bele tehnike in elektronike, zelenega odreza, steklene šipe, nevarne odpadke, pnevmatike, svinčeve akumulatorje idr.

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USC FJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v Športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje, koripetitorji. Info in prijave na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu, www.zskd.eu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST in SZ Bor obveščata, da se bo športna šola za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. Maja v soboto, 4. oktobra z urnikom: 9.30 - 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in 11.30 - 12.30 za otroke, od 3. do 6. leta. Info in predvpisi v uradu na Stadionu 1. Maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

ZAČETNIŠKI IN NADALJEVALNI TEČAJI slovenščine različnih stopenj - prireja jih DSMO K. Ferluga v Miljah, Ul. Roma 22 - 1. nad., ob ponedeljkih in torkih od 6. oktobra dalje. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Za info 347-5853166 (Zvezda).

Prispevki

V spomin na drago Zoro daruje družina Vidali 30,00 evrov za MePZ Lipa. V spomin na Oda Kalana darujeta Dorica in Radi Pečar 30,00 evrov za KK Adria.

V spomin na pokojne vaščane Albino Škabar, Alojza Viteza, Borisa Husla, Lucijana Puriča in Ivanko Purič darujejo Silva, Janko in Stelio 50,00 evrov za OŠ Gradnika na Repentabru. Namesto cvetja na Odov grob darujejo Mara, Ingrid, Joži, Matevž in Ambrož 400,00 evrov za AŠZ Sloga in 400,00 evrov za AŠD Sloga Tabor. Ob 50. obletnici skupnega življenja darujeta Emil in Irma Škabar iz Repna 50,00 evrov za repentabsko svetišče. V spomin na mamo in očeta daruje Zmago 25,00 evrov za SKD Vesna. V počastitev spomina Oda Kalana daruje Matjaž Romano 50,00 evrov za ŠD Sloga.

Pogrebno podjetje

na Opčinah, v Boljuncu, v Nabrežini, v Miljah, v Trstu in na Istrski ulici nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Nudimo prevoz pokojnika 24 ur na 24

Informacije: 392 7372323

PORDENONELEGGE - Danes na sporedu tudi večer slovenske poezije

Angel pozabe zdaj še v italijanščini

Zgodovina je ena veznih niti pordenonskega praznika knjig. Zgodovina v romanu je tudi ime nagradi, ki jo Pordenonelegge podeljuje v sodelovanju z goriškim festivalom èStoria in ob pomoči banke FriulAdria. Letos jo bo prejel Umberto Eco: podelitev bo danes ob 18.30 v Verdijevem gledališču, sledilo ji bo pisateljevo predavanje (lectio magistralis) o vzporednicah med zgodovino in književnostjo. Kdor si ne bo mogel zagotoviti brezplačne vstopnice, bo lahko Ecovemu razmišljanju sledil preko spletne strani www.pordenonelegge.it.

Zgodovina je bila protagonistka tudi zelo dobro obiskanega srečanja s koroško ustvarjalko Majo Haderlap. V mali dvorani Verdijevega gledališča so včeraj popoldne premierno predstavili prevod njene uspešnice Angel pozabe (Angelo dell'oblio), ki je pravkar izšel pri založbi Keller (iz nemščine jo je prevedel Franco Filice). Knjiga je kot znano tako v nemškem izvirniku kot slovenskem prevodu požela izreden uspeh, prihodnje leto bo izšla še v francoščini in angleščini, založnik iz Rovereta pa se je odločil, da jo medtem ponudi italijanskim bralcem. Kako bodo ti sprejeli zgodbo o slovenskih partizanih v koroških dolinah in problematičnih odnosih med večino in manjšino, je vprašanje, ki zelo zanima tudi avtorico: če pa naj sodimo po pozornosti, s katero so včeraj sledili predstavitvi, lahko sklepamo, da bo knjiga prepričala tudi Italijane.

Roman je predstavil Luigi Reitani in izpostavil pisateljičino poetiko (Maja Haderlap je na literarno pot najprej stopila kot slovenska pesnica) ter odlično sposobnost opisovanja osrednjih li-

terarnih likov (predvsem očeta in babice) ter okolja, v katerem živijo. Angel pozabe pa je med nemško govorečimi bralci požel tako velik uspeh tudi zaradi vsebine, saj gre za zgodbo, ki osvetljuje nepoznano plat koroške in avstrijske zgodovine. "Zgodba o koroških partizanih je bila doslej omejena na družinsko okolje," mu je pritrdila avtorica, "v avstrijskem javnem mnenju ni bila prisotna. Zato sem se odločila, da bom to, kar sem slišala doma, pripovedovala dalje." Tudi zato se je zavestno odločila, da bo roman napisala v jeziku sošedov, kar ji je pomagalo, da je do boleče zgodbe vzpostavila neko distanco, nenazadnje pa se je za nemščino odločila tudi zato, ker se njeno odraslo življenje zrcali v dvojezičnosti. "Vprašanje identitete je bilo na Koroškem zelo markantno in je imelo tudi izrazito politično vlogo. Dolgo časa je bila pripadnost tudi sinonim za določene avtomatizme, zaradi katerih so nekateri Slovenci zavračali vse, kar je bilo avstrijskega. Slovensčina je moj materni jezik in jezik, v katerem sem začela literarno socializirati, a zaradi tega nočem oddaljiti od sebe drugih jezikov in kultur, prej nasprotno: mislim, da bi morali predvsem na dvojezičnih območjih živeti oba jezika."

Kdor se bo med vikendom podal v Pordenon, bo lahko izbral med desetimi srečanj z različnimi avtorji; danes bodo tu Margaret Atwood, Corrado Augias, Hanif Kureishi, Veit Heinichen, Simon Pasternak, če naj omenim samo nekatere. Pordenonski praznik pa posveča od nekdanj posebnost pozornost tudi poeziji (njegov umetniški vodja

Na levi Maja Haderlap na včerajšnji predstavitvi italijanskega prevoda svoje uspešnice Angel pozabe; desno slika, ki jo je fotoreporter Pierpaolo Mittica posnel v Bosni in je te dni na ogled na razstavi v Pordenonu

Gian Mario Villalta je priznan pesnik ...). Letošnjo novost predstavlja specializirana pesniška knjigarna, ki so jo odprli v nekdanji tiskarni v Ul. Torricella 3. Tu bodo danes ob 18. uri nastopili trije slovenski pesniki - Alja Adam, Miha Obit in Jurij Paljk.

Kdor pa bi se rad za trenutek oddaljil od literature, si lahko v novi galeriji Harry Bertoia (ob županstvu) ogleda izredno zanimivo fotografsko razstavo Ashes/Ceneri. Na ogled je 150 fotografij, ki jih je fotoreporter Pierpaolo Mittica posnel v zadnjih petnajstih letih v Bosni, Indiji, na Japonskem in še kje. V teh dneh je ogled brezplačen (10.00-19.00). (pd)

LJUBLJANA FESTIVAL - »Podaljšek« v Križankah

Cvetje v jeseni - muzikal, uglašen na motive slovenstva

Lahko muzikal zveni slovensko? Lahko, če je povzet po znanem literarnem delu in če je v glasbo vtisnjena slovenska nota. Otipljiv dokaz je »izvirni muzikal po povesti Ivana Tavčarja Cvetje v jeseni«. Istoimenski muzikal je v sredo zaživel v ljubljanskih Križankah in ogrel številno občinstvo. Pod delom se kot avtorji podpisujejo znana imena: Matjaž Vlašič – glasba, Janez Usenik – libreto, Anže Rozman – orkestracija, Simon Dvoršak – glasbeno vodstvo, Vojko Anzeljc – režija, Miha Krušič – koreografija, Greta Godnič – scenografija in še vrsta drugih. Nastala je glasbena predstava, ki v osredje postavlja slovenstvo: to že diha iz Tavčarjeve povesti, avtorji pa so noto podčrtali s slavospevom »kmetu-kralju«, z izpostavljanjem ljubezni do zemlje, z vnašanjem tradicionalnih slovenskih motivov v glasbeno podlago, slišati pa je bilo tudi Zdravljico in znano podoknico po Prešernu.

Zgodba je znana. Seveda že zaradi Tavčarjeve povesti (1917). Dodatno jo je slovenski javnosti približal uspešen film Matjaža Klopčiča (1973) z nepozabnima Mileno Zupancič in Poldetom Bibičem v glavnih vlogah. Janez, ki se je kot odvetnik uveljavil v Ljubljani, se pri 48-ih ne počuti dobro. Pravzaprav ne ve, kaj mu je, in sledi zdravnikovemu nasvetu, da gre na obisk k sorodnikom na deželo. Pri bratranču Boštjanu na Jelenovem brdu spozna, da se je njegova hčerka Meta v letih njegove odsotnosti razvila v privlačno dekle. Pogledata se in med njima se nekaj zgodi ... Vendar se mora Janez vrniti v Ljubljano, misli na Meto, a ne naredi ničesar. Nepričakovano pride na obisk Boštjanov hlapec Danijel, ki mu predlaga, naj kupi domačijo blizu bratrančeve, in naj zasnubi Meto. Janez posluša Danijelov nasvet, kot lastnik Mlačanove domačije se vrne k Meti in se ji izpove. Od nenadne sreče Meti odpove srce, Janez je neutolažljiv. Avtorji so dogajanje razdelili v dve dejanji in ga sklenili v nekakšen krog: muzikal se začne in konča z ostarelim Janezom, ki rado vednim ljubljanskim damam pripoveduje o svoji edini veliki ljubezni. Tako je bil zgodbi odvzet tragičen prizvok. Po Metini smrti in Janezovem pripovedovanju se na odru pojavijo kot priče o moči ljubezni mlajši in starejši zakonci, ki so z dojenčkom v rokah tudi znanilci bodočnosti. Na slovenski zemlji.

Z glasbenega vidika je muzikal Cvetje v jeseni preplet različnih žanrov. Matjaž Vlašič se je izognil znani glasbeni kulisi iz Klopčičevega filma. Napisal je vrsto skladb od klasičnega tipa, preko šansonov do takih, ki zvenijo ljudsko. Posamičen tip glasbe tudi opredeljuje dogajanje na odru in pri-

Meta (Nina Pušlar) in Janez (Matjaž Robavs)

zore nekako ovija, diktira resnejše ali bolj komične tone. Režiser je odbral ključne dogodke iz zgodbe in jih preoblekel v prepoznaven stil muzikala. Izvajalci, na sredini premieri so predvsem blesteli Nina Pušlar (Meta), Matjaž Robavs (Janez) in Jure Ivanušič (Danijel), so prepričljivo izvedli zaupano naloge. Kot je marsikdo pravilno presodil, so »pevci dobro igrali, igralci pa dobro peli«. Plesali so bolj malo, ker je bil podarek na govorjeni in peti besedi. Včasih je bilo med enim in drugim prizorom malo preveč tišine, bolj moteče pa je bilo ne najboljše ozvočenje, oziroma kak mikrofon je vsako toliko zatajil. V ponovitvah, ki se bodo zvrstile do nedelje, bodo verjetno to nevednost odpravili, ko se bo na odru ljubljanskih Križank predstavila tudi druga pevska zasedba. V živo bo pevce-igralce pod vodstvom Simona Dvoršaka spremljal orkester v nekakšni dvojni sestavi: kot klasičen orkester in kot band. Posebno omembo zasluži scena Grete Godnič: na treh platnih se pred gledalčevimi očmi prikazujejo nekdanja Ljubljana in polja pod Blegošem z domačijami in cerkvijo. Domiselna je hipna »namestitvev« newyorškega kipa Svobode na griču ljubljanskega gradu. Zanimivi so tudi kostumi Vesne Mirtelj. Glede na odziv so avtorji in izvajalci uspešno prestali preizkušnjo, muzikal kot tak pa je korenine pognal tudi v »slovensko zemljo«. (bip)

TOMIZZEVE DUH

Ena je Bosna

MILAN RAKOVAC

Sleherni človek, ki ga srečam, je delček Bosne, nenavadne dežele, ki je, četudi ranjena in konfuzna, človeku, tujcu, predvsem mila, prijazna, človeška in pristna. Toda kaj je z Bosno in Hercegovino v političnem, etničnem in verskem pogledu? Raz(s)trojena in razčetrjena in razdrobljena je v nešteto administrativnih enot – kantonov. In vendar: prav ta groteskni »daytonski puzzle« sili Bosanca, l'uomo qualunque, da vsak dan skuša vztrajati v svoji zgodovinski humanistični mentaliteti.

Che te vegnessi mal d'Africa, ghe iera una volta una delle bestemie piu' gravi: ogidi', diria, da queste parti balcaniche podemo dir: che te vegnessi mal de Bosnia. Ma ča je Bosna za nas druge, i Hercegovina danas? Če sploh imamo še kakšna načela, bi se morali vsi kristjani, predvsem slovanski, najbolj seveda hrvaški in srbski, ob besedi Bosna najprej globoko sramovati.

V Sarajevu se vsak dan znova učim, kako se ljudi deli po tem, koliko so ljudje ali ne-ljudje, manj pa kdo je kdo glede na narodnost in vero. Ljudje so RAJA (slovenski približek »folk«), ne-ljudje pa - PAPKI. Papki so primitivci, ki jim je poniževanje, žaljenje (ali ubijanje) enako preprosto kot klofniti komarja na obrazu. Raja je človeška: raja je lahko naziv tudi za posameznika, čeprav gre za množinski samostalni ... Sarajevo, veličastno urbano presečišče preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, vzhoda in zahoda, z glavno Titovo cesto in Večnim ognjem, ki gori za padle partizane v samem centru. Titova se nato prelije v ulico Ferhadijo z newyorškimi city-look butiki in kavarnami, z damami in gospodi a la austriaca, a la europea. Ferhadija se nato stakne z Baščaršijo, sijajnim orientalnim mestom v mestu. Na prehodu Ferhadije in Baščaršije srečam rajo-v-eniosebi: suh Bosanec s polno vrečko nasekanih govejih kosti deli kosilo pote-puškim psom: počasi, natančno, ljubkujoče jih kliče in se z njimi pogovarja, kot da so njegovi. Sredi množice sprehajalcev, med lepimi dekleti v oprijetih kavbojkah in tistimi z živobarvnimi rutami na glavah, v dostojnih a moderno krojenih oblekah.

- Bravo, mojster! - rečem možakarju. - Vsako jutro obidem mesnice tu okoli – mi odgovori, - smilijo se mi te

živali ... Prešine me sarkastična beležka nekega balkanskega avtorja o teh naših »ponosnih hribovcih« za katere je »volk domača žival«...

V nabasanem tramvaju, ki drvi »in quarta«, se vozim proti ogromni veleblagovnici Mercator, ker sem si zaželel dobrega kraškega pršuta, zaseke in mandolata, pravzaprav sem hotel po steklenico istrskega refoška za sarajevske prijatelje. Šok, nejevera, ponižanje, domala osebna žalitev: Mercator je za cel teden zaprt, pravkar se je pričela primopredaja, novi lastnik Mercatorja, Todoricev Konzum, prevzema vse v svoje roke. Incredibile, ma cossa semo diventadi tutti mati, cantaria el Quartet Cetra una volta? Seveda gre za povsem običajen pojav v našem kriptoliberalnem svetu, vse, vse je naprodaj. Mogoče bi kot Hrvat moral biti celo vesel?! Hrvaško podjetje prevzema slovensko podjetje, vsi skupaj smo le še kupci (vse bolj revni sicer) na velikem evropskem tržišču. Ampak, rad bi, da bi Mercator, eden najboljših trgovcev na Balkanu, ostal slovenski. Poleg tega zadnja leta v hrvaški Konzum sploh ne zahajam, da ne bi z mojimi skromnimi šoldi bogatelj tajkun Todorčić. No, sedaj je mojega Mercatorja konec, in to moram doživeti prav tu, v dragem Sarajevu ...

Človeka odraslega v nekem drugem času, v Sarajevu in Bosni, bolj kot karkoli drugega obhaja občutek neizmerne nemoči in krivde. Želiš nekaj storiti za te ljudi, pa tega nikakor ne moreš. Mogoče pa le: vsakdo na svoj način, s svojim delom. Sam lahko le pišem, in zato za časopise moje ožje domovine pišem bosansko zapise. Tudi za vas, dragi bralci Primorske kape, v januarju, in kontekstu, v katerem lebdi Bosna in Hercegovina danes.

Današnja politična, družbena in gospodarska stvarnost Bosne in Hercegovine je absurda in boleča, nevzdržna, mučna in neznosna. Tukajšnji Državljan si na vse kriplje prizadeva svoje okolje, svoj življenjski prostor vsaj malo spremeniti. Pri tem bi moral biti deležen solidarnosti in podpore vsakega količjak ozaveščenega Evropejca, državljana EU. Evropske unije, ki je, poleg ZDA, s površnostjo in neznanjem pripomogla k nevzdržnemu tekstu in kontekstu, v katerem lebdi Bosna in Hercegovina danes.

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **16**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

18. avgusta so Nemci silovito napadli Francijo s kar petimi armadami. Imeli so mogočen vojni stroj, kakršnega svet dotlej še ni videl. Čeprav antantni sporazum med Britanijo in Francijo ni vseboval obvezujočih členov, ki bi Britanijo silili v vojno, se je angleška ekspedicijska armada čez noč odločno pridružila zaveznikom na francoskem levem krilu, Nemci pa za to niso takoj izvedeli. Vkorakali so v Bruselj in zasedli Antwerpen. Francozi so nekaj dni pred tem prodrli v Alzacijo na levem nemškem krilu, ki je bilo v tej vojaški akciji za Nemčijo namenoma stranskega pomena in je bilo nekajkrat šibkejšo od drugega. Francozi so pričakovali, da se jim bo prebivalstvo Alzacije navdušeno pridružilo, vendar se to ni zgodilo.

Nemci so se hoteli izogniti francoskim utrdbam na meji med Francijo in Nemčijo, po von Schlieffnovem načrtu so nameravali z močnimi silami na desnem krilu prodrati v zahodno Francijo in skozi slabo branjeno belgijsko ozemlje priti Parizu za hrbet. To akcijo naj bi izpeljali v nekaj tednih in Francijo z enim samim močnim sunkom spravili na kolena. Načelnik nemškega generalštaba Helmuth von Moltke mlajši je zaradi spremenjenih razmer pred začetkom spopadov razvedenil von Schlieffnov načrt. Na začetku je vse šlo po nemških načrtih, toda kmalu se je zataknilo ...

Ko so v nemškem generalštabu na začetku 20. stoletja pripravljali von Schlieffnov načrt, so bile vojne razmere v Evropi bistveno drugačne kot leta 1914. Rusija je bila tedaj manj pomemben vojaški dejavnik, saj so jo poraz v vojni z Japonsko in notranja socialna trenja močno oslabil. Od takrat, ko prve svetovne vojne, pa se je vojaško okrepila in gospodarsko razvila.

V prvih dneh ofenzive na zahodnem bojišču so Nemci uspešno prodirali, tako da so bili Francozi presenečeni nad silovitostjo in smerjo glavnega nemškega udara. Nemci so bili kmalu globoko na francoskem ozemlju, toda po nekaj dneh je bilo učinka strateškega presenečenja konec. Francozi so se hitro zbrali. V nemški generalštab so se na začetku spopadov zgrinjale novice o velikih zmagah in evforiji zaradi skorajšnje dokončne zmage nad Francijo je začela naraščati. Toda do velike nemške obkolitvene operacije na meji med Francijo in Švico ni nikoli prišlo. Von Moltke je poznal častihlepe svojih generalov, k previdnosti pa so ga silila dejstva, ki niso govorila v prid skorajšnji nemški zmagi. Kljub hitremu prodoru Nemci niso zasegli večjega plena, prav tako se niso mogli pohvaliti z uničenjem večjih francoskih vojaških enot.

V nemškem generalštabu so se spraševali, ali so Francozi poraženi ali se urejeno umikajo in pripravljajo protinapad. Francoski generalštab se je odločil, da se bo njihova vojska ravnala po akcijah nemške. Jacques Joffre, načelnik francoskega generalštaba, je dolgo preučeval svojega potencialnega sovražnika in ga ni podcenjeval. Težko pa

je krotil svoje vojake in častnike, prežete s patriotizmom in željo po spopadu z osovraženim sedem, saj so v prvih bojih utrpeli zelo hude in nepotrebne žrtve. Nemci so pričakovali vdor francoske vojske v Alzacijo in Loreno, toda Francozi so bili, zahvaljujoč Joffrovemu realizmu, previdni in si niso dovolili, da bi jih vodile strasti, tako da se niso pustili ujeti v nemško past. Nemci so razvili 250 kilometrov dolgo fronto s tremi operativnimi smermi. Francozi so izpeljali protinapad brez večjega uspeha, saj so jih Nemci zavrnil in potisnili na razdaljo 40 kilometrov do Pariza, tako da je bila francoska metropola že na dosegu njihovega topništva.

Čudež na Marni

Kmalu pa je prišlo do usodnega preobrata. Na reki Marni se je 6. septembra 1914 začela največja bitka v zgodovini človeštva dotlej. Izgube so bile na obeh straneh grozljive. Bitke so potekale na odprtem. Vojskujoči se državi sta imeli učinkovito topništvo, ki je pokosilo deset tisoč vojakov na obeh straneh. Tisto, česar niso opravile strojnice in puške, so opravili vojaki z bajoneti v neposrednih spopadih. Strasti in bojevitost so dosegle vrhunec. Bitke so s svojo ikonografijo spominjale na spopade iz časa Napoleona, s trobentami in vihtenjem zastav, ki naj bi vojakom dvigale bojevitost. Samo avgusta 1914 so Francozi izgubili 206.000 vojakov, od tega kar 4500 častnikov, še več pa so jih izgubili naslednji mesec. Tudi nemške izgube so bile hude, saj so Nemci v dobrem mesecu dni, od začetka spopadov do konca bitke na Marni 12. septembra, izgubili dve petini svojih vojaških efektiv.

Bitka na Marni je bila za Francoze usodnega pomena. Trajala je šest dni in se je za antantne zaveznike končala uspešno. Za Francoze je v tem primeru šlo za »čudež na Marni«, nemška stran je bila prepričana, da je šlo le za trenutno in veliko srečo njihovih nasprotnikov. General Joffre je brzdal evforijo v vojski in v javnosti. Zdaj je postalo jasno, da bo vojna dolga. Nemci so se morali umakniti na reko Aisne. Francozi in njihovi zavezniki so računali, da jih bodo potisnili nazaj v Belgijo in potem naprej proti Nemčiji, Nemci pa so se vkopali v strelske järke in začela se je pozicijska vojna, ki si je nobena od vojskujočih se strani ni želela, še manj pa jo je načrtovala.

Velikih odločilnih prodorov ni bilo več in na obeh straneh so kmalu nastale hude težave z dobavami. Zalog je bilo premalo, proizvodnja v matičnih državah pa ni sledila tekočim vojnim potrebam. Nihče ni bil pripravljen na dolgotrajno vojno, ki je kmalu izčrpala vse gospodarske vire vpletenih držav. Kmalu je začelo primanjkovati tudi novih vojakov. Celo nemška logistika je šepala, saj so bile zadnje železniške postaje v Franciji sto ali sto petdeset kilometrov stran od prvih frontnih linij.

Nemci so opustili von Schlieffnov memorandum, saj se je pokazal kot povsem neuporaben. Velesile, kakršna je bila Francija, ni bilo mogoče spraviti na kolena z enim samim, četudi mogočnim vojaškim udarcem. To je bila ključna zabloda von Schlieffnovnega memoranduma. Njegova pomanjkljivost je bila tudi v tem, da nemški generalštab ni imel načrta, ki bi predvideval istočasno vojskovanje s Francozi in Rusi. Premikanja milijonskih armad ni bilo mogoče opraviti prikrito, tako kot v času Napoleonovih vojn, sovražnik je s sodobnimi sredstvi opazovanja in sporočanja ukazoval prav kmalu odkril pravi namen nasprotne strani in ustavil njen prodor. Veliki premiki in globoki prodori v sovražno ozadje so bili neizvedljivi.

Uresničile so se najbolj črne sanje poveljujočih v nemški vojski: vojna ne bo kratka, temveč dolgotrajna in bo potekala na dveh frontah istočasno. Temu so se Nemci želeli na vsak način izogniti. Čas ni bil zaveznik centralnih sil, ki so imele bistveno manj prebivalstva, ozemlja in omejene prehranske in materialne možnosti. Kmalu je začelo primanjkovati strateških surovin. Kljub vsemu so bili Nemci do konca vojne prepričani o svoji zmagi.

Po bitki na Marni je prišlo do vrste spopadov, v katerih sta ena in druga stran na zahodnem delu fronte želeli obiti sovražne čete in jim priti za hrbet. Prvi del tako imenovane »dirke k morju« je potekal med 15. septembrom in 15. novembrom 1914 in se je končal na obali Severnega morja. Naslednji mesec je prišlo do velike bitke v Flandriji, kjer sta obe strani mrzlično iskali način, kako poraziti sovražnika, preden bi utrdil svoje položaje. Novi načelnik nemškega generalštaba Erick von Falkenhayn, ki je po bitki na Marni zamenjal psihično zlomljenega von Moltkeja, je zbral šest novih korpusov in z njimi je nameraval osvojiti luke na francoski strani Rokavskega preliva. Nemcem je padlo v roke industrijsko mesto Lille ter obalna mesta Zeebrugge, Ostende in Nieuport, ni pa jim uspelo osvojiti ključne francoske luke. Pri Ypresu je prišlo do večtedenske bitke, v kateri so Britanci z velikimi težavami in žrtvami obranili to pomembno mesto.

Na začetku novembra so se okoli istega mesta vneli novi spopadi. Antantni zavezniki so začeli uporabljati nove, zelo uspešne obrambne taktične prijeme. Do izraza je prišla množična motorizacija v logistiki, s katero so hitro prevažali rezervo na prava mesta. Na zahodni fronti je nastala stabilna frontna črta od Severnega morja do švicarske meje, dolga 700 kilometrov.

Zgoraj: po »čudežu na Marni« je ukopavanje v strelske järke edina možnost za preživetje pred ubijalskim nasprotnikovim ognjem; desno: nemški vojaki vodijo francoske ujetnike

Poraz dvojne monarhije v vojni proti Srbiji

V bližini Beograda je že 28. julija, prvi dan prve svetovne vojne, prišlo do srditih topniških spopadov med avstro-ogrskim in srbskim topništvom. Še isto noč so Srbi razstrelili železni savski most, ki je povezoval avstro-ogrski Zemun in srbski Beograd. Generalštab dvojne monarhije je računal, da bo s Srbijo opravil zelo hitro, preden bo okorna ruska vojska sposobna začeti resnejšo ofenzivo na vzhodnem bojišču. Do 9. avgusta 1914 je srbska vojska s tremi armadami zasedla položaje med rekama Moravo in Kolubaro. Tri dni pozneje je avstro-ogrska vojska s svojo 5. armado udarila preko Drine, toda napad so Srbi gladko odbili. 20. avgusta je vojska dvojne monarhije s 6. armado začela novo vojaško operacijo na Drini, toda tudi ta ofenziva je spodletela. Zaradi nepričakovano hitre in množične ruske ofenzive na vzhodni fronti je bilo vrhovno poveljstvo dvojne monarhije prisiljeno svojo 2. armado, ki bi morala zasedati Beograd, premestiti na vzhodno fronto.

Avstro-ogrska vojska je tako doživela poraz tam, kjer ga je najmanj pričakovala: v vojni s Srbijo. Nemška vojaška komanda je pred začetkom vojne kolegoma iz avstrijskega generalštaba svetovala, naj vse sile osredotočijo proti Rusom, saj jim od Srbov ni grozila nevarnost. Francozi in Rusi so bili za centralne sile glavni zalogaj, z drugimi bi lahko opravili pozneje, in to z vsakim posebej, po lastni izbiri. Zmaga nad Srbijo je bila za Avstro-Ogrsko vprašanje časti. Nenavadno ni bilo, če ne bi prišlo do odločilnega spopada z državo, ki jo je donavska monarhija dolžila zločina, ki je zanetil prvo svetovno vojno. »Kazenski pohod« proti Srbiji je vodil general Oskar Potiorek.

Avstro-ogrske čete so s precejšnjimi težavami prekoračile Drino. Obmejne srbske enote so se proti pričakovanjem uspešno upirale. V naslednjih dneh so se začele avstro-ogrske enote vzpenjati na planino Cer. Francozi in Rusi so od Srbov zahtevali odločno ofenzivo. Avstro-ogrska vojska je v Srbijo prodirala preko Drine in preko Save pri Šabcu. Srbi so pričakovali nasprotnikov odločilni sunek preko Save, toda kmalu se je pokazalo, da je glavna smer sovražnikovega udara preko Drine, in Srbi so tja presmerili svoje osrednje sile.

Stopnice: oblike in materiali za čim večjo uporabnost

Stopnice so eden izmed najstarejših arhitekturnih objektov. Že iz davnih časov jih je človek uporabljal za premagovanje višinskih razlik tako v stavbah kot zunaj njih. Za arhitekte pa predstavljajo stopnice poseben oblikovalski izziv, saj se njihova arhitektura širi navpično, prostor pa mora biti čim bolj izkoriščen. V tem smislu lahko tudi pod samimi stopnicami ustvarimo funkcionalen prostor in le-tega izkoristimo za knjižne police, domačo pisarno, stranišče, pralnico, shranjevanje sezonskih oblačil... Stopnice lahko na tak način pridobijo še dodatno vlogo, v vsakem primeru je pa dobro premišljeno načrtovanje ključnega pomena za idealno ravnovesje med estetiko in funkcionalnostjo samega stopnišča.

čvrstosti stopnišče ne more sploh izpolnjevati svoje funkcije. Poleg same statike, je nosilna konstrukcija tudi eden izmed glavnih elementov, ki pripomaga k estetski atraktivnosti celega objekta. Na udobnost stopnišča oz. hoje po njem najbolj vplivajo oblika in dimenzije posamezne stopnice, ki morajo biti optimizirane za korak. Previsoke stopnice so neprimerne za otroke, še predvsem pa za starejše osebe. Priporočljiva višina stopnice je od 15 do približno 18 cm. To je višina, ki jo priporočajo za življenje v hišah, kjer živijo tako mlajši kot starejši ljudje. Idealna globina posamezne stopnice pa niha med 25 in 35 cm. Pomembno je namreč, da na stopnico lahko stopimo s celim stopalom. Razmerje med višino in globino stopnice določa naklonski kot, ki je najugodnejši med 30° in 40°, pri tem pa sta najvažnejša dejavnika tlorisna površina stopnišča in razdalja med nadstropji oz. višina etaže. Poleg statike in udobnosti, ne gre sploh zanemarjati varnost. Ograja ob stopnicah naj bo visoka vsaj meter. Zaradi estetskih razlogov se včasih ograje nalašč izpuščajo: v lastni hiši je taka izbira sicer sprejemljiva, nikakor pa ni varna. Drugače je v javnih prostorih prisotnost ograje obvezna. Na podlagi varnosti ima velik pomen tudi pretočnost stopnic. Ta je še posebej pomembna, če imate doma majhne otroke, ki so razigrani in se prav zaradi tega lahko hitro poškodujejo. Z izbiro pravih materialov in postavitvijo protizdrsnihih trakov lahko k varnosti veliko pri-

pomagate, ne pozabite pa tudi, da so širše stopnice varnejše od ozkih. Nazadnje, glede na lastnosti prostora v katerega nameravamo namestiti stopnice, lahko izberemo ravno ali zavito varianto stopnic. Ravne stopnice so običajno enoramne, dvoramne ali triramne. Enoramne stopnice nimajo vmesnih podestov, ampak v enem samem kraku segajo od spodnjega do zgornjega nadstropja. Večramne rešitve imajo vmesne podeste in več krakov, ki ponavadi spremenijo smer za 90° ali 180°. Zavite stopnice so rešitev, ki omogoča visoko vzpenjanje kljub tesnim prostorom. Težje jih je konstruirati in izdelati, predvsem zaradi konične oblike nekaterih (ali celo vseh) pohodnih plošč. Ta lastnost lahko povzroča občutek negotovosti pri hoji na ožjem delu stopnic, ki ponavadi znaša približno 10 cm. Prednost je pa v lepšem izgledu in manjšem naporu, ki ga potrebujemo za hojo.

Glede na gradivo in zaključno oblogo lahko izbiramo med betonom, kamnom, kovino, lesom ali kombinacijo omenjenih materialov. Še predvsem v zadnjih 20 letih sta kovina in les skoraj povsem izpodrinili iz seznama beton, ki je nekoč predstavljal najbolj priljubljeno rešitev. Betonske stopnice so zaradi odlik kot je praktično neomejena življenjska doba, visoka požarna varnost in odpornost na obrabo ter vremenske vplive, danes primerne še predvsem za zunanjo uporabo. Negativna plat je v tem, da jih je potrebno zaradi dimenzioniranja statičnega

Enokrake, dvokrake, spiralne, zavite, kamnite, steklene... Izbiro pogojuje velikost prostora in stila ter materiala, ki v samem prostoru prevladuje. Teh imamo na izbiro celo vrsto, od bolj tradicionalnih kamna in lesa, pa vse do stekla, betona in raznih kovin ter najnovejših plastičnih zmesi. Možnosti za izdelavo atraktivnih stopnic so prav tako številne: za odličen dizajn obstaja nešteto idej, le-te pa ne smejo nikoli zanemarjati najbistvenejše lastnosti, ki je že omenjena funkcionalnost. Prostor je treba namreč izkoristiti na najboljši način, še predvsem pa morajo stopnice zagotavljati uporabniku čim udobnejšo hojo.

Prvi in najpomembnejši vidik pri projektiranju stopnišča je zadovoljitev statičnih zahtev ne glede na to, ali je material nosilne konstrukcije beton, les ali kovina, saj brez potrebne nosilnosti in

p o h i š t v o
KRALJ

na Opčinah, ul. Carsia 45
tel. 040.213579 info@kralj.it

La Combustibile s.r.l.
TRST - DOMJO 38 - TEL. 040.820331 - www.lacombustibile.com

- 🔥 Diesel goriva
- 🔥 Kurilno olje za ogrevanje
- 🔥 Dostava na dom drvi in peletov
- 🔥 Peči in štedilniki na drva in pelete

VELIKA IZBIRA - IZLOŽBA V NOTRANJOSTI

atrio

Molteni & C

Super popusti za sedežne garniture in pohištvene sestave Molteni...obiščite nas!

TRŽIČ, ul. C.A. Colombo 14, Tel. 0481.40540 • Faks 0481.40929 • e-mail: atriointerni@hotmail.it

Varčujte z ekološko izbiro!

- ogrevanje in klimatizacija
- sončni sistemi in toplotne črpalke
- klasične peči in sodobna tehnologija
- vzdrževanje

termoideale
Geom. GIANCARLO FORAUS

Brezplačna številka
800 913 420

Obrtna cona Dolina 547/1 (TS)
info@termoideale.it
www.termoideale.it

razmerja izdelati že med gradnjo hiše. Kljub začetni nizki investiciji ob izgradnji betonskih stopnic, se te podražijo z vgradnjo zaključnih oblog in to še predvsem takrat, ko jih nameravamo namestiti v notranjost poslopja, ko se najpogosteje odločimo

Ena izmed pomembnih prednosti kovinskega stopnišča v primerjavi z betonskim je ravno v možnosti prilagoditve skoraj vsakemu, tudi manjšemu prostoru v povsem poljubnih oblikah. Največkrat se kovinsko konstrukcijo uporablja za zavite, spiralne ali polžaste stop-

porabi lesene plošče. Z zaprtim stopniščem je omogočena dodatna izkoriščenost prostora pod stopnicami z vgradno omaro, ali se njih lahko uporabi kot ločilni del med bivalnimi enotami. Pri stopnišču odprtega tipa je pa kovinska konstrukcija vidna. Na konstrukcijo so pritrjene le pohodne plošče, medtem ko čelne odprtine omogočajo dovod dnevne svetlobe in zraka. Ker so s tem vsi konstrukcijski deli stopnišča vidni, morajo biti ti dovolj lično obdelani in antikorozijsko zaščiteni, pohodne plošče pa bodo vsestransko obdelane. Odprto stopnišče se priporoča v prostoru, ki ima potrebe po večji osvetljenosti. Zgoraj omenjeni pristaši naravnih materialov imajo zelo radi lesene samonosilne stopnice. Te so primerne zlasti v takšnih prostorih, kjer je vgrajenega veliko vidnega lesa. Lesene masivne stopnice podajo domu predvsem občutek naravne toplote lesa, prestižnosti in lepega estetskega videza. Vsake takšne stopnice so unikaten izdelek. Poleg tega se lesene stopnice kar enostavno obdelujejo, imajo majhno težo, njihova montaža pa je preprosta in brez večje umazanije. Ob odločitvi za lesene stopnice moramo sicer upoštevati dejstvo, da les ni požarno varen in ni primeren za uporabo v vlažnem okolju. Lahko se namreč zgodi, da ob prehitrem nihanju vlažne stopnje se na lesu pojavijo manjše razpoke in zaradi tega stopnice ob uporabi pričnejo nekoliko škripati. Ravno pri samonosilnih lesenih stopnicah se lahko hitro opazi strokovnost izdelave. Ker je les živo gradivo, ki zaradi različnih vplivov (temperaturne razlike, suh zrak, prekomerna vlaga, ipd) ne miruje, se ga lahko ukroji le s sodobnimi metodami obdelave, zato je priporočljivo, da se pri izbiri izdelovalca takšnega stopnišča obrne le do vrhunskih mojstrov.

za isto oblogo, ki smo izbrali za pod (les, kamen, keramika...). Pristaši naravnih materialov bodo skoraj gotovo izbrali leseno stopniščno oblogo. Ob tem gre poudariti, da je takovrstna površina stopnic manj odporna kot bi bila s kamnom ali keramiko, in jo bo potrebno pogosteje vzdrževati. Katerikoli material bomo že izbrali za stopniščno oblogo, predvsem je za njega pomembno, da je pohodna površina čim manj občutljiva na razne priske in udarce ter da ni spolzka. V kolikor želimo, da se notranje stopnišče razlikuje od klasičnega betonskega, lahko že same kovinske stopnice s samosvojo eleganco zanimivo popestrijo notranjost doma. V primerjavi s preteklimi leti, ko se je kovinsko konstrukcijo največkrat uporabljalo izven objekta (npr. za požarne stopnice) ali pri adaptaciji stanovanja, kjer je zaradi večjega gradbenega posega bila otežena izdelava betonskih stopnic. Sedanje novogradnje so bistveno manjše in s tem so manjši bivalni prostori. Torej je manj razpoložljivega prostora za stopnice kot ga je bilo nekdaj v prostornih velikih hišah.

nice. Kovinsko stopnišče odlikuje še njegova preprosta vgradnja v prostor, dobra odpornost na obrabo, visoka požarna odpornost in zmoglost ne vpijanja vlage.

Znotraj hiše so kovinske stopnice praviloma skoraj vedno v kombinaciji z drugimi materiali. Pri slednjem stopnišču lahko nadalje izbiramo med zaprtim in odprtim tipom. Pri zaprtim stopnišču je spodnji del konstrukcije oblečen v mavčne obloge. Za pohodni del stopnišča pa se največkrat

oglasno sporočilo

STOPNICE JEZERŠEK TRADICIJA IN IZKUŠNJE ŽE OD LETA 1980

Družinsko podjetje MIZARSTVO JEZERŠEK iz Hotavlj nad Škofjo Loko je pred 35 leti ustanovil Karel Jezeršek, danes pa ga vodijo njegovi sinovi. Podjetje ima lastno moderno proizvodnjo in je specializirano za izdelavo in montažo vrhunsko oblikovanih in izdelanih lesenih stopnic po projektu naročnika. Vsake stopnice so unikatne. Oblike, drevesne vrste, drugi materiali, površinska obdelava, drobni detalji, vse to je prepuščeno vaši domišljiji. Naš trg sega od vzhoda - Rusija pa do zahoda - Irske. Naše stopnice smo montirali v prestižne vile, poslovne objekte, hotele, v stanovanja poznanim in pomembnim osebam širom Evrope. Seveda izdelujemo tudi bolj enostavne stopnice za eno ali več družinske hiše. Vabimo vas, da ogledate celotno paleto naših izdelkov. Glede na vaše potrebe vam bomo svetovali in po potrebi opravili brezplačno meritev na objektu.

35 let tradicije

Mizarstvo Jezeršek
Izdelava stopnic

Prisotni bomo na sejnih:

UDINE FIERE HALA 3, PROSTOR 6/9
27. SEPTEMBER 2014 6. OKTOBER

61st CASA MODERNA
L'abitare in evoluzione

SEJEM POHIŠTVA
AMBIENT LJUBLJANA
7.-12. oktober 2014
Gospodarsko razstavnišče

Mizarstvo Jezeršek d.o.o. - Hotavlj 7b, 4224 Gorenja vas, Slovenija
Tel. +386 4 5185 456 - Mob. +386 41 727 763 - Fax +386 4 518 00 99
scale@stopnice-jezersek.si - www.stopnice-jezersek.si

GORICA - Na prefekturi podpisali dogovor

Karitas prevzema skrb za petindvajset priseljencev

Na goriški prefekturi so včeraj podpisali dogovor z nadškofijsko Karitas, ki bo zagotovila zavetišče 25 afganistanskim beguncem, trenutno nastanjenih v šotorišču v Ulici Brass. »Zanje bomo poskrbeli v središču Nazareno v Stražcah; ker v njem ne bo dovolj prostora, bomo nekaterim zagotovili zatočišče v središču Faidutti,« pojasnjuje direktor nadškofijske Karitas Paolo Zuttion in napoveduje, da bodo prve priseljence sprejeli v začetku prihodnjega tedna, saj morajo še pripraviti prostore in namestiti postelje. Na podlagi dogovora bo Karitas dnevno deležna 35 evrov pomoči za vsakega priseljenca, ki mu zagotavlja streho nad glavo; doslej denarja ni prejela, čeprav je nudila pomoč številnim beguncem; samo v središču Nazareno je že sedaj nastanjenih 70 priseljencev.

Do začetka prihodnjega tedna bo v šotorišču v Ulici Brass ostalo 74 priseljencev, ki so bili v zadnjih dneh tarča nestrpnosti. V noči s četrta na včerajšnji dan so neznanci odvrgli nekaj petard čez ograjo športnega igrišča, na katerem so nameščeni šotori. Gostje kampa so opazili mladega moškega s črno majico in kapuco, ki je zbežal s kolesom. S podobnim »podvigom« so se neznanci proslavili že v noči s srede na četrtek. Skupno je doslej počilo že deset petard. Pokrajinska odbornica Ilaria Cecot je z dogodkom seznanila policiste oddelka Digos, ki so sprožili preiskavo. V prejšnjih dneh je priseljenec z bombo grozil tudi 52-letni moški po rodu iz Veneta, ki živi v avtodomu v Ronkah. Policisti so ga prijaviili sodišču zaradi groženj.

Danes se bodo begunci odpravili na čiščenje soških bregov pod goriškim sejmiščem, kjer so prebivali do postavitve šotorišča. Pobrli bodo odpadke, ki so jih pustili za sabo in zaradi katerih so se nekateri Goričani zgražali, kot da drugod po mestu ne bi bilo smeti, ki jih med zelenice in ob rob cest mečejo domačini. Včeraj pa so načelniki levsredinskih občinskih svetniških skupin skupaj poudarili, da je treba čim prej zagotoviti drugo namestitev beguncem, ki so trenutno v šotorišču. »Pokrajina je s šotoriščem omogočila, da so priseljenci zapustili soške bregove, zdaj je na potezi prefektura, ki ima po zakonu odgovornost, da v roku enega meseca zagotovi pomoč priseljencem, ki so vložili prošnjo za pridobitev statusa azilanta,« pojasnjujejo načelniki občinskih svetniških skupin leve sredine in poudarjajo, da mora svoj doprinos zagotoviti tudi goriška občina. Po njihovem mnenju bi goriški župan Ettore Romoli moral dati na razpolago primerne prostore za namestitev vsaj 25 priseljencev, potem pa bi lahko tudi od ostalih občin zahteval, naj tudi same sprejmejo nekaj prisilcev azila.

»Prefektura se mora dogovoriti z ostalimi občinami, da prisrčno na pomoč; če tega nečemo storiti, mora sama izbrati eno kasarno ali katerokoli neuporabljeno poslopje in poskrbeti, da bodo vanj nastanjeni prosilci azila,« so prepričani načelniki levsredinskih svetniških skupin. Da je šotorišče v Ulici Brass lahko le začasna rešitev, je včeraj poudarila

Šotorišče v Ulici Brass

BUMBACA

tudi sindikalistka CGIL Orietta Olivo. Po njenih besedah je videmski župan Furio Honsell povsem upravičeno zahteval pomoč državnih ustanov, saj je za reševanje stiske priseljencev potrebna koordinacija med krajevnimi upravi, ki se z vprašanjem nudenja pomoči prosilcem azila ne morajo soočiti vsaka zase.

TRŽIČ - V četrtek umrl 26-letni Leonardo Voltarella

Sopotnik umrlega skuterista trdi, da se avtu nista mogla izogniti

V tragični prometni nesreči, do katere je prišlo v četrtek zvečer v Ulici Primo maggio v Trzinu, je izgubil življenje 26-letni Leonardo Voltarella, ki je bil zaposlen kot delavec v trziški ladjedelnici. Rodil se je v kraju Cerignola v Apuliji, že dolgo pa je živel v Trzinu - prav v Ulici Primo Maggio, kjer ga je doletela smrt. Voltarella je imel za sabo težko življenjsko izkušnjo, ki ga je zaznamovala: ko še ni bil polnoleten ga je v Trzinu pretresla materna nasilna smrt. Kljub temu pa ga njegovi številni prijatelji opisujejo kot prijaznega in dokaj veselega mladeniča.

Voltarella se je v četrtek zvečer vozil s skuterjem yamaha Tmax 500 in trčil v avtomobil fiat croma, za volanom katerega je bila 48-letna Tržičanka A.T. Mladi skuterist je bil na mestu mrtev, njegov sopotnik (31-letni G.B. iz Surinama, bivajoč na Nizozemskem) pa je bil včeraj še v bolnišnici, čeprav njegove poškodbe k sreči niso hude.

Okoliščine nesreče preiskuje trziška prometna policija. Policisti domnevajo, da sta obe vozili peljali v isto smer, proti Ronkam, do silovitega trčenja pa je prišlo pri križišču z Ulico San Giorgio, pred picerijo Al Giardino. Najverjetneje je avtomobil obračal levo (morda je voznica hotela parkirati, saj se odpravljala po

Prizorišče nesreče

BONAVENTURA

hčerko v tamkajšnji plesni center), skuter pa je vanj trčil od zadaj. Poškodovani Leonardov sopotnik G.B. pa zatrjuje, da sta obe vozili v drugo smer, proti središču Trzina. »Avtomobil je pred nama vozil nekoliko vijugasto, morda je voznica iskala prosto parkirno mesto. Ko je avto zapečljal ravno, ga je Leonardo poskusil prehiteti, nenadoma pa je voznica obrni-

la levo, ne da bi to napovedala s smerokazom. Trčenju se nisva mogla izogniti,« trdi G.B. Policisti vsekakor še preverjajo informacije in podatke, ki so jih zbrali na kraju nesreče. Dejstvo je, da je skuterist tik pred nesrečo pospešil, zato je bilo trčenje zelo močno. Reševalci so hitro prispeli iz bližnje bolnišnice San Polo, Voltarelli pa niso mogli pomagati.

TRŽIČ - Občinski svet o uplinjevalniku

»Nujno potrebujemo deželni energetska načrt«

Trziški občinski svet je soglasno sprejel dnevni red o deželni energetska politiki, ki ga je predložil svetnik stranke SEL Giovanni Iacono. Občinski svetniki s tem dokumentom pozivajo deželno upravo, naj nujno pripravi deželni energetska program, obenem pa opozarjajo, da so potrebni hitri in jasni ukrepi za spodbujanje trajnostnega razvoja na obalnem pasu.

Dnevni red se je navezal na razpravo o ugovorih občinske uprave v postopku pridobivanja okoljskega dovoljenja (VIA) za načrt za gradnjo plinskega terminala pri Lokavcu. Iacono je spomnil, da mora biti »družbena odgovornost podjetij vodilni kriterij pri presojanju prihodnosti industrijskih objektov, sedanjih in novih«. Izpostavil je, da je za-

ščita severnojadranskega ekosistema poglavna skrb občinskega sveta ter da si Trzič »ne more privoščiti sočasne prisotnosti več naprav za proizvodnjo ali dobavo energije, ne da bi obstajala pri tem neko usklajena industrijska politika«. Zato je načrtovanje na deželni ravni prepotrebno in nujno.

Občinski svet potemtakem poziva županjo Silvio Altran, da čim prej zahteva sklic izredne konference z deželo v zvezi s trziškim pristaniškim načrtom, ker je treba spodbuditi skupno načrtovanje javnih in zasebnih subjektov. Občina pa naj povabi podjetja, ki sodelujejo v načrtu SmartGas in naj od njih zahteva podrobnejše informacije o njihovih načrtih - predvsem kar se tiče delovnih mest.

V Trzinu nov poveljnik

V Trzinu je včeraj prišlo do predaje poslova na čelu pristaniške kapitanije. Dosedanji poveljnik Massimo Toninato se seli v Benetke, njegovo mesto pa je prevzel 46-letni Pasquale Di Gioia, ki je služboval v Civitavecchii. Do zamenjave na čelu kapitanije prihaja v posebnem trenutku, ko se razvija razprava o načrtu za gradnjo uplinjevalnika družbe SmartGas. Kapitanija je pod vodstvom Toninata izrazila nekaj pomislekov v zvezi z varnostjo v pristanišču ob prihodu plinskih tankerjev. Toninato se je zahvalil vsem, ki so z njim delali v teh letih ter dodal, da se zdaj vrača k svoji družini v domači Veneto. Di Gioia je dejal, da je ob prihodu v Trzič počaščen, da bo čim prej spoznal novo okolje in si prizadeval za reševanje težav tukajšnje stvarnosti.

Zamenjava poveljnikov BONAVENTURA

Neuspela kraja na tržnici

Goriški policisti so včeraj prijaviili zaradi kraje dve ženski - mater in hčerko, ki sta skušali ukrasti nekaj oblačil na tržnici v Ulici Catterini v Gorici. Njunjo početje je opazil eden izmed prodajalcev, ki je stekal za njiju in zahteval, naj mu vrne ta oblačila, ki sta ga malo prej pomerila. Prišlo je do prerivanja, kmalu zatem pa so na kraj prihiteli policisti, ki so prijaviili 65-letno mater in njeno 42-letno hčer zaradi kraje. Obe sta italijanski državljanke in živita v Gorici.

Sesalci z otoka Cona

Zadruga Rogos prireja jutri ob 10. uri obisk rezervata na otoku Cona. Posebno pozornost bodo namenili spoznavanju tamkajšnjih sesalcev. Prijava je obvezna (tel. 333-4056800).

Obnovljen spomenik

Združenje Arcobaleno je poskrbelo za obnovo kamnitega spomenika, ki so ga leta 1955 postavili pri Fari, ko se je začela gradnja namakalnega sistema. Danes ob 9.30 bo v kraju Grotta pri Fari odkritje obnovljenega spomenika, ob 10.30 bodo v muzeju kmečke kulture odprli razstavo desetih likovnikov, ki so se maja udeležili kolonije združenja Arcobaleno.

Posvet o socialni pomoči

V Europalace hotelu v Trzinu bo danes ob 9.30 posvet o socialni pomoči in oblikah njenega nudenja. Med govorniki bodo občinska odbornica Cristiana Morsolin, županja Silvia Altran, deželna odbornica Maria Sandra Telesca in direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula.

SOVODNJE - Zaključek projekta SSO Živi Kras - Carso vivo

Kako privabiti turiste na Kras

Projekt Živi Kras - Carso vivo, ki ga od lanskega leta v sodelovanju s krajevnimi društvi izvajajo pri Svetu slovenskih organizacij (SSO), je pri koncu. Spletno stran www.zivikras.eu pa nameravajo še naprej razvijati v vseh štirih jezikih (slovenščini, italijanščini, angleščini in nemščini), z njo hočejo ovrednotiti to ozemlje in privabiti več turistov. Sklepno srečanje, na katero je SSO povabil krajevne upravitelje, novinarje, gostince in turistične operaterje, je bilo včeraj v župnijski dvorani v Sovodnjah.

Projekt Živi Kras, vreden 40.000 evrov, je vključen v Deželni načrt za razvoj podeželja 2007-2013 in ga financirata LAS Kras ter SSO, pri njem sodelujejo Sklad Mitja Čuk, SKD Hrast, SZ Soča in SKRD Jadro. Albert Devetak je razložil, da so v okviru projekta pripravili videospot ter krajši dokumentarni film o Krasu, oboje v štirih jezikih. Ker zadeva projekt samo področje, za katero je pristojna LAS Kras, zaenkrat ni bilo mogoče razširiti dejavnosti na slovensko stran meje. Spletna stran ponuja tudi podatke o kraških znamenitostih, zgodovini in tradicijah, pa tudi seznam gostinskih obratov, ki so se prijavili. Pobudniki so predstavitev spletne strani poslali 243 medijem iz raznih držav, društvom Slovencev v tujini (odzvali so se recimo Slovenci v Parizu), 190 turističnim agencijam, 130 zamejskim društvom, 100 društvom upokojencev, številnim šolam ter krajevnim upravam. Po Devetakovih besedah beleži spletna stran 14.000 obiskovalcev na mesec.

»Spomladi smo vodili šolarje z Goriške in Tržaške po označenih poteh na Krasu. Junija so bile steze že precej zaraščene, poleti so že težko prehodne. Drugi problem so muzeji, ki so včasih nepričakovano zaprti,« je povedal Albert Devetak, ki se zaveda, da imajo občine malo sredstev, morali pa bi razmisliti, kako preseči te ovire. Devetak poziva k usklajevanju, zato je povabil goste iz različnih sektorjev.

Doberdobski podžupan Daniel Jarc se je strinjal, da predstavljajo neочиščene gozdne poti problem, saj je njihovo vzdrževanje zahtevno. »Mi se po naših močeh trudimo, sredstev pa ni veliko in EU ne financira vzdrževanja, temveč samo nove načrte,« je dejal. Pobudnike projekta je pohvalil in izrazil upanje, da se bo spletna stran še raz-

vila, saj je konkurenca na spletu velika, strani pa hitro nastajajo in izginjajo. Dolinska občinska odbornica Franca Žerjal je poudarila, da bodo morale občine dolgoročno načrtovati, kdo naj vzdržuje naravno okolje, pri čemer bi morali prevzeti vodilno vlogo mladi. Predsednik SSO Drago Štoka je prepričan, da občine niso krive, za očiščenje Krasa bi morala poskrbeti deželna uprava. »Na Južnem Tirolskem ni neочиščenih stez. Kdor jih očisti, pa prejme denar v zameno,« je dejal.

Oglasil se je tudi gostinec Andrej Marini, ki je lani odprl gostilno v Martinščini: »Poleg tipičnih kraških jedi ponujamo glasbo, s prijatelji umetniki pa pripravljamo poseben program ob stoletnici vojne. Upam, da bomo s krajevnimi upravami in drugimi akterji znali ponuditi kaj dobrega.« Vodka turizma pri prevoznem podjetju Avrigo Viljem Remich je opozoril, da turisti vse bolj iščejo avtohtonost in doživetja. »Kras je to, naravne lepote pa je treba marketinško ponujati skupaj s kulturno dediščino v paketu, ki bo privedel do tega, da gost podaljša bivanje na Krasu.« (af)

Spomladi so izpeljali več ekskurzij po Krasu. Na fotografiji so dijaki goriške nižje srednje šole Ivan Trinko pri Devetakah

GORICA - Od 25. do 28. septembra Okusi na meji

Od kod izvirajo štruklji?

Iz leta v leto več stojnic, tokrat tudi s selekcijo - Mnogo kulturnih dogodkov in pogovorov o kulinariki

Program letošnjih Okusov na meji je objavljen na spletni strani goriške občine

BUMBACA

GORICA - Na pobudo ZSKP

Slovenska društva združujejo moči pod velikim šotorom

Prihodnji konec tedna bo v okviru prireditve Okusi na meji zaživel tudi »slovenski šotor«. Približno polovico Ulice Crispi (pred Trgovinsko zbornico) bodo namreč zasedle stojnice slovenskih goriških društev z Zvezo slovenske katoliške prosvete (ZSKP) na čelu. »Decembra lani smo kupili velik šotor in kmalu se je porodila zamisel, da bi letos tudi mi prvič sodelovali na Okusih na meji. Ostalim društvom smo ponudili možnost, da se nam pridružijo in se tako predstavijo številnim obiskovalcem, ki iz različnih krajev prihajajo na ta praznik,« je povedala predsednica ZSKP Franka Padovan.

Predlog je naletel na pozitiven odziv štirih društev, ki bodo s svojimi stojnicami sestavljale skupen prostor slovenskih društev - slovensko vas. To so KD Sabotin iz Štmarje, SKPD F.B. Sedej iz Števerjana, PD Štandrez in MePZ Lojze Bratuž, v neposredni bližini pa bosta tudi stojnici združenja staršev vrtca Pikapolonica iz Pevme in vinoteke Števerjanski griči. »Vsako društvo bo ponujalo drugo hrano, tako da bo obiskovalec pri nas dobil vse - od predjedi do sladice ter seveda

Lanski kiosk društva Sabotin

BUMBACA

brških vin, ki jih ponuja vinoteka,« je povedala Padovanova. V soboto, 27. septembra, bo v Ulici Crispi morda tudi glasba v živo. Predsednica je še povedala, da je v četrtek zasedal upravni odbor ZSKP, ki izraža upanje, da se bo poskus pozitivno obnesel in da se bo v prihodnje opogumilo še več društev. »V

današnjem času si morajo društva pač pomagati na različne načine, to je pa res lepa priložnost, da se predstavimo,« meni Franka Padovan. Izpostavila je še, da terja sodelovanje na taki prireditvi veliko truda, skupno bo za sodelujoča društva na delu več kot petdeset ljudi. (af)

Prireditve Okusi na meji, ki bo prihodnji teden (od četrтка 25. do nedelje 28. septembra) zaživila v središču Gorice, prinaša več novosti. Na novinarski konferenci je župan Ettore Romoli izpostavil rekordno število stojnic, sodelujoči razstavljalci iz 9 držav pa so morali tokrat prvič prestati selekcijo. »S tem smo zagotovili visoko kakovost prireditve,« je poudaril. Spremenila se je tudi osrednja lokacija: navadno je bil to Travniki, letos pa bo središče pestrega dogajanja Trg sv. Antona, kjer bodo uredili t. i. »Areno sv. Antona«. Uradno odprtje bo v četrtek ob 18. uri.

Romoli je omenil veliko število kulturnih dogodkov, ki bodo spremljali kulturno manifestacijo, »tako da nam kritiki ne bodo mogli očitati, da je to zgolj velika šagra«. V soboto od 15.45 bo na sporedu čezmejni praznik prijateljstva s predstavniki številnih občin z obeh strani meje, degustacijami in umetniškimi nastopi. Na trgu bo petjezična informativna točka, družba De Bona bo v četrtek in petek predstavila novo Fiatovo terensko vozilo jeep renegade. V palači Lantieri bo zaživel Dunajski salon, ki je pravkar zapustil Trst.

Novinarska skupina Area12 prireja niz srečanj Gusti Blog v bivši železnici Krainer v Raštelu, kjer bo paviljon ustanove Ersas. Med gosti bodo: nekdanji boksar in sedaj gostinec Paolo Vidoz (v petek ob 16.30); podpredsednik Dežele FJK Sergio Bolzonello, predsednik konzorcija Collio Robert Princic in drugi se bodo pogovarjali o krajevnih proizvodih (v soboto), raziskovalec italijanske kuharske akademije Roberto Zottar pa bo v četrtek ob 17.30 predaval o goriških sladicah, kot so kuhani štruklji (včeraj je povedal, da je njihov prednik baklava, ki je prispela iz Armenije in Turčije v Budimpešto, se spremenila in se nato razširila v Slovenijo in na Dunaj do Trsta in Gorice) in potica (le-to je opisal že Valvazor, zdaj pa se je globalizirala in jo lahko najdemo celo v ameriškem Kansas Cityju). Ersas bo gostila predstavnike sejma iz Verone, ki s sejmom Vinitaly sodelujejo na milanskem expoju (na srečanje z njimi bodo povabili domače vinarje).

Letos pa bo pomembno vlogo odigralo grajsko naselje, kjer bodo trije lokali vključeni v dogajanje, na sporedu pa bo še srednjeveška večerja. (af)

GORICA - Razstava

Goriški fotografi pred prvo vojno

»Zelo enostavno je privabiti množico ljudi na ogled razstave z deli svetovno znanih umetnikov. Veliko težje je obiskovalce navdušiti z ovrednotenjem lastnega ozemlja.« Tako je na včerajšnji predstavitvi fotografske razstave o Gorici pred prvo svetovno vojno »Oltre lo sguardo. Fotografi a Gorizia prima della Grande Guerra« poudaril predsednik posoškega fotografskega krožka Agostino Colla. Razstava, ki jo prireja Fundacija goriške hranilnice v sodelovanju s posoškim fotografskim krožkom, tržiškim kulturnim konzorcijem in pokrajinskimi muzeji, uredil pa jo je Giancarlo Brambilla, želi ovrednotiti goriški prostor in njegove fotografije v obdobju, ki gre od leta 1860 do izbruha prve svetovne vojne.

»Od vsega začetka je bila fotografija na Goriškem zelo pomembna panoga. Na prehodu med devetnajstim in dvajsetim stoletjem, v t.i. Belle Époque, je bilo na tem območju kar sedemnajst fotografskih ateljejev. Raz-

Povečavi starih fotografij BUMBACA

stava vsebuje številne fotografije profesionalcev, na ogled pa bodo tudi posnetki amaterjev,« pravi predsednik Fundacije Gianluigi Chiozza. Prvi fotografski atelje v Gorici je leta 1864 odprl Ferdinando Troester, v tistem obdobju so na Goriškem delovali tudi Anton Jerkinč, Andrea de Castro, Augusto Tominz, Giovanni Bastro, Heinrich Niggel in številni drugi fotografi. Veliko pozornosti bodo namenili fotografiji Helene Hofmann, eni izmed redkih predstavnic nežnega spola, ki je s svojimi posnetki dokumentirala dogajanje med in po prvi svetovni vojni. Veliko fotografij so prispevali zasebniki, ki bodo lahko še dodatno obogatili razstavo, s tem da posodijo ali darujejo družinske fotografije iz tistega obdobja v okviru pobude »Specchi della memoria«. Razstavo na sedežu Fundacije v Gosposki ulici bodo odprli v sredo, 24. septembra, ob 18. uri s prostim vstopom bo na ogled do 8. februarja. (av)

NEMCI - Jutri odkritje plošče in predstavitev knjige

Baron Andrej Winkler bo končno dobil pomnik

Bil je predsednik dežele Kranjske - Njegovo življenje je raziskal Jože Šušmelj

Z odkritjem spominske plošče v vasi Nemci na Trnovski planoti bo jutri počaščen spomin na eno najpomembnejših slovenskih političnih osebnosti v obdobju Avstro-ogrske monarhije. Gre za Andreja Winklerja (1825-1916), nosilca dednega baronskega naslova, čigar ime bi že skoraj utonilo v pozabo.

V Nemcih rojeni baron Winkler je že v otroških letih zbudil zanimanje pri več kot stoletje mlajšem rojaku Jožetu Šušmelju, ki je kot diplomat in politik tudi sam zaznamoval več desetletij na Goriškem. Z upokojitvijo se je Šušmelj posvetil raziskovanju Winklerjevega življenja in dela in o njem napisal knjigo, ki bo jutri tudi predstavljena.

Winkler je končal gimnazijo v Gorici in pravno fakulteto v Gradcu. Kot pojasnjuje Šušmelj, je bil med ustanovitelj Slavlanskega bravnega društva (1848) in Narodne čitalnice (1862) v Gorici ter Slovenske matice v Ljubljani (1864). Bil je izvoljen za poslanca v goriško-gradškem deželnem zboru in v državnem zboru na Dunaju. V deželnem zboru se je zavzemal za sožitje med Slovenci in Italijani ter za rabo slovensčine v uradnem dopisovanju in v delovanju deželnega zbora. Kot okrajni glavar v Krminu in Tolminu si je med drugim prizadeval za gradnjo šol in cest. Služboval je tudi kot visoki državni uradnik v Trstu in na upravnem sodišču na Dunaju.

»Leta 1880 ga je cesar imenoval za predsednika dežele Kranjske in za svojega namestnika v tej deželi, kar pomeni, da je bil dejansko cesarjev namestnik. Bil je prvi in edini Slovenec na tem visokem položaju v času Avstro-ogrske monarhije,« poudarja Šušmelj. Osebe državne uprave, ki je bilo skoraj v celoti

ni nemško, je postopoma zamenjal s slovenskimi kadri ter uvedel slovensko uradovanje v občinah in dopisovanje v slovensčini. Cesar Franc Jožef mu je leta 1883 podelil plemiški, dedni naslov barona. Bil je častni občan mnogih občin, tudi Ljubljane in Krmina. Zaradi pritiska kranjskih Nemcev se je moral leta 1892 umakniti in zaprositi za upokojitve. Vrnil se je v Gorico. Leta 1915 pa se je zaradi vojne umaknil v Gradec, kjer je 16. marca leta 1916 umrl.

Ob prebiranju bogatega življenjepisa tega moža nekako ni jasno, kako je njegovo ime v današnjih dneh skorajda zdrsnilo v pozabo. »Tudi jaz sem se o tem spraševal,« pravi Jože Šušmelj. »Sam to razlagam takole: šel v pozabo, kot jih je šlo veliko na političnem področju. Primorsko je presekalo obdobje fašizma, prišli smo pod Italijo, ko ni bilo več zaželeno govoriti o kakšnih slovenskih osebnostih. Tako se je čas odmaknil in Winkler je utonil v pozabo.«

Skupaj z zgodovinarjem Brankom Marušičem sta vztrajno delala na tem,

da je k pobudi o postavitvi spominske plošče Winklerju pristopila novogoriška občina, kasneje se je za sofinanciranje obeležja odločila tudi goriška pokrajina, pobudnikom je bila pri tem v veliko pomoč podpredsednica Mara Černic. »V Goriško-gradški deželi je bil več mandatnih dob poslanec v deželnem svetu. Bil je podpredsednik deželnega odbora, se pravi podpredsednik dežele, okrajni glavar v Krminu in tamkajšnji častni občan...« opisuje Šušmelj Winklerjevo »povezavo« z goriško pokrajino, katere naziv bo na spominski plošči, ki bo prvi pomnik Winklerju na slovenskih tleh, izpisan dvojezično.

Jutrišnji dogodek se pričinja ob 15. uri. Zbrane bo najprej nagovoril novogoriški župan Matej Arčon, slavnosti govornik bo politik in novinar Dimitrij Volčič. Po odkritju plošče bo predstavitev omenjene Šušmeljeve knjige o Winklerju. Letos izdano delo bo predstavljeno tudi 2. oktobra v Kulturnem domu v Gorici.

Katja Munih

Baron Andrej Winkler

BRDA - Livio Felluga praznuje stoti rojstni dan

Iz Istre v Gradež in nazadnje v Brda

Starosta briških vinarjev Livio Felluga je prvega septembra dopolnil sto let v družbi žene, otrok in vnukov, danes pa bo jubilej praznoval na svojem vinarskem posestvu s posvetom in odprtjem muzeja.

Livio Felluga se je rodil 1. septembra leta 1914 v Izoli; njegova družina se je takrat ukvarjala z vinogradništvom v Istri in je vina prodajala po vsej Avstro-ogrskem cesarstvu, še zlasti na Dunaju.

Leta 1929 so se Fellugovi preselili v Gradež in že takrat se je Livio vključil v družinsko vinarsko podjetje. S kolesom se je odpravljaj prodajati vino v Furlanijo in takrat se je zaljubil v Brda, v njihovo kulturno krajino in še zlasti v vina. Med drugo svetovno vojno je bil vpoklican v italijansko vojsko in odposlan v Libijo, kjer so ga ujeli zavezniki; ujetništvo je preživel na Škotskem, domov se je vrnil po šestih letih. Leta 1956 je kupil prva zemljišča v Bračanu pri Krminu, kjer je postavil na noge svoje vinarsko podjetje. Z leti je svoje posestvo razširil na Rožac, kjer je pred nekaj leti obnovil nekdanji samostan in na novo odprl eno izmed najstarejših vinskih kleti v Evropi. Felluga ima tri sine in eno hčerko, ki zdaj vodijo družinsko podjetje; skupno imajo v lasti 160 hektarjev zemlje, kar 155 hektarjev je vinogradov.

Fellugov stoti rojstni dan bodo danes proslavili v vinski kleti v Rožacu, kjer prirejajo niz dogodkov. Ob 10. uri bo posvet o umetnosti in podjetništvu ter njuni vlogi pri ohranjanju kulturne krajine. Zatem bodo odprli Vigne Museum, ki sta ga uredila Yona Friedman in Jean-Baptiste Decavele. Danes bodo tudi predstavili vrstno vino 100, ki so ga pridelali ravno za današnji praznik in z njim napolnili omejeno število steklenic. Med posvetom bodo predvajali tudi dokumentarec Livio Felluga 100, ki ga je režiral Luigi Vitale.

Livio Felluga

GORICA - Travnik Čezmejna vinoteka

Nova vinoteka

FOTO A.V.

Na goriškem Travniku bo danes ob 18. uri uradno odprtje nove vinoteke Mama Angela, za katero stoji podjetje VynnerijaQuisca. Gre za slovensko-italijansko navezo, ki ima za glavnega pobudnika vinarja Iztoka Četrtiča s Kojškega, enega izmed lastnikov kmetije Ferdinand. Ponudba vinoteke je popolnoma vezana na čezmejni prostor, saj bodo strankam ponujali briška vina iz vinorodnih okolišev Collio in Goriška Brda. Poleg tega bodo na voljo pršuti kmetije Faganeli, sir Tolminc, siri podjetja Zoff, domača olivna olja in številne dobrote, ki jih lahko najdemo v naši bližnji, čezmejni okolici. Na današnjem odprtju bodo vinorodni okoliš Collio zastopala vina podjetij Gradišciutta, Fiegl in Edi Keber, Goriška Brda pa vina kmetij Ferdinand, Blažič, Štekar in Jaquin. Na voljo bo tudi mednarodno peneco vino Sinefinis, ki sta ga Matjaž Četrtič in Robert Princic pridelala iz izbrane sorte rumene rebule, ki rase in zori na najboljših pobočjih na obeh straneh meje. Mama Angela bo torej prava mednarodna vinoteka, kar potrjuje tudi predstavitev publikacije »Rebolum - Rebula skozi čas«, ki jo bo na današnjem odprtju vodil izvedenec Stefano Cosma. Nocoj bo za glasbeno popestritev poskrbela skupina Aritmija. Upravitelji lokala so poleg domačih vrhunskih izdelkov v ponudbo vključili tudi kavo znamke Illy in vino Brunello di Montalcino podjetja Mastrojanni, za prihodnost pa razmišljajo tudi, da bi ponudili vipavska vina. Lokal, ki ga bo mogoče obiskati tako v jutranjih kot v večernih urah, je odprt že en teden, zaznamuje pa ga pravo dvojezično okolje, saj je v njem slišati tako slovenski kot italijanski jezik. (av)

NOVA GORICA - Volitve

Dolenc za sožitje vseh generacij

S podporo Stranke Mira Cerarja (SMC) se za župansko mesto v novogoriški mestni občini poteguje 52-letni podjetnik Egon Dolenc iz Prvačine. Po izobrazbi je poslovođa. Stranka, ki je nastala pred dobrima dvema mesecema in ima v občini 40 članov, je pripravila tudi 22-člansko listo kandidatov za mestni svet. V volilnem programu Dolenc izpostavlja tri prednostna področja: krepitev gospodarstva, nova delovna mesta in skrb za socialno ogrožene. »Na področju gospodarstva bom spremembe dosegel z ukinitvijo komunalnega prispevka za gospodarske objekte in s pridobivanjem nepovratnih evropskih sredstev. Vse to nas bo pripeljalo k temu, da bomo pri pripeljali domači in tuji kapital, ki bo ustvarjal in pridobil nova delovna mesta,« je prepričan Dolenc. Na področju socialne varnosti namerava v občinskem proračunu nameniti bistveno več sredstev za socialno ogrožene. »Poleg tega bom ustanovil svoj finančni sklad, ki bo namenjen pomoči potrebnim občanom, v katerega bom kot vzor od županske plače vsak mesec doniral 500 evrov, saj bom od preostanka županske plače ravno tako lepo živel,« zatrjuje Dolenc, ki se je za kandidacijo odločil zaradi prepričanja, da »s svojimi izkušnjami in skupnim sodelovanjem lahko dosežemo več«.

Kandidat se zavzema še za oživitve obstoječih in postavitev novih opremljenih obrtnih con, ohranitev Nove Go-

Egon Dolenc

FOTO K.M.

rice kot univerzitetnega mesta, pospeševanje razvoja podeželja, obnovo in izvedbo nove komunalne infrastrukture, spodbujanje mladinskega, kongresnega in igralniškega turizma, krepitev medgeneracijske solidarnosti in ustvarjanje pogojev za druženje mladih. Čezmejno sodelovanje ima po njegovem mnenju velik pomen, saj je temelj za nadaljnji gospodarski razvoj Nove Gorice. »Gospodarski razvoj Nove Gorice in podeželja je vezan na turizem, ta pa je močno vezan na našega paradnega konja: Hit. V povezavi z zamejskim sodelovanjem bomo pridobili večje število turistov in gostov, kar bo zagnalo našo industrijo,« je prepričan Egon Dolenc. (km)

GORICA - V baru HiC razstava o živalih v vojni Psi niso znali razlikovati, kateri tank je sovražnikov ...

Sredi Londona so tihim in skromnim junakom posvetili spomenik

V kavarni HiC ob pevskem mostu je še vedno na ogled zanimiva fotografska in dokumentarna razstava o vlogi živali, ki so sodelovale v raznih vojnih spopadih. Od časa do časa razstavo obogatijo tudi predavanja in srečanja z izvedenci, ki še bolj podrobno opišejo mulo, konja, psa ali poštnega goloba, ki so delili usodo vojaka na fronti in v zaledju. Pred nedavnim je bar HiC sprejel goste Roberta Lenardona iz Tržiča, raziskovalca, vnetega zbiralca in člana združenja za zgodovinske raziskave Isonzo. Med zanimivim predavanjem, ki je seglo od prazgodovine do današnjih dni, je Lenardon prikazal skoraj 300 posnetkov (veliko tudi še neobjavljenih) na tematiko povezave človek-žival. Svoje predavanje je v glavnem namenil psom, ki so bolj gibčni od konj, in so jih v posebne vojaške namene uporabljali že stari Grki in Rimljani, pa tudi v srednjem veku so človekovi najboljši prijatelji opravljali pomembne vojaške naloge. V raznih armadah po vsem svetu se je dogajalo, da so uprizarjali prave naborne preglede za pse, ki so jih nato učili raznih vojnih veščin. Američani so jih med drugim učili, kako se pritihotapiti pod tanke z manjšo protitankovsko mino na hrbtno. To tehniko so sicer opustili, ker pes ni znal razlikovati sovražnega tanka od prijateljskega.

Spomenik v Londonu

Psi so uporabni tudi v mirnem času: od spremljanja slepcev do iskanja pogrešanih v naravnih neizodah (potresi, plazovi). V sedanjem času so psi tudi uspešni tudi pri iskanju mamil in razkrinkavanju razpečevalcev in drugih kriminalcev.

Predavatelj je tudi pokazal fotografijo velikega spomenika, ki so ga tem skromnim in tihim herojem, pred kakimi desetimi leti sredi Londona in se tako spomnili na hud krvni davek, ki so ga živali plačale v vseh vojnah. Zanimiva razstava bo na ogled še do konca septembra; pred dnevi si jo je s soprogom ogledala bivša goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu. (vip)

GORICA Jutri bo Pohod treh mostov

Jutri bo na sporedu tradicionalni desetkilometrski Pohod treh mostov. Prireditve so si pred leti omislili nekdanji rajonski sveti za Placuto-Svetogorsko četrt, Pevmo, Štmaver in Oslavje ter krajevna skupnost Solkan, zdaj pa so na njihovo mesto vskočila združenja ter kulturna in športna društva. Pravilnik prireditve predvideva, da jo vsako leto izmenično priredi druga krajevna skupnost. Letos so na vrsti Stražce, ki so osrednjega prireditelja našle v kulturnem združenju »Borgo Straccis«. Pri pobudi bodo sodelovala tudi sorodna združenja iz Pevme, Štmavra in Oslavja, Krajevna skupnost in Turistično društvo iz Solkana, društvo »Tutti insieme«, športno društvo Azzurra iz Stražce ter društvi Naš prapor iz Pevme in Sabotin iz Štmavra.

Zbirališče pohodnikov bo zraven nogometnega igrišča v Stražcah od 8.30 dalje, štart pohoda pa je napovedan za 9.30 uro. Pohodniki jo bodo iz Stražce mahnil po Ulici Scogli do Solkana, od tam pa preko cestnega mostu v Štmaver, zatem se bodo spustili v dolino Pevmice, dosegli Pevmo in se prek pevmskega mostu vrnili v Stražce. Med potjo bodo delovale okrepčevalnice in kontrolne točke, na koncu pa bodo pohodnikom postregli s toplim obrokom in pijačo. Na cilju bo deloval kiosk s pijačo in jedmi na žaru. Najštevilnejša skupina bo prešla gastronomsko nagrado. Predvidene so tudi še druge nagrade. Prireditelji opominjajo udeležence, naj s seboj imajo veljaven osebni dokument. Pokrovitelja prireditve sta goriška občina in pokrajina. (vip)

Koncert spomina

Glasbeno kulturno združenje Val Isonzo iz Štarancana prireja ob stoletnici prve svetovne vojne niz koncertov z naslovom »Concerto del ricordo - Concert dal ricuart - Koncert spomina - Konzert der Erinnerung«. Glasbeniki iz Italije, Slovenije in Avstrije bodo nastopili s skladbo »Missa Solemnis« belgijskega skladatelja Andréja Waigneina danes ob 20.30 v cerkvi Srca Jezusovega v Gorici in nato 27. septembra ob 19. uri v cerkvi sv. Jakoba v Villachu, 4. oktobra ob 18. uri v baziliki na Sveti Gori pri Novi Gorici in 25. oktobra ob 20.30 v stolnici v Vidmu. Sodelovali bodo pihalni orkester Val Isonzo iz Štarancana, zbor Lorenzo Perosi iz Fiumicella, goriško zborovsko združenje Seghizzi, komorni zbor Grgar iz Nove Gorice, kulturno umetniško društvo Duri Col iz Ajdovščine, zbor Alpen Adria Chor iz Villacha in sopranistka Giulia Della Peruta, dirigiral bo Fulvio Dose.

Prostovoljci v Romansu

V Romansu bo danes mednarodni praznik organizacij prostovoljnega dela. Mimohod udeležencev bo ob 9.15. V okviru praznika prirejajo tudi športni dogodek FVG Olympics 2014, ki je namenjen paraplegikom.

Pomoč Afriki

V Trzinu bodo danes ob 11. uri predstavili delovanje misijona v kenijski vasi Mugunda, ki ga vodi župnik Romano Filippi. Nagradili bodo tudi kenijske tekača, ki so jima do športnih uspehov pomagali ravno v misijonu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & R-SATE« v Kulturnem domu v Gorici: danes, 20. septembra, ob 20.30 »Una serata per Cescio Macedonio«; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 24. (predpremier), 25. (premiera) in 26. septembra, ob 20. uri »Nora Gregor - skriti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.15 - 19.45 - 21.45 »Tartarughe Ninja«. Dvorana 2: 15.00 - 16.30 »L'Ape Maia - Il Film«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Le due vie del destino - The Railway Man«. Dvorana 3: 15.30 »Le due vie del destino - The Railway Man«; 17.40 - 19.50 - 22.00 »Jimi: All is by my side«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.15 - 19.50 - 21.45 »Tartarughe Ninja«. Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.20 - 22.15 »Sex Tape - Finiti in rete«. Dvorana 3: 15.00 - 16.45 »L'Ape Maia - Il film«; 18.10 - 20.00 - 22.10 »The Giver - Il mondo di Jonas«. Dvorana 4: 17.30 »Le due vie del destino - The Railway Man«; 15.20 - 19.50 »Colpa delle stelle«; 22.15 »Ne-cropolis - La città dei morti«. Dvorana 5: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »La preda perfetta«.

Koncerti

»DNEVI STARE GLASBE«: danes, 20. septembra, ob 17. uri v cerkvi v Gorjanskem pri Komnu »Puliti in Merulo«, igra Mario Penzar (orgle), poje sopranistka Martina Klarič (ob 15.30 bo brezplačno vodstvo po Gorjanskem, zbirno mesto pred Štreklejvo domačijo v bližini cerkve) in ob 20. uri v cerkvi v Svetem pri Komnu koncert Milka Lazarja (čembalo) in Vasilija Melnikovskega (violina). 21. septembra ob 21. uri v gradu v Gorici nastopajo Marjeta Cerar (glas), Bor Zuljan (lutnja), Ensemble Dramsam in La Compagnia del Bontempo. Vstop na vse koncerte je prost.

V DOMU KRAJANOV NEGOVAN NE-MEC v Biljah bo v soboto, 20. septembra, ob 20. uri dobrodelni klavirski koncert Alexandra Gadjeva.

Šolske vesti

LUĐOTEKA PIKANOGAVIČKA bo tudi letos delovala v Dijaškem domu v Gorici. Otrokom 2. in 3. letnika vrtca ponuja bogat program glasbene vzgoje in animacije, ki ju bo vodila Damjana Golavšek, priznana glasbenica in gledališka igralka. Luđoteka bo delovala vsako sredo od 15.30 do 17. ure. Vpisovanje do zasedbe mest na tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

*Jubilejni je današnji dan,
zato je s soncem obsijan.
A da je čas jesenski mladosti dar,
ne gre pozabiti nikdar.
Predsedniku*

Damjanu

čestitamo ob življenjskem jubileju.

K.d. Briški grič

Razstave

POKRAJINSKI MUZEJI obveščajo, da v goriškem grajskem naselju bosta potekala brezplačna vodena ogleda danes, 20. septembra, ob 11. uri za ogled muzeja mode in umetnosti ter ob 16. uri za ogled muzeja prve svetovne vojne. V nedeljo, 21. septembra, bosta potekala v palači Attems v Gorici vodena ogleda razstave Rudolfa Saksida ob 11. in 16. uri.

V FOYERJU SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA v Novi Gorici bo v četrtek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave o goriški igralki Nori Gregor z naslovom »Nora, du bist ein Engel!«, ki so jo pripravili Kinoatelj Gorica, Zavod Kinoatelj Šmihel, SNG Nova Gorica in Visoka šola za Umetnost Univerze v Novi Gorici.

V GALERIJ MARIO DI IORIO v državnih knjižnicah v Ul. Mameli v Gorici bo v petek, 26. septembra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Viaggio negli sguardi. Retrospectiva di Lorenzo Furlani«. Na odprtju bosta prisotni Sabina Furlani in Eliana Mogorovich, ki sta razstavo uredili; na ogled bo do 14. oktobra od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30; vstop prost.

V MESTNI GALERIJ NOVA GORICA na Trgu E. Kardelja 5 v Novi Gorici bo v petek, 26. septembra, ob 20. uri odprtje fotografske razstave Petra Rauha z naslovom »Več objektov«; na ogled bo do 17. novembra od ponedeljka do petka 9.00-13.00, 15.00-19.00, ob sobotah od 9.00-12.00, ob nedeljah in praznikih zaprto.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanske tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra izlet v Vicenzo na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico: odhod avtobusa ob 7.30 iz Štivanja, s postanki ob 7.40 pri spomeniku v Jamljah, ob 7.50 pri spomeniku v Doberdobu, ob 8. uri pri piceriji Al Gambero v Ronkah. Prostih je še nekaj mest na avtobusu, informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

KRUT - v predbožičnem času - vabi v ponedeljek, 8. decembra, na izlet v Treviso na voden ogled razstave »Japonska od samurajev do animejev« s popoldanskim sprehajanjem med sejemskimi stojnicami po praznično okrašenih ulicah in trgih; informacije in vpisovanje na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba vabi otroke od 3. do 6. leta starosti na glasbene urice; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba vpisuje otroke in mlade v novo glasbeno šolsko leto; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

»PEOPLE'S CLIMATE MARCH« bo istočasno na trgih v raznih krajih sveta na temo reševanja klimatskih sprememb. V Gorici in Novi Gorici bo z naslovom »Gente di confine 100% energie pulite - Ljudje ob meji 100% čiste energije« potekala v nedeljo, 21. septembra, ob 12. uri na Trgu Evrope - Transalpini.

»ZUMBA«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumba za odrasle ob ponedeljkih in četrtek, od 20. do 21. ure v večnamenski dvorani v Jamljah. Prva brezplačna vaja bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri; informacije po tel. 347-6868225 (Patricija).

MAŽORETNA SKUPINA KRAS vabi nove članice v vpis v novo sezono. Prva vaja bo v petek, 26. septembra, od 15. ure dalje; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, v gostišču Šterk pri Novi Gorici. Vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

»ZUMBA KIDS«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumba za osnovnošolske otroke. Brezplačna poskusna lekcija bo v četrtek, 25. septembra, od 17. do 18. ure v kulturnem centru v Jamljah. Otroci naj s seboj prinesejo vodo, brisačo in telovadne copate; informacije po tel. 345-8328493.

KRUT obvešča, da se začenja vpisovanje za jesenski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu, ki bo stekel v torek, 7. oktobra; informacije in vpisovanje na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KD DANICA z Vrha organizira tečaj zumba ob ponedeljkih in četrtek, od 17. do 18. oktobra od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30; vstop prost.

AŠKD KREMENJAK prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike pod mentorstvom prof. Andreja Gropajca. Informativna seja bo v sredo, 1. oktobra, ob 18. uri v kulturnem centru v Jamljah; informacije po tel. 338-6805242 (Sonia).

KD SOVODNJE tudi letos organizira tečaj zumba. Začel se bo v sredo, 1. oktobra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah; informacije po tel. 338-2251883 (Magda) ob uri kosila ali v čerčnem času.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 3. oktobra; informacije po tel. 0481-882195 ali 333-2677398 (Miriam).

SKRD JADRO IZ RONK s pokroviteljstvom ronške občine prireja v sklopu projekta »Manjšinska deželna interkultura in poznavanje slovenskega jezika« tečaj slovenščine za odrasle. Organizacijsko srečanje bo na sedežu društva v Romjanu v torek, 7. oktobra, ob 20. uri; informacije nudijo tudi v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Trzinu.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja tudi letos telovadbo za odrasle. Prva poskusna lekcija bo v torek, 7. oktobra, ob 19.30 v prostorih društva na Palkišču, vodila bo Ljudmila Onišenko; informacije po tel. 349-6753172 (Sara).

Prireditve

OB 200-LETNICI USTANOVITVE prirejajo karabinjerji iz Trzinu dobrodelno gledališko-glasbeno predstavo danes, 20. septembra, ob 20.30 v občinskem gledališču v Trzinu. Sodelovali bodo gledališki igralci Blas Roca Rey in Monica Rogledi ter glasbeniki Ferdinando Mussutto (klavir), Carlo Bravin (saksofon in sopran) ter Ilaria Zanetti.

BORELJADA 2014 V VRTOJBI: danes, 20. septembra, ob 8. uri ženski in moški balinarski turnir na balinišču v Vrtojbi, ob 11. uri test telesne zmo-

gljivosti na igrišču OŠ Vrtojba, ob 14. uri moški nogometni turnir, ob 19. uri Briškuljada na balinišču. 21. septembra ob 10. uri maša z blagoslovom borel v cerkvi, ob 12. uri podpis listine o pobratenju med občinama Šempe-ter-Vrtojba in Hodiše ob jezeru (Avstrija), od 14. ure dalje sprevid borel, ob 17. uri pokušina »Vrtejbenske kuhnje« in peciva ter nastop plesne šole Kreart, ob 18. uri zabava s plesom s skupino Zvita feltna na prireditvenem prostoru na parkirišču pred vrtcem.

FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU prireja ob 100-letnici prve svetovne vojne v danes, 20. septembra, ob 12. uri »Prireditve ob svetovnem dnevu miru 2014« na Cerju v občini Miren-Kostanjevica.

LEGAMBIENTE IZ GORICE v sodelovanju s Fundacijo palače Coronini Cronberg prireja srečanje z naslovom »L'ora del verde« danes, 20. avgusta, ob 9.30 v parku Coronini na Drev. 20. septembra v Gorici. Sonia Kucler in fitopatolog Giancarlo Stasi bosta govorila o pušpanovi večji in drugih rastlinskih boleznih; ob 11.30 bo sledil ogled parka Coronini z nasveti za primerno negovanje zelenja; informacije po tel. 340-0012185..

PRAZNIK PIVA poteka na Trgu Republike v Trzinu do 21. septembra: točijo piva raznih obrtniških proizvajalcev ob degustacijah in koncertih.

V KB CENTRU na Korzu Verdi 51 v Gorici bo v Tumovi dvorani v ponedeljek, 22. septembra, ob 18. uri predstavitev dvojezične publikacije »Ricordi della Lotta di liberazione sul Carso goriziano«, ki jo je izdal center Gasparini. Spomine Giuseppeja Venice je uredil Aldo Rupel, ki bo na večeru sodeloval skupaj z Dariom Mattiussijem, centra Gasparini. Predstavitev organizira Sklad Dorče Sarđo v sodelovanju z goriško sekcijo VZPI-ANPI in centrom Gasparini.

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT (SLORI) vabi ob 40-letnici ustanovitve na predstavitev knjige Susanne Pertot in Marianne Kosc »Jeziki in identitete v precepu: Mišljenje, govor in predstave o identiteti pri treh generacijah maturantov šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji«, ki bo v petek, 26. septembra, ob 17. uri v prostorih Trgovskega doma v Gorici.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja ob 100-letnici izbruha prve svetovne vojne prireditve z naslovom »Jeziki in narodi brez meja sto let kasneje« na sedežu društva na Palkišču: v soboto, 27. septembra, ob 18.30 projekcija filma »Pričevanja starih Doberdobcev iz prve svetovne vojne«, ki ga je pripravil Dario Frandolič, nastop godb na pihala Kras iz Doberdoba, Krmin in Prvačina, sledil bo ples s skupino Nebojseda. V nedeljo, 28. septembra, med 8. uro in 9.30 start »Mednarodnega pohoda miru«; ob 16. uri kulturni program, sledil bo ples s skupino Trio Expres (David, Aleš, Mihael); več na www.krasdolpoljane.it.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabi na predstavitev nove pesniške zbirke Janeza Povšeta »Pesmi ob poti« v ponedeljek, 29. septembra, ob 18. uri v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno na Travniku 25 v Gorici. Ob prisotnosti avtorja bo novo pesniško zbirko predstavila prof. Majda Cibic.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.40, Valeria Princic vd. Feresin, blagoslov v goriški splošni bolnišnici in pokop na pokopališču v Krminu.

DANES V ZDRAVŠČINAH: 10.00, Silvano Rovis (iz Trsta) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 9.00, Luisetta De Lucca vd. Bressan (iz goriške splošne bolnišnice ob 8.40) v cerkvi Sv. Duha (Mercaduzzo) in na pokopališču.

DANES V KRAJU SAN PIER: 14.30, Iolanda Benvenuto vd. Cian Muscoli v cerkvi v Casseglanu in na pokopališču v kraju San Pier.

SLOVENIJA TA TEDEN

Neprijetna resnica, ki je dvignila prah

DARJA KOČBEK

Še preden so poslanci v državnem zboru v četrtek potrdili novo levosredinsko vlado, je njen predsednik Miro Cerar od interesnih skupin s področja transporta in logistike dobil zahtevo, naj zamenja ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča. Ministrov greh je bil, da je na zaslišanju v državnem zboru za tri transportne projekte prostodušno dejal, da jih za zdaj Slovenija še ne potrebuje oziroma jih sploh ne bo potrebovala.

Za drugi železniški tir med Divačo in Koprnikom je tako ocenil, da ga bo Slovenija potrebovala šele čez 30 ali 40 let, zadnjega kraka podravske avtoceste proti Hrvaški med Draženci in Gruškovjem in hitre ceste Velenje-Šentrupert, ki bi kot tretja razvojna os Koroško in Šaleško dolino povezala z avtocestnim križem in tako z Ljubljano, pa sploh ne potrebuje. Gašperšič je svojo izjavo takoj naslednji dan omilil. Zdaj pravi, da je drugi tir še vedno prednostni projekt, avtocesta in hitra cesta pa bosta dograjeni, če bodo na voljo evropska sredstva. Je pa zato Miro Cerar v govoru pred imenovanjem vlade poslancem naravnost povedal, česar minister ni - da je problem financiranje.

Za drugi železniški tir (dolg 28 kilometrov) bi po oceni državne družbe DRI potrebovali 1,4 milijarde evrov, bruseljska evropska komisija sicer pravi, da bi 85 odstotkov stroškov lahko pokrili z evropskimi sredstvi, a pod pogojem, da bodo v Bruslju ocenili, da se gradnja stroškovno izplača, torej, da bo drugi tir prinašal dobiček. Tudi če bi bil projekt v Bruslju potrjen, 85 odstotkov sredstev iz proračuna EU dejansko ne bi bilo mogoče dobiti.

Slovenija ima tam do leta 2017 za ključne transportne projekte na voljo »le« nekaj manj kot 160 milijonov evrov. Prav tako ni realno pričakovati, da bi jih uspelo dobiti manjkajoči denar do 85 odstotkov iz skupne vreče instrumenta Povežimo Evropo, v kateri je do leta 2020 za vseh 28 članic EU na voljo slabih 15 milijard evrov in je mogoče sofinanciranje iz EU le do 50 odstotkov. Ta skupna vreča bo, čeprav tega v Bruslju ne smejo povedati, predvsem na voljo za projekte razvitejših članic, ki niso prejemnice kohezijskih sredstev.

Za odsek avtoceste Draženci-Gruškovje (v dolžini 13 kilometrov) državna avtocestna družba Dars ocenjuje, da bi potrebovali 206,8 milijona evrov. To je po izračunu časopisa Finance 15,9 milijona evrov na kilometer ali skoraj 5 milijonov evrov več od povprečne cene že dograjenih avtocest. Precej dražja od dograjenih avtocest naj bi bila tudi hitra cesta Velenje-Šentrupert, za ka-

tero trasa dokončno še ni izbrana. Zanj, dolgo približno 15 kilometrov, naj bi po dve leti starih izračunih komercialne POP TV potrebovali 380 milijonov evrov ali 25 milijonov evrov na kilometer.

Za omenjena dva avtocestna odseka pa tudi za drugi železniški tir Divača-Koper Slovenija lahko porabi tudi evropska sredstva, ki jih ima v prihodnjih sedmih letih do leta 2020 na voljo za kohezijsko politiko. Od 3,2 milijarde evrov je dobra milijarda evrov na voljo za projekte prometne in okoljske infrastrukture ter trajnostne rabe energije. Ta znesek ni predviden samo za omenjene tri transportne projekte, pa tudi če bi bil, bi zanje večino denarja morala slovenska država zagotoviti sama.

Ker so bili tako rekoč vsi dosedanja veliki infrastrukturni projekti zlata jama za ogromne zasluge tistih, ki jih bolj kot splošen interes države zanimajo osebne koristi, bi nemara res bilo najbolje, da bi nova vlada drugi tir Divača-Koper, za katerega njene predhodnice niso izkoristile že kar lepega zneska evropskih sredstev, prijavila na razpis, ki ga je pravkar objavila evropska komisija in je odprt do februarja 2015.

Tako bi dobila neodvisno oceno glede cene, bruseljski ocenjevalci pa bi tudi povedali, ali Luka Koper, ki so jo v Bruslju uvrstili med pomembna evropska pristanišča, in tudi gospodarstvo v Srednji Evropi, ki ima prek nje najkrajšo pot do azijskih trgov, ta tir res tako nujno potrebujejo, kot zatrjujejo zagovorniki njegove gradnje v Sloveniji. Slednji seveda imajo prav, ko opozarjajo, da ima Luka Koper močno konkurenco v tržaskem pristanišču, od katerega je v evropskem načrtu predvidena železniška povezava do Divače.

A tudi ta povezava enako kot drugi tir ni rešitev, če Slovenija ne bo dogradila ljubljanskega vozlišča, posodobila in nadgradila proge od Zidanega Mosta do Maribora in dogradila drugi železniški tir do Šentilja. Drugi tir nič ne bo pomagal, če bo tovar stal v Ljubljani in v Zidanem mostu. Za vse, kar bi bilo treba narediti od Koprca do Šentilja, bi Slovenija po oceni DRI potrebovala od 3 do 3,5 milijarde evrov.

Tega denarja pa država zdaj nima in ga še lep čas ne bo imela. To pa ne pomeni, da dokler tega denarja ne bo, nobenega infrastrukturnega projekta ne more izvesti. To je mogoče in za to je mogoče dobiti precej evropskih sredstev, vendar je treba imeti realističen načrt, kjer ne prevladujejo osebni interesi tistih, ki računajo na provizije. Tega načrta ne bodo naredili v Bruslju, ampak ga je treba narediti doma.

KULTURA - V Škocjanu, Sežani, Štanjelu in Ljubljani

Filozofsko in literarno obarvan konec septembra

ŠKOCJAN - V Škocjanu in nekaterih drugih krajih po Sloveniji bodo dnevi med 23. in 28. septembrom obarvani filozofsko in literarno. Do 26. septembra bo potekala druga Mednarodna filozofska delavnica in konferenca ob 200-letnici Sorena Kierkegaarda, ki ji bo sledil 11. mednarodni festival Revija v reviji. »Konferenca nadaljuje projekt, ki se je začel lani ob četrtem mednarodnem filozofskem simpoziju Miklavža Ocepka v počastitev 200-letnice Kierkegaardovega rojstva,« je ob robu predstavitev povedal vodja KUD Apokalipsa Primož Repar.

Konferenca na temo Kako se izogniti totalitarizmu potrošništva: etika drugosti z zgodovinskega izhodišča bo letos nekoliko krajša, trajala bo tri dni. Predstavili bodo tudi publikacije, ki so izšle v povezavi z lanskoletnim simpozijem, med drugim obsežen zbornik. »Z vsakokratno temo nagovarjamo naš čas, ker je Kierkegaard filozof, ki izhaja iz konkretne situacije ... Navkljub krajši delavnici in konferenci imamo zelo lep obisk, med drugim nas bo ponovno obiskal Abraham H. Khan iz Kanade, ki je eden največjih strokovnjakov na tem področju,« je še pojasnil Repar. Letos bo še močnejša vez s Srednjo Evropo, Repar pa je napovedal tudi nastope številnih mladih slovenskih filozofov.

Konferenca se bo iz Škocjana preselila še v Sežano, Štanjel in Ljubljano. Zaključek bo v Cankarjevem domu.

V Škocjanu se bo še isti dan, 26. septembra, začel 11. mednarodni festival Revija v reviji, ki je v sklopu istoimenskega projekta kulturnih izmenjav med literarnimi revijami in založbami namenjen predstavitvam dosežkov in snovanju novih povezovanj v mednarodnem prostoru kulture, so zapisali v KUD Apokalipsa. Podobno kot prejšnja leta se bo festivalu udeležilo okoli 50 urednikov, pisateljev, pesnikov in drugih kulturnih ustvarjalcev iz 12 držav. »Na festivalu Revija v reviji se vedno predstavljajo domači in tuji avtorji, ki v tekočem letu izidejo pri naši založbi,« je pojasnil Repar.

Letos so predstavljena dela domačih avtorjev: nova pesniška zbirka Stanislave Repar Obešanje na zvon, delo Milana Petka - Levokova Slovenske pisarije, delo Bilke v krogu Aleksandra Peršolja. Predstavili bodo še Antologijo sodobne manjšinske in priseljske književnosti v Sloveniji ter najnovejšo številko revije Apokalipsa.

Za glasbeno podlago bosta na festivalu, ki se bo poleg v Škocjanu naselil tudi v Sežani, Lorkvi in Štanjelu, poskrbela slovaški izdelovalec glasbil, interpret in skladatelj Michal Smetanka ter saksofonist Tomaž Nedoh. (STA)

PISMA UREDNIŠTVU

Potvarjanje zgodovine

Potvarjati zgodovino za mir v hiši. To bi moral biti pravi naslov včerajšnjega prispevka pokrajinskega tajnika Demokratske stranke Štefana Čoka v okviru rubrike Odpri tribuna.

Ko podpreš neko resolucijo, pomeni, da se strinjaš z njeno celotno vsebino. Očitno predstavnike Demokratske stranke (ne)resničnost določenih trditev nič ne moti. Zatrditi, da se je v Trstu 2. svetovna vojna končala 12. junija - to piše v resoluciji - je zgodovinska laž in zasužnja vsem tistim našim dedom, ki so se odločili za partizanstvo in boj proti okupatorju. Ne pozabimo, da je bil Trst do maja leta 1945 del nacistične Nemčije in kdor je z okupatorjem sodeloval, je moral izreči zvestobo Hitlerju.

Če pa se tajnik DS zgleduje po besedah, ki jih je predsednik italijanske republike Giorgio Napolitano ob dnevu spominjanja na eksodus izrekel leta 2007, ko je govoril o etnični čistki, krvoločnemu ekspanzionističnemu barbarskemu slovenskemu ljudstvu, potem nimam česa dodati, naj bralec kar sam presodi. Vem samo, da moja nona lahko v svojem grobu mirno spi, saj ohranjam ideje, za katere je bila med drugo svetovno vojno pripravljena žrtvovati svoje življenje. Borila se je za osvoboditev Trsta in je to 1. maja tudi dosegla. Naj 12. junij praznujejo drugi, sramotno pa je, da se levosredinska uprava poniža in brez obotavljanja sprejema vizijo mesta in zgodovine, ki je bila do pred 25 leti izključna domena skrajne desnice. Naj take resolucije predstavi in sprejme desna sredina, ko bo - če bomo nadaljevali s takimi odločitvami, bo do tega tudi kmalu prišlo - znova upravljala mesto. Menia se lahko veseli procesa zgodovinske »pacifikacije«, saj je v Italiji težnja po skupni zgodovini zelo enostaven proces: stranke, ki so bile nekoč levičarske, so sprejele skoraj vse vidike in teorije, ki jih je v povojnem obdobju trobila desnica. Jaz ostajam dosleden svojim idejam in idealom. Jugoslovanska osvobodilna borba, v kateri je sodelovalo, tega ne smemo pozabiti, tudi veliko italijanskih partizanov, je bila polnopravni član zavezniškega omizja, za katerim sta sedeli tudi Anglija in ZDA. Z zgodovinskega vidika sta torej dve možnosti: ali je bilo konec vojne za naše mesto 1. maja (oziroma 3. maja, saj se je na Opčinah streljalo še dva dni kasneje) ali leta 1947, ko je prišlo do podpisu mirovne pogodbe. Vse ostalo so floskule kvazi zgodovinarjev. Upal sem, da jih gre iskati izključno med italijanskimi zgodovinarji. Očitno sem se motil.

Mlajše generacije so pred kruto bodočnostjo, če jim posreduješ lažne informacije. Strpnosti in sožitja se ne da graditi na lažnih temeljih. Kako lahko pride do sožitja, če bodo za mlade generacije vsi slovanski narodi krvoločni barbari željni etničnega čiščenja? Najbolj me boli, da je te besede napisal bivši pokrajinski tajnik VZPI-ANPI, organizacije, ki se je na pokrajinski ravni jasno izrekla proti vsebini resolucije, ki jo Štefan Čok tako žilavo brani.

Za zaključek še to. V komisiji načelnikov skupin smo diskutirali o resoluciji o poimenovanju ulice po Giorgiu Almiranteju, ki jo je predložil svetnik Giacomelli. Ob koncu komisije mi je Giacomelli z nasmehom prišepnil: »Veseli me, da so se vsi ostali svetniki razen Andoline (svetnik Združene levice), ki je Almiranteja napadel s političnimi argumentacijami, da bi obrazložili svoje nasprotovanje resoluciji, omejili na razloge tehnične narave.«

Bomo morda v bodoče za gradnjo skupne prihodnosti sprejemali tudi poimenovanja po osebnostih, ki so na psovanju in sovraštvu proti Slovincem gradili svojo politično bodočnost? Kompromisi so v politiki dnevni kruh. A obstajajo tudi nesprejemljivi kompromisi.

Iztok Furlanič, občinski svetnik Združene levice

»Zaščitni zakon«

Pod naslovom »Zaščitni zakon« (16.9.2014) berem grajo Igorju P. Merkuju zaradi izraza »na pol mrtve točke nekega zaščitnega zakona« v »Zaščiti« 12.9.2014 (stran 15). Na Tržaškem in na Goriškem smo nekoč pisali z veliko začetnico (kot na Bavorskem, na Češkem, na Hrvaškem, na Ogrskem), ker gre za zemljepisna imena, ki so sicer samostalniško rabljeni pridevniki. Torej na Tržaškem smo imeli pomembne mednarodne pogodbe, ki niso veljale na Goriškem. Zato naj bi zakon št. 38 z dne 23. februarja 2001 ne bil »neki zaščitni zakon«, temveč nadvse pomembna pridobitev, zlasti za Slovence na Goriškem in na Videmskem. Mislim, da je potrebno priznati, da smo bili in smo delno še v rokah strahovitih politikantov, ki niso hoteli razumeti, da je Italija ena in nedeljiva. Če smo pošteti, moramo priznati, da svoj čas ni tega razumelo niti Ustavno sodišče. V razsodbi št. 28 iz le-

ta 1982 je sicer ugotovilo, da ima 6. člen ustave v primeru priznane jezikovne manjšine neposredno operativnost (brez ustreznih izvršilnih predpisov) in je s citatom neimenovanega Posebnega statuta zapisalo, »Questa tutela «minima«, anche nei rapporti con le locali autorità giurisdizionali, consente già ora agli appartenenti alla minoranza slovena di usare la lingua materna e di ricevere risposte dalle autorità in tale lingua nelle comunicazioni verbali direttamente o per il tramite di un interprete, nella corrispondenza con il testo italiano accompagnato da traduzione in lingua slovena«. Vendar je po ugotovitvi, da obstoj zakonov, ki obravnavajo slovensko manjšino »concretizza l'ulteriore operatività normativa dell'articolo 6 della Costituzione e dell' articolo 3 dello Statuto regionale«, zaključilo s krivoversko izjavo: »quanto meno per il territorio triestino«. Ker je nadvse očitno, da tako imenovani zaščitni zakon ne zagotavlja niti tega, kar Ustavno sodišče imenuje »tutela minima«, bi lahko zaključil tu s porogljivo pripombo »A buon intenditor poche parole«. Toda mislim, da smo vedno dolžni pojasniti vsako zadevo do kraja. Že od leta 1963 je v veljavi ustavni zakon (deželni statut), ki v 3. členu določa, da je v deželi zagotovljena enakost pravic in ravnanja vsem državljanom ne glede na jezikovno skupino, kateri pripadajo. Verjetno ni nihče opazil, da je že 2. člen Posebnega statuta iz leta 1954 zagotovil »equality of rights and treatment«. Slovenska organiziranost se ni zganila niti 19 let potem, ko je Ustavno sodišče ugotovilo neposredno operativnost 3. člena deželnega statuta. Ni mi znano, da bi bil Slovenski raziskovalni inštitut opravičeno kako raziskavo o možnosti, da se doseže spoštovanje razsodbe Ustavnega sodišča. Tako se je ponovno pripetilo, da je za dopolnitev razsodbe Ustavnega sodišča poskrbel zasebnik. Ustavno sodišče se je zavedlo, da ustava velja na celotnem državnem ozemlju in v razsodbi št. 62 iz leta 1992 ni več postavilo omejitve »quanto meno per il territorio triestino«. Obrazložitev, kaj je »tutela minima«, je v tej razsodbi razglašena »erga omnes«. Sulla base dei principi costituzionali e di diritto internazionale ora descritti, non vi può esser dubbio che la tutela di una minoranza linguistica riconosciuta si realizza pienamente, sotto il profilo dell'uso della lingua materna da parte di ciascun appartenente a tale minoranza, quando si consente a queste persone, nell'ambito del territorio di insediamento della minoranza cui appartengono, di non essere costrette ad adoperare una lingua diversa da quella materna nei rapporti con le autorità pubbliche«. Upam, da je vsakomur, ki količkar razume italijanski jezik, povsem jasno, da je zakon št. 38 z dne 23. februarja 2001 vsaj kako svetlobno leto daleč od pravkar navedene opredelitve najnižje ravni varstva, ki izhaja neposredno iz 6. člena ustave in iz 3. člena deželnega statuta.

Ob kronični brezbriznosti slovenske organiziranosti je ponovno zasebnik poskrbel, da je Ustavno sodišče še bolj izostrilo svoje stališče do najnižje ravni varstva priznanih jezikovnih manjšin. Tako je prišlo do razsodbe št. 15 iz leta 1996, ki je omogočila tudi stvarne posege. Leta 1997 je finančna uprava zagotovila, na osnovi že veljavnih predpisov, obrazce za davčno napoved (740) v slovenskem jeziku, ki so bili dostavljeni obmejnim občinam od Milj do Trbiža, leta 1998 pa je deželna uprava poskrbela, da so bili rezultati deželnih volitev razglašeni na celotnem ozemlju dežele tudi v jezikih furlanske, slovenske in nemške manjšine.

Zakon št. 482 je priznal furlansko in nemško manjšino šele leto kasneje, zakon št. 38 pa je omejil pravico do rabe slovenskega jezika skoraj tri leta kasneje.

Drugič še kaj več.

Samo Pahor

Erasmus

Predlagam, da se dekletu, ki je na ronškem letališču kazalo napis "per il capriccio di uno" odvzame štipendija Erasmus. Njen protest je znak globoke nestrpnosti in egocentrizma, kar je v popolnem nesoglasju s poslanstvom Erasmus.

Hvala!

Majda Šfligoj

RIM - »Jobs act« dviga temperaturo

Reforma dela: sindikat CGIL in levica DS na bojni nogi z Renzijevo vlado

RIM - Potem ko je pristojna senatna komisija predvčeršnjim odobrila vladni osnutek zakona o reformi dela, se je okrog vsebine zakona včeraj razplamtela vroča debata. Zakon je doživel zelo kritične pripombe s strani številnih predstavnikov leve struje Demokratske stranke, kritike pa so prišle tudi strani Vendolove Sel in sindikatov, posebej CGIL in njegove kovinarske sekcije Fiom.

Predsednik vlade Matteo Renzi je s svojimi včerajšnjimi replikami na kritike sindikatov spor še zaostрил. Med drugim je postavil vprašanje, kje so bili sindikati v zadnjih letih, ko se je zgodila največja krivica med tistimi, ki delo imajo in tistimi, ki ga nimajo, med tistimi, ki so zaposleni za nedoločen čas in tistimi, ki imajo zgolj prekarne zaposlitve. Sindikatom je Renzi očital, da so šli v obrambo ideoloških bitk, ne da bi mislili na probleme ljudi.

Zlasti generalna sekretarka CGIL Susanna Camusso mu ni ostala dolžna, rekoč, da ima vtis, da sledi predsednik vlade modelu Margaret Thatcher. Dodala je, da se sindikat zavzema za to, da imajo vsi delavci enake pravice s pogodbami za nedoločen čas. Ponovila je, da bodo sindikati proti vladnemu predlogu »Job act« sprožili splošno mobilizacijo, če bo zakon ostal, kakršen je.

Na vprašanje novinarja, če je morda na vidiku kakšno srečanje s predsednikom vlade, je Camussova ironično odgovorila, da nima tega vtisa. Na očitke, da se sindikat obnaša konservativno je Camussova odgovorila, da je obramba pridobljenih delavskih pravic, ki so sedaj ogrožene, v najboljši tradiciji sindikata. Glede 18. člena delavskega statuta je povedala, da njegovo črtanje pomeni črtanje pravice delavcev.

Medtem je sindikat kovinarskih delavcev Fiom sklenil, da za teden dni anticipira demonstracijo, ki je bila napovedana za 25. oktober. Demonstracija bo zato v Rimu 18. oktobra. Generalni sekretar Fiom Maurizio

Matteo Renzi in Susanna Camusso

ANSA

Landini je dejal, da predlagati delovno pogodbo s tako imenovano progresivno obrambo pravic pomeni imeti ljudi za norca, če se na koncu zaščita delavcev briše. Renziju je Landini očital, da hoče črtati 18. člen delavskega statuta, da bi pred Evropo dokazal, kako je učinkovit.

Oster do predlaganaega vladnega osnutka Jobs Act je bil tudi Pier Luigi Bersani, skupaj z njim pa tudi

bivši minister Cesare Damiano. Na način, kot je to predlagala vlada, se bodo današnjim prekarnostim pridružile le nove prekarnosti, sta poudarila.

Na drugi strani je vladni osnutek reforme dela zagovarjal Filippo Taddei, ki v Demokrski stranki odgovarja za gospodarska vprašanja. Po njegovem zakon, tako kot je zastavljen, zagotavlja pravice tudi tistim, ki jih danes nimajo.

FIRENCE - Včeraj popoldne

Škoda in ranjeni po neurju s točo

Ulice Firenc je pobelila toča

ANSA

FIRENCE - Močno neurje je včeraj prizadelo Firence, nege biserov italijanskega turizma. Neurje s točo je povzročilo precejšnjo škodo, okoli 20 ljudi pa je tudi poškodovanih. Zaradi obilice deževja je zalilo številne kleti in stavbe, med njimi tudi galerijo Uffizi in še nekaj drugih znamenitosti v prestolnici renesanse. Neurje s točo se je razbesnelo nenadoma in silovito. Poškodovalo je streho nad eno od dvoran galerije Uffizi, v kateri so številne dragocene mojstrovine, med drugim tudi Michelangelov David, in skozi je nato drla voda. Poškodovana so tudi številna okna.

Galerijo Uffizi so nato izpraznili, a naj bi jo za javnost po njih popravilih že kmalu znova odprli. O škodi na eksponatih zaenkrat ne poročajo. Je pa voda vdrla tudi v Palazzo Vecchio in v muzej Santa Croce, kot poročajo številne italijanske in tuje agencije.

Toča je praktično povsem pobelila trge v mestu, tudi pred slovito mestno katedralo. Neurje je povzročilo tudi obilico težav na cestah med Firencami, Piso in Livornom. Podrlo je več dreves, nekatere odseke pa je zalila voda. V kraju Cerreto Guidi v bližini mesta Empoli se je celo zrušila stena na tamkajšnji šoli. Pri tem je bilo poškodovanih pet ljudi.

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Od Hamburga do Edinburga ...

SERGIJ PREMUR

Od Hamburga in Strasbourga do Edinburga, pa še v Tokio (ne pa v Tokiju ali po tokaju)

V medijih po vsem svetu je novica dneva - izid referendumov za neodvisnost Škotske. In tudi v tem primeru si je Italija zagotovila svoj kanček slave. Pa kaj pravim: Italija? Padanija! The Telegraph objavlja komentar na račun pomot v sporočilih Severne lige iz Lombardije, ki je šele tretjič navedla pravilno ime škotskega glavnega mesta. Škotski referendum je namreč izzval navdušenje separatističnih gibanj po vsej Evropi, ugotavlja dnevnik iz Londona, in severno italijanska avtonomistična stranka je napovedala, da bo njen predstavnik s samega kraja referendumu s prve roke izpričal željo Škotov po neodvisnosti, in bo zato odpotoval v... Hamburg! Ko so jih opozorili, da je Hamburg v Nemčiji, so pri prič objavi popravek, in sicer da bo padanski delegat odpotoval v... Strasbourg, ki je seveda v Franciji. Kočno so pri tretjem poskusu naleteli na pravi -burg, Edinburg, prestolnico Škotske, poroča londonski dnevnik.

»La Bella Italia« je naslov dopisa mehiškega Excelsior o korupciji in mafiji na italijanskem polotoku. Gre za pojav, ki je razširjen po vsem svetu, ugotavlja dnevnik, italijanska posebnost pa je izredna družbena popustljivost do pojava javne korupcije, ki se razvija v okolju prizanesljivosti in celo vpletenosti sistema strank. S tega vidika je v prvi vrsti stranka »del impresentable senor Berlusconi«, človeka, ki se ne bi smel pojavljati v javnosti in ki je s svojim cinizmom diskreditiral celotno državo, piše časopis iz mehiške prestolnice. Sicer pa tudi na levi ne manjka negativnih primerov, kot n.p. stranka nekdanjega sodnika Di Pietra. Italijanska korupcija velja 60 milijard evrov letno, mafije pa predstavljajo največje italijansko podjetje s 7 odstotki bruto domače proizvodnje. V zadnjih desetletjih so kriminalne združbe diferencirale območje svojega delovanja: ne več samo mamila in prostitucija, gradbeništvo in odlaganje strupenih odpadkov, pač pa tudi upravljanje javnih lokalov in luksuznih restavracij, v katerih perejo denar, ki so ga zaslužili na črno. Mafije so skrajno razširjen pojav, tako zaradi množice sodelavcev, kot tudi zaradi velikega števila žrtev izsiljevanja, ki jih država ne utegne zaščititi. Italijanski problem je tudi v pomanjkanju socialne obsodbe zločinskih dejavnosti v družbe, v kateri se manjšajo zaščite, ki jih je doslej nudil »welfare state«, država socialne blaginje, meni Excelsior.

Nižanje cen ne prispeva k izhodu iz krize italijanskega gospodarstva, prej nasprotno, ugotavlja Financial Times. Prvič od daljnjega leta 1959 Italija beleži deflacijo, vendar s povratkom kupcev s poletnih počitnic ni prišlo do pričakovanega porasta prodaje po znanih cenah, nasprotno, kljub dodatnim popustom, prodaja kljub in nazaduje. Januarja je Italija beležila inflacijo t.j. porast cen za 0,7 odst., avgusta pa so cene zdrknile navzdol za 0,1%, kar bi po mnenju londonskega finančnega dnevnika lahko privedlo do »okuženja« španske ekonomije in dodatnega poglobljanja krize na južnem območju evra. K upadanju cen je prispevalo splošno nazadovanje italijanske proizvodnje, nižanje cene električne energije (- 3,9 odst.), živil (-

0,3 odst.) in telekomunikacij (-9,1 odst.). Nižje cene bi lahko spodbudile povečanje prodaje, resnična nevarnost pa je, da Italija in z njo evro zona zapade v deflacijsko spiralo, ko kupci čakajo na nadaljnji upad cen, preden se odločijo za morebitne nove nakupe, tako da spravljajo v še večje težave proizvajalce in s tem prispevajo k nadaljnjemu krčenju proizvodnje, piše FT.

Nazadovanje italijanskega sistema se ne dogaja samo na področju ekonomije. Navadno ne berem športnih novic, tokrat pa me je pritegnil naslov ameriškega Newsweeka: »Kako je Italija postala bolnik evropskega nogometa«. Dopolni izhaja iz prejšnjega stoletja Milan kupil britanskega nogometaša Lutherja Blisseta za takrat bajno vsoto milijona funtov. Blisset je nastopil na takrat najmodernejšem stadionu San Siro, v času, ko so bila britanska igrišča zastarela in je britanski nogomet predstavljal igro za revne v znamenju nasilja in razizma. Angleži so izumili nogomet, Italijani pa so ga v tistih letih preoblikovali in ga oplemenitili. V Italiji je nogomet postal to, kar v Angliji še ni bil: bogat, briljanten, kozmopolitski. Trajalo je kar nekaj časa, ko je Italija zmagala svetovni pokal leta 2009, televizijskim prenosom italijanskih nogometnih tekem je sledilo tri milijone britanskih gledalcev, tudi pri njih se je uveljavil športni tisk po zgledu italijanske Gazette. Vsega tega pa ni več in italijanski nogomet je, kot rečeno, bolnik evropskih prvenstev. Samo klub Hull City iz sorazmerno zakonitega East Ridinga v Yorkshiru je letos vložil v nakup igralcev več kot Milan, Inter in Napoli skupaj, v Italiji investirajo v nogomet manj kot drugod po Evropi, rezultati italijanskih ekip v evropskih prvenstvih so znatno slabši, upada tudi število gledalcev (povprečno manj kot 17 tisoč za tekmo A lige, medtem ko jih je v Vel. Britaniji skoraj 37 tisoč, v Nemčiji pa več kot 43 tisoč). Na tekmah narašča nasilje navijačev, ki so ga Britanci uspešno premostili že pred leti. Tednik torej podaja dramatično sliko upadanja nogometa, ki v marsičem odseva splošnejšo krizo Italije, z gospodarskega in moralnega vidika.

Vse gre lahko narobe, ne pa italijanska pica! In to ne samo doma, ampak po vsem svetu. Tako The Wall Street Journal poroča iz Tokia, da se v deželi, ki je kulinarčno zaslovela zaradi sušija, vedno bolj uveljavlja napolitanska pica. Gre pravo prehravno obsedenost, saj je v Tokiju kar 54 registriranih tipičnih napolitanskih picerij, na tisoče pa takih, ki niso v seznamu uradno priznanih picerij, ki pečejo pice po originalnem receptu. Pravijo, da samo v Neaplju pripravljajo boljše pice kot v Tokiju, kar čudi, saj so prve pice začeli prodajati na Japonskem šele v 70ih letih prejšnjega stoletja. Šlo je za nekakšno neokusno plošče iz testa, ki niso imele nobenega s pravo italijansko pice, piše newyorški dnevnik, v nekaj desetletjih pa se je proizvodnja zvišala na izredno kakovostno raven, in to v sodelovanju s pravimi mojstri, ki so se priselili iz Neaplja, predvsem v Tokio.

Padanci pozor, da ne bo novih pomot: Tokio je mesto na Japonskem, Toki je kraj v vzhodni Sibiriji, Tokaj je dežela na Madžarskem, istoimenski tokaj pa belo vino ...

ZLATO (999,99 %) za kg	
30.418,48	-245,35
SOD NAFTE (159 litrov)	
98,09 \$	+0,40
EVRO	
1,2852 \$	-0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 19. septembra 2014			
valute	evro (povprečni tečaj)	19. 9.	18. 9.
ameriški dolar	1,2852	1,2872	
japonski jen	139,84	140,11	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,5740	27,5180	
danska krona	7,4444	7,4451	
britanski funt	0,78650	0,7883	
madžarski forint	310,76	312,27	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1877	4,1930	
romunski lev	4,4020	4,4093	
švedska krona	9,1650	9,1928	
švicarski frank	1,2067	1,2086	
norveška krona	8,1540	8,1895	
hrvaška kuna	7,6250	7,6243	
ruski rubel	49,4327	49,5097	
turška lira	2,8610	2,87450	
avstralski dolar	1,4321	1,4390	
braziljski real	3,0349	3,0605	
kanadski dolar	1,4109	1,4159	
kitajski juan	7,8923	7,9056	
mehiški peso	16,9743	17,0799	
južnoafriški rand	14,1760	14,2162	

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

JADRANJE - Svetovno prvenstvo v Španiji

Brez kvote, ampak najboljša uvrstitev

SANTANDER - Jadralka sesljanskega kluba Čupa Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti nista segla po eni izmed prvih 13 olimpijskih kvot, ki so jih nastopajočim državam razdelili na svetovnem prvenstvu v olimpijskih klasah v Santanderju v Španiji. Bila pa sta zelo blizu. Od olimpijske kvote, ki jima sama po sebi še ne bi zagotovila nastopa na OI v Rio de Janieru leta 2016, ju je ločilo le 12 točk. Po včerajšnji zadnjih treh regatah v zlati skupini v razredu 470 sta se uvrstila na končno 19. mesto. Korak nazaj v primerjavi s četrtkovo uvrstitvijo, ko sta bila 15. (po peti regati celo 12.). »Toda velik korak naprej v primerjavi z drugimi nastopi v letošnji sezoni. Malo sva razočarana, saj bi se lahko prebila celo v regato za medalje (na sporedu je danes op. av.). Ampak dokazala sva, da sva veliko napredovala. Z Jašem sva vedela, da sva letos veliko trenirala in tudi kakovostno. To sva morala dokazati tudi na regatnem polju, kar nama doslej ni uspelo. Tokrat sva v Santanderju končno prebila led. Zdaj sva na svetovni jakostni lestvici med najboljših dvajset,« je po včerajšnji zadnji regati (od

skupno treh) izjavil krmar Simon Sivitz Košuta, ki je bil, kot nam je zaupal, izčrpan.

Na včerajšnji drugi regati (predzadnji na SP) sta jadralka Čupe osvojila celo 3. mesto, kar je daleč najboljši rezultat v njuni karieri v sami svetovni članski eliti. »Startala sva odlično, nato sva bila na prvi boji deseta. V nadaljevanju sva nadoknadila in sva zaostajala le za vodilnima Avstralcema Belcherjem in Ryanom ter Hrvatoma Fantelo in Marenicem. Dotlej sva ti dve vrhunski posadki skorajda dobesedno gledala z daljnogledom. Danes (včeraj) pa sva jim dihalo za ovratnikom. Z najinim nastopom sva presenetila vse tekmece, ki so bili na svetovnem prvenstvu odlično pripravljeni. Tu ni prostora za špekulante. Vsi veliko trenirajo. Svetovno prvenstvo je po olimpijski regati najbolj pomembno tekmovanje,« je ocenil Sivitz Košuta.

Na včerajšnjih preostalih dveh regatah jima je zmanjkalo moči. Dosegla sta še 27. in 25. mesto. »Na koncu sva bila res izčrpana,« je dodal jadralka Čupe.

Varovanca italijanskega selektorja Magninija sta na svetovnem prvenstvu v

Santanderju dokazala, da sta napredovala v hitrosti, regulaciji in tudi v taktiki.

Prvih trinajst olimpijskih kvot so si zagotovile naslednje države: Avstralija, Hrvaška, Grčija, Velika Britanija, Japonska, Zda, Francija, Rusija, Španija, Nova Zelandija, Avstrija, Švedska in Švica. Druge olimpijske kvote bodo podelili na prihodnjem svetovnem prvenstvu, ki bo marca v Izraelu. Če bodo na Bližnjem vzhodu še vojne razmere, bo SP v ameriškem Miamiu. Takrat naj bi z Italijo tekmovala še ena posadka, Zandonà in Trani, ki sta stara znanca Jaša in Simona. Zandonà je namreč nastopil na zadnjih olimpijskih igrah v Londonu leta 2012. (jng)

Izidi: 1. Mathew Belcher/William Ryan (Avs); 2. Šime Fantela/Igor Marenic (Hrv); 3. Mantis/Kagialis (Grč); 4. Patience/Willis (VBr); 5. Matsunaga/Yoshida (Jap); 6. Mcnay/Hughes (Zda); 7. Dol/Imamura (Jap); 8. Pirouelle/Valentin (Fra); 9. Sozykin/Gribanov (Rus); 10. Xammer/Herp (Špa); 19. Sivitz Košuta/Farneti (Ita); 32. Rebaudi/Ramian (Ita); 36. Pila-ti/Nunes (Ita).

Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta

FOTODAMJ@N

1.

olimpijsko vozovnico sta Sloveniji priborila jadralki iz Obale Tina Mrak in Veronika Macarol.

Pred današnjo regato za medalje sta v razredu 470 na sedmem mestu (65 točk). Vasilij Žbogar je v razredu finn napredoval na 12. mesto (75 točk), se približal regati za medalje in ima trenutno v rokah olimpijsko kvoto za Slovenijo, Koprčan Gašper Vinčec je v tem razredu 35. (147).

NOGOMET - A-liga Milan-Juve (še) vedno očara

MILAN - V 3. krogu nogometne A-lige bodo drevi vse oči uprte v prvi letošnji pomembni dvboj: na milanskem San Siru bo namreč ob 20.45 tekma med Milanom in Juventusom. Obe ekipi (poleg Rome) sta v uvodnih dveh krogih zmagali. Danes ob 18.00 bo še na sporedu tekma Cesena - Empoli. Udinese pa bo jutri ob 18.00 gostil Napoli. **B-liga:** Spezia - Entella 1:0, Carpi - Trapani 2:2.

POSPLASTICA - V okviru 1. SNL bo na koprski Bonifiki gostoval Maribor. Tekma bo ob 16.00 (tudi po Planet TV).

SLOVENEK 2. - Slovenski košarar Luka Mezgec je po skoraj tritedenskem tekmovalnem premoru osvojil drugo mesto na enodnevnih dirki Kampioenschap van Vlaanderen v Belgiji. Tekmovalca ekipe Giant-Shimano je v ciljnem sprintu 192 km dolge preizkušnje ugnal Francoz Arnaud Demare (FDJ.fr), tretji pa je bil Belgijec Jonas van Genechten (Lotto Belisol). Mezgec bo nastopil tudi na letošnjem svetovnem prvenstvu v španski Ponferradi (prihodnji teden), poleg njega še Kristjan Fajt, Jure Kocjan, Kristijan Koren, Jan Polanc, Matej Mohorič in Grega Bole. Selektor članske reprezentance Gorazd Štangelj bo končno šesterico določil jutri.

PRIZORIŠČA EP 2020 - London bo gostil finale in tudi polfinale nogometnega evropskega prvenstva leta 2020, je v Ženevi, kjer so potrdili prizorišča prvenstva, ki bo v 13 različnih državah, sporočil predsednik Evropske nogometne zveze (Uefe) Michel Platini. Londonski Wembley je imel le enega tekmeča, Allianz Arena v Münchnu. Četrtnfinalne tekme EP 2020 bodo potekale v Münchnu v Nemčiji, azerbajdžanskem Bakuju, ruskem St. Peterburgu in Rimu v Italiji, ta štiri mesta pa bodo pripravila tudi po tri tekme skupinskega dela. Tekme osmine finala in preostale tekme skupinskega dela bodo v danskem Københavnu, v Bruslju v Belgiji, v Budimpešti na Madžarskem, irskem Dublinu, nizozemskem Amsterdamu, romunski Bukarešti, Bilbao v Španiji in v Cardiffu v Walesu.

SKIROLL - V tekmi mladinskega svetovnega FIS pokala v skirollu po danes nastopil tudi član kraju Mladine Niki Hrovatin. V kraju Val di Fiemmebo tekmoval v sprintu (200 m).

Teniški finale na nogometnem stadionu

LILLE - Francoska teniška zveza je sporočila, da bo finale Davisovega pokala v Lillu. Švicarji (na sliki ANSA) in Francozi se bodo med 21. in 23. novembrom pomerili na stadionu Pierre Mauroy. Nogometni stadion sicer sprejme več kot 50.000 gledalcev, a za finale Davisovega pokala ga bodo nekoliko preuredili, tako da si bo lahko teniške dvoboje ogledalo 27.000 gledalcev. Francoska teniška reprezentanca je v Davisovem pokalu zmagala devetkrat. Na drugi strani Švica še nikoli.

Domnevno podkupovanje pri izbiri SP?

ZÜRICH - Mednarodna nogometna zveza (Fifa) in njena etična komisija bo končno odločitev o domnevnem podkupovanju pred izborom prirediteljev svetovnih prvenstev leta 2018 in 2022 sprejela najprej prihodnje leto. Michael Garcia, vodja preiskave, je svoje v začetku septembra sicer že podal svoje poročilo etični komisiji, ta pa si je vzela še dodaten čas v preiskavi suma korupcije ob glasovanju Fife pri izboru svetovnega prvenstva 2018 v Rusiji in leta 2022 v Katarju.

ROKOMET - Danes se bo začela A-liga

Stare težave, novi izzivi

Tržaški prvoligaš Pallamano Trieste pred novo sezono v najvišji državni ligi - Predsednik Lo Duca: »Uspeh, če bi ponovili lanski rezultat«

Bogato delovanje tržaškega rokometnega kluba je zadnja leta zelo oteženo zaradi pomanjkanja ekonomskih sredstev. Ravno ta denar pa bi omogočil predsedniku **Giuseppeju Lo Ducu** in njegovim zvestim sodelavcem, da bi udeležili vse ideje, ki so si jih zamislili. Predsednika smo najprej vprašali za napoved pred današnjim začetkom sezone: »Mislim, da bi bil za nas že uspeh, ko bi ponovili lanski rezultat (play-off). Letos je kar šest ekip iz Tridentinske-Južne Tirolske (vse razen Cassano Magnago in Cologne, op.p.). Med temi so se Bocen in Brixen okrepili. Zlasti prvi cilj na naslov. Upamo, da bomo kmalu računali na Luco Belloma, 21-letnega Francoza za italijanskega potnega lista. Gre za levičarja, ki bi nam zelo koristil. Urediti moramo nekaj birokratskih zadev. Zagotovili smo si okrepitev le zato, ker nam je župan potrdil ekonomsko pomoč, drugače sedanji proračun nam ne bi dovolil tega izdatka.«

Bomo videli kako novost v sistemu igranja?

Trener Giorgio Ovegla je vnesel nekaj novosti, morda najpomembnejša je nov način obrambe. S sistema 6:0 bomo prehajali tudi na sistem 3:2:1, ki je bolj agresiven.

Med predstavitvijo je bilo govora o možnih spremembah v prvenstvu, najprej s prehodom na dve skupini, nato z eno samo vsedržavno sku-

Jan Radojkovič

ARHIV

pino. Letos bodo tako kot lani tri geografske skupine. Nobene novosti torej?

Nobene. Tri skupine, prve štiri ekipe iz vsake skupine bodo nato igrale v skupini za naslov, ostalih pet pa v skupini za obstanek. Nato tri prvouvrščene in zmagovalka mini turnirja med tremi drugouvrščenimi ekipami igrabo končno za naslov. Za nas je prvi in glavni cilj osvojiti eno od prvih štirih mest in se tako uvrstiti v skupino za naslov.

Potrjen je tudi trener prve ekipe **Giorgio Ovegla**, ki ima v društvu tudi vlogo športnega vodje in desne roke predsednika Lo Duce. Prav zato je v določenih težavah, saj se zaveda, da ekipi

manjka le malenkost, da bi se lahko znovala borila za naslov, ki v Trstu manjka že od leta 2002 (od leta 1976 do leta 2002 je Pallamano Trieste osvojila 17 lovorik), a se po drugi strani zaveda, da bi bilo tvegano najeti igralca, ki bi negativno vplival na proračun društva:

»Silil sem v to, da bi najeli italijansko-francoskega igralca Belloma, čeprav vem, da sem predsednika spravil v težave, saj nimamo kritega celotnega proračuna za letošnjo sezono. A upamo, da bomo v teh mesecih le uspešno dobili nove pokrovitelje. Resnično sem si želel, da bi lahko naredili letos kakovostni skok. A skrita želja ostaja takaka, saj moram biti pošten, društvo upravičeno ni moglo ugoditi mojim željam. Borimo se lahko proti vsakomur, a imamo zelo mlado ekipo, ki bi potrebovala tudi dva starejša igralca, ki bi dvignila nivo in tudi glas med treningi. Težko je dajati napovedi, vem le to, da se vse štiri ekipe iz Južne tirolske želijo uvrstiti v skupino za naslov.«

Do nekaterih sprememb v ekipi je prišlo tudi zaradi neljubih dogodkov, ki so se pripetili pred nekaj meseci.

Mi nismo sodišče in nikogar ne obsojamo. Društvo si je dalo določena pravila in ima tudi socialno funkcijo. Nekateri zgrešijo in si zaslužijo drugo možnost, ampak ko je napaka prehuda, potem moramo primerno ukrepati.

NOGOMET - V D-ligi pred derbijem Triestina - Kras

Tekmo so preložili, datum še ni znan

Oba kluba še nista prejela uradnega sporočila - Kras jutri v Repnu

Tržaški pokrajinski derbi, v okviru nogometne lige D, Triestina - Kras Repen so preložili na kasnejši datum. Vsaj tako so nam povedali organizatorji tržaške skupine svetovnega odbojarskega prvenstva. Pri Krasu in Triestini do sinoči niso prejeli nobenega uradnega sporočila. »Jaz uradno o tem ne vem nič,« je ogorčeno izjavil predsednik Krasa **Goran Kocman**. Podobno je komentiral tiskovni predstavnik Triestine **Gabriele Bruni**: »Ne predstavniki sil javnega reda in še manj Občina Trst nas niso obvestili o preložitvi tekme. Še manj je bilo govora o datumu, kdaj naj bi nadoknadili derbi,« je dejal Bruni. Sodeč po izjavah, je zmede kar nekaj.

Včeraj dopoldne so se na tržaški kvesturi sestali predstavniki sil javnega reda in organizatorji tržaške skupine svetovnega ženskega odbojarskega prvenstva, ki bo v Trstu od 23. septembra do 5. oktobra. Tekmo Triestina - Kras bi morali igrati v nedeljo, 28. septembra, ob 15.00 na Stadionu Nereo Rocco. Ob 17.00 pa je v bližnjem PalaRubiniju na programu odbojarsko srečanje med Bolgarijo in Kanado. »Predstavniki sil javnega reda so se preventivno odločili, da ne bodo nič tvegali. Če bi se istočasno odvijali obe srečanja (eno bi se pravzaprav končalo in drugo šele začelo), bi morali v okolici stadiona in športne palače angažirati vsaj dvakrat toliko varnostnikov,« je povzel vsebino s srečanja na kvesturi **Giorgio Tirel**, član organizacijskega odbora in predsednik deželne odbojarskega odbora FIPAV Giorgio Tirel.

Končna odločitev, kdaj naj bi igrali tržaški nogometni derbi, naj bi padla danes ali pa najkasneje v ponedeljek. Možni datumi so: petek, 26. septembra, ali ponedeljek, 29. septembra (obakrat ob 20.30). V najslabšem primeru bi lahko derbi igrali šele po 5. oktobru, ko v Trstu ne bo več ženskih odbojarskih tekem.

JUTRI V REPNU - Kras bo v jutrišnjem tretjem krogu državne D-lige v Repnu gostil solidno ekipo Alto Vicentino, ki ima šest točk na lestvici. Alto Vicentino so ustanovili letos poleti: združila sta se Marano in Trissino Valdagno. Novi klub cilja na napredovanje v višjo ligo. Pri Krasu ne bo Tawguia, Gruića in Corvaglie. Na razpolago bo Slavec, ki pa bo tekmo za-

čel na klopi. Sodil bo Battistelli iz L'Aquile. Triestina bo jutri gostovala pri ekipi Arzignanochiampo. (jng)

Mladinci Krasa ciljajo ... na mesto v članski ekipi v ligi D

Mladinci Krasa bodo v današnjem prvem krogu državnega prvenstva gostovali pri ekipi Union Ripa La Fenadora v kraju Boscherai Pedavena. Rdeče-bele, ki jih letos vodi trener Andrej Pahor (slednji je tudi koordinator vseh mladinskih ekip Krasa), čaka težka naloga, saj je državno prvenstvo, v katerem nastopajo mladinci D-ligašev, zahtevno in kakovostno. Mladinska ekipa bo za Kras predvsem rezervoar za člansko ekipo. Nekateri posamezniki že trenirajo s člani in bodo med letom večkrat prišli v poštev, saj jih ima trener Predrag Arčaba stalno pod nadzorom.

V skupini D bo igrala tudi Triestina. Tržaški derbi bo 22. novembra. Prva tekma bo v Repnu.

KRAS REPEN 2014-15

- **Vratarja**: Dalibor Karan in Luka Gregori; **branilci**: Nicholas Miniussi, Nikola Janković, Marco Elleni, Patrick Racman, Andrea Costa, Andrea Petrich; **zvezni igralci**: Luca Vascotto, Domenico De Leo, Marko Milošević, Federico Pojani, Marco Facchin, Matteo Ghersinich, Jan Košuta, Branko Selaković; **napadalci**: Alessio Caselli, Ivan kocman, Massimiliano Zetto, Alessio Vescovo, Giovanni Sgorbissa, Vincenzo Tagliata. **Trener**: Andrej Pahor; **trenerjeva pomočnika**: Rok Božič in Fabrizio Vescovo. **Spremljevalci**: Paolo Sarazin, Mauro Zeriali in Luca Sarazin.

Trener Andrej Pahor

NOGOMET - Deželne lige

Vesna za tretjo zaporedno zmago Juventina za ... predsednika

V 1. AL Breg v Dolini proti močnemu Gradeseju - V 2. AL vse tri ekipe naših društev doma

čal se je z Abrahamom (vse najboljše!). Juventina bo jutri gostovala pri Svetem Ivanu v Trstu. San Giovanni je s šestimi točkami na vrhu lestvice. Nogometaši Juventine bi z zmago naredili mogoče najljepše darilo predsedniku Kerpanu.

Deželna nogometna zveza je ta teden Juventini naprtila denarno kazen (100 evrov), ker je - kot piše v sporočilu zveze - v nedeljo v Štandrežu neregistrirana oseba prekorajala vhodna vrata, ki ločijo kiosk od slačilnic in taista grozila sodniški trojki. Kaznovan je bil tudi maser Juventine Simone Fiorelli, ki ne bo sedel na klopi do 16. oktobra.

V 1. amaterski ligi bo **Breg** v Dolini gostil Gradese, ki ima enako število točk na lestvici. Trener Lorenzo Cernuta ne bo imel večjih težav s postavo: odsoten bo le diskvalificirani Arslani. »Gradese bo izjemno trd oreh. Ekipa iz Gradeža se je v zadnjih ted-

KOŠARKA

Turnir Tavčar: v finale Bor in Breg

Bor Radenska - Santos 72:70 (18:20, 35:36, 49:45)

Bor: Bonetta 15, Kocijančič, Scocchi 11, Doz 5, Basile 10, Albanese, Vittori 2, Favretto n.v., Pizziga 19, Bole, N. Daneu 10, trener Oberdan.

Borovci, ki so nastopili z okrnjeno postavo (brez Medna, Devčiča in Bocciaia, Favretto pa je sedel na klopi in ni stopil na igrišče, ker še ni saniral poškodbe), so se morali pošteno potruditi, da so strli odpor trdoživih igralcev Santosa. Tekma je bila zelo izenačena, Bor pa je bil v razburljivi končnici prisebnejši in zmagal za dve točki.

Breg - Sokol 85:58 (20:14, 45:34, 68:47)

Breg: M. Grimaldi, 8, Slavec 14, Coretti, Sternad 4, Samec 2, Spigaglia 6, Cigliani 9, Mattiassich, Gori 7, Strle 8, A. Grimaldi 27, trener Tomo Krašovec.

Sokol: Pane 2, Semolič, Štokelj 10, Budin 2, Coloni, Doljak 5, Babich 4, Piccini 2, Peric 5, Hmeljak 8, Carcich 4, Kojanec 2, Sardoč, trener Lazarevski.

Breg je v prvem polfinalnem srečanju po pričakovanju premagal požrtvovalne igralce Sokola, ki pa so močnejšim Brežanom v prvi četrtini nudili soliden odpor. V nadaljevanju tekme je prišla na dan večja tehnična pripravljenost in izkušnost varovancev trenerja Krašovca, ki so z Albertom Grimaldijem na čelu (27 točk) zadelali z vseh položajev. V vrstah Sokola je prijetno presenetil mladi Aleksander Sardoč.

Današnji finale bo Bor - Breg (ob 21.00). Za 3. mesto bosta igrala Santos in Sokol (19.00).

TURNIR V ČENTI - Turnir »Città di Tarcento« v Čenti: Tarcento - Jadran večerna tekma (do zaključka redakcije nismo prejeli izida). Danes: 18.30 za 3. mesto; ob 20.30 finale.

Prijateljska tekma: Pall. Trieste - Forlì 89:100.

Domači šport

DANES

Sobota, 20. septembra 2014

KOŠARKA

MEMORIAL BORISA TAVČARJA - Stadion 1. maja v Trstu: 19.00 za 3. mesto Sokol - Santos; 21.00 finale Bor - Breg

NOGOMET

DRŽAVNI MLADINCI - 16.00 v Kraju Boscherei-Pedavena: Union Ripa - Kras Repen

DEŽELNI MLADINCI - 16.30 v Tavorjani: Torreanese - Vesna

ODBOJKA

TURNIR BAZOVIŠKIH JUNAKOV - V Repnu: 16.30 Sloga Tabor - Žirovnica; 18.30 Olympia - Bassano Volley; 20.30 Sloga Tabor - Olympia

JUTRI

Nedelja, 21. septembra 2014

NOGOMET

LIGA D - 15.00 v Repnu: Kras Repen - Alto Vicentino

ELITNA LIGA - 15.00 v Križu: Vesna - Virtus Corno

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Trstu, drevored Sanzio: San Giovanni - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Dolini: Breg - Gradese; 15.00 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Primorec; 15.00 v Miljah: Muglia - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Doberdobu: Mladost - Sagrado; 15.00 na Rouni na Proseku: Primorje - Campanelle; 15.00 v Bazovici: Zarja - Opicina

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 na Padričah: Gaja - Fiumicello

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Korenu: Virtus Corno - Juventina

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Pro Staranzano; 10.30 v Malisani pri Torviscosi: Torviscosa - Sovodnje

ODBOJKA

TURNIR BAZOVIŠKIH JUNAKOV - V Repnu: 9.30 Bassano - Žirovnica; 11.30 Sloga Tabor - Bassano; 13.30 Olympia - Žirovnica; sledi nagrajevanje

KOŠARKA

MEMORIAL MILJA GOMBAČA (Under 13) - Stadion 1. maja v Trstu: 9.00 Bor - Basket4Trieste; 11.00 Dom - Kontovel; 14.00 za 3. mesto; 15.30 finale

K2SPORT - V Gorici, Kulturni dom: 18.00 za 3. mesto Dom - Atletismo; 20.00 finale Kontovel - Grado

Info: 349-7597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillennium.com

OK VAL obvešča, da se je v Štandrežu začela telovadba za otroke z vrtca: torek in petek od 16. do 17. ure; ter mikro in minivolley za otroke letnikov od 2005 do 2008 ob torkih in petkih od 17. do 18.30. Info: Tjaša 3284133974.

OK VAL obvešča, da se je 22.9 začne v doberdobski telovadnici telovadba za otroke iz vrtca. Urnik: ponedeljek in sredo od 15.45 do 16.45 Za otroke letnikov od 2005 do 2008 se bo mikro in mini odbojka odvijala v štandreški telovadnici ob torkih in petkih od 17. do 18.30. Info: Tjaša 3284133974.

AŠD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo redni treningi pričeli v torek, 30. septembra v Športno Kulturnem Centru v Zgoniku. Urnik: otroci beli pasovi 16.00 / 17.00. Otroci barvani pasovi 17.00 / 18.00. Odrasli 18.00 / 20.00

Info: 338 7281332, 334 6218712

ATLETSKA SEKCIJA BOR sporoča, da potekajo treningi za srednje in višješolce na atletski stezi na Kolonji ob ponedeljkih, sredo in petkih, ob 16. uri. Prvi trening uvajanja v atletiko za osnovnošolce (3., 4., 5. raz.) na atletski stezi na Kolonji bo v ponedeljek, 22. septembra, ob 16.30.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - ŠZ BOR obveščata, da se bo ŠPORTNA ŠOLA za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. maja v ponedeljek, 22. septembra od 17.30 do 18.30 ure. Informacije in predpisi v uradu na Stadionu 1. maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 04051377.

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta starosti dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih med 14. in 17. uro.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT organizira v oktobru tečaj plezanja za začetnike, namenjen odraslim. Uvodno srečanje bo v četrtek, 25. septembra, ob 20, pod umetno steno v športnem centru Zarja (Bazovica). Dodatne informacije: +39 335 702 3626 ali pisite na ao@spdt.org.

ŠD KONTVEL vabi vse, ki so lani obiskovali tečaj Body mind tehnike in vse nove navdušence, na informativni sestanek, ki bo v torek, 23. septembra 2014, ob 19.00! Dobimo se v Kontovelski telovadnici. Za dodatne informacije: 3384563202 (Katja).

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki poteka do konca septembra ob torkih in četrtek od 18. do 19. v športni dvorani na Pikelcu. Za morebitne informacije info@polet.it

Posnetek z nedeljskega derbija v Trebčah med Primorcem in Bregom (2:2)

FOTODAMJ@N

Od ekip naših društev je edinole kriška **Vesna** (elitna liga) v uvodnih dveh prvenstvenih krogih odnesla domov ves izkupiček (6 točk). Plavi so premagali Gemonese in Torre. Jutri pa čaka varovanje trenerja Andree Zanuttiga prva resnejša preizkušnja: v Križ bo prišel solidni Virtus Corno, ki igra že nekaj let v najvišjem deželnem prvenstvu. »Corno ima izjemno soliden napad. Prvo ime je Simone Motta, ki je v preteklosti igral v poklicnih ligah (Novara B-liga, Südtirol C2-liga, Pistoiese C1-liga, pa tudi Bari, Ascoli, Teramo in Triestina op. av.). Lani je igral pri Tamaiu v ligi D,« je opozoril športni direktor Vesne **Paolo Soavi**.

Čisto drugačno je vzdušje v taboru **Juventine** v promocijski ligi. Ekipa iz Štandreža je v dveh krogih doživela prav toliko polomov. »Priznam: nismo pričakovali tako slabega začetka. Imamo celo vrsto poškodovanih igralcev. Tudi v nedeljo (jutri) ne bo: Morsuta, Dornika, Zorzuta, Giola, Dragosavljevića in Predana. Mogoče bo na razpolago Zanutto,« je dejal predsednik Juventine **Marco Kerpan**, ki je včeraj praznoval okrogli jubilej (dopolnil je 50 let). Sre-

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

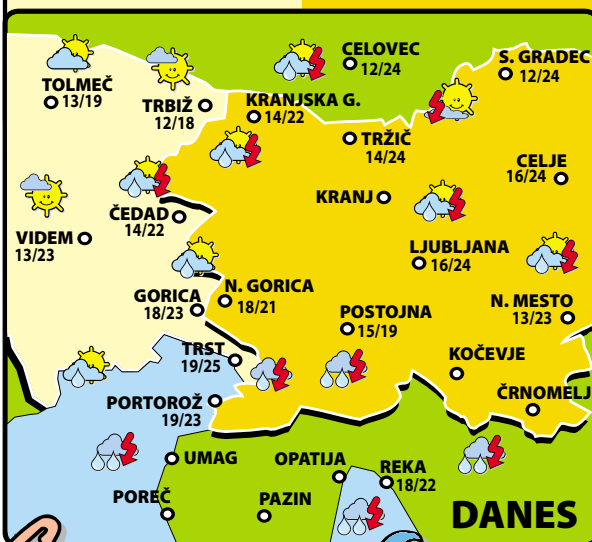

Povsod po deželi bo oblačno vreme s padavinami, ki bodo najprej zajele nižino in popoldne še ostali del dežele. Ob morju bo pihal zmeren veter.

V osrednji Sloveniji bo spremenljivo do pretežno oblačno. Krajevne plove in nevihte se bodo dopoldne pojavljale večinoma le v zahodnih krajih, proti poldnevju pa postopno tudi v osrednjih. Proti vzhodu bo dopoldne delno jasno, popoldne pa spremenljivo oblačno in tudi tam bodo nastale posamezne plove in nevihte. Ponekod bo še pihal jugozahodnik.

Povsod po deželi bo oblačno vreme, možne bodo padavine, ponekod tudi nevihte.

Jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno. Predvsem sredi dneva in popoldne bodo krajevne padavine, deloma nevihte.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 19.08
Dolžina dneva 12.19

LUNINE MENE
Luna vzide ob 3.03 in zatone ob 17.09

NA DANAŠNJI DAN
1929 - V Podkraju je v 12 urah padlo 168 mm padavin.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.31 najnižje -42 cm, ob 7.53 najvišje 35 cm, ob 13.57 najnižje -22 cm, ob 19.46 najvišje 31 cm.
Jutri: ob 2.00 najnižje -47 cm, ob 8.20 najvišje 40 cm, ob 14.24 najnižje -29 cm, ob 20.15 najvišje 36 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 21,1 stopinje C.

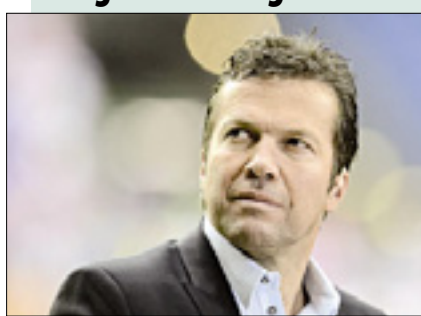
TEMPERATURE V GORAH °C
500 m19 2000 m10
1000 m16 2500 m8
1500 m12 2864 m6
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah doseže 5; v gorah 6.

Album z najboljšimi posnetki W. Houston

LOS ANGELES - Novembra bo izšel album s posnetki najboljših nastopov prezgodaj preminule ameriške pevke Whitney Houston. Po napovedih njenega producenta Clivea Davisa bo vseboval 16 skladb na CD in 19 skladb na DVD formatu. Po producentovem mnenju je bila največja pevka na svetu. »Želim, da se zgodovina tega zaveda,« je svojo napoved pospremlil Davis. Med posnetki bodo skladba The Star Spangled Banner, ki jo je zapela na Super Bowlu leta 1991, njena različica pesmi Dolly Parton I Will Always Love You s koncerta v Južni Afriki leta 1994 in pesem You Give Good Love, ki jo je izvedla v televizijski oddaji Tonight Show leta 1995. Davis je za izdajo albuma dobil blagoslov pevkinine družine, njena mati, gospel pevka Cissy Houston, pa mu je celo pomagala izbrati posnetke.

Legendarni nogometaš Lothar Matthäus bo še petič rekel »da«

BERLIN - Legendarni nemški nogometaš Lothar Matthäus, nekdanji najboljši nogometaš sveta in Evrope, bo še petič stopil v zakonski stan. »Da, načrtujem peto poroko,« je za Bild potrdil 53-letni nekdanji nemški kapetan. Za državno reprezentanco svoje domovine je zbral rekordnih 150 nastopov; v dveh desetletjih je ob tem dosegel 23 golov. »Kraj in čas poroke še nista dokončno določena,« je dodal Matthäus. Z dekletom, Anastasio Klimko, ki bo postala peta žena nekdanjega svetovnega in evropskega prvaka, ima že sina Milana, rojenega aprila. Družina živi na Madžarskem. Matthäus ima iz prejšnjih štirih zakonov tri otroke.

NEW YORK - Trgovanje z delnicami Zgodovinski nastop kitajske spletne trgovine Alibaba na Newyorški borzi

NEW YORK - Kitajska spletna trgovina Alibaba je včeraj začela prodajati svoje delnice na newyorški borzi po izključni ceni 68 dolarjev za delnico, kar je zgornja meja v ponedeljek objavljenega možnega razpona od 66 do 68 dolarjev. Povpraševanje je veliko in analitiki napovedujejo, da se bodo delnice Alibabe še podražile. Samo z izključno ceno bo Alibaba zbrala 21,8 milijarde dolarjev, kar je rekorden znesek za prvo javno prodajo (IPO) tehnološkega sektorja. Trenutni rekord ima Facebook, ki je leta 2012 zbral 16 milijard dolarjev.

Uvodni investitorji imajo še opcijo za nakup 48 milijonov delnic in skupni znesek IPO bo narasel na najmanj 25 milijard dolarjev, kar je rekord za vse sektorje. Kitajska kmetijska banka je leta 2010 z IPO uspela zbrati 22,1 milijarde dolarjev.

Trgovanje z delnicami se je začelo včeraj na newyorški borzi pod imenom BABA. Samo s ceno 68 dolarjev za delnico bo Alibabina tržna vrednost dosegla 167,62 milijarde dolarjev, kar je več kot znaša tržna vrednost Amazona, Cisca in eBayja skupaj.

Alibaba daje v prodajo le 368 od 2,5 milijarde delnic. Od tega bo pred 15 leti ustanovljena spletna trgovina prodala 123 milijonov, ostalo pa bodo prodali posamezni vlagatelji, kot je na primer podjetje Yahoo, ki si lasti 22-odstotni delež Alibabe in bo s prodajo 121,7 milijona delnic zaslužil najmanj 8,28 milijarde dolarjev.

Še bolj bogat kot doslej bo tudi ustanovitelj Alibabe Jack Ma, ki prodaja 12,75 milijona delnic za najmanj 867 milijonov dolarjev. Zanimanje za delnice je veliko, ker ponujajo dostop do rastočega kitajskega srednjega razreda preko podjetja, ki obvlada 80 odstotkov spletne trgovine v državi in ima 279 milijonov aktivnih kupcev, ki stran obiščejo vsaj enkrat na mesec preko prenosnih računalnikov ali pametnih telefonov.

Prihodek Alibabe je v četrtletju, ki se je končalo junija, v primerjavi z enakim letom poskočil za 46 odstotkov na 2,54 milijarde, dobiček pa za 60 odstotkov na 1,2 milijarde dolarjev. Spletna prodaja se bo prihodnje leto v primerjavi z letom 2011 potrojila. Navdušenje okrog Alibabe je v četrtletju poleg odločitve ameriške centralne banke, da ne bo hitela z višanjem obrestnih mer, indeksa Dow Jones ter S&P 500 na Wall Streetu potisnilo navzgor do novih rekordov.

BEOGRAD - Poimenovanja ulic

Podgorica še edina ima ulice z imeni mest bivše Jugoslavije

BEOGRAD - Podgorica je edina prestolnica držav nekdanje Jugoslavije, ki ima še vedno ulice, poimenovalne po glavnih mestih vseh ostalih nekdanjih jugoslovanskih republik: Beograjska, Zagrebška, Sarajevska, Ljubljanska in Skopska. Beograjski mestni svet je v četrtek spremenil ime Zagrebške ulice v središču mesta in jo poimenoval po nekdanjem diplomatu in jugoslovanskem zunanjem ministru Koči Popoviću. Ostala glavna mesta republik bivše Jugoslavije imajo še naprej »svoje« ulice v Beo-

gradu, poroča srbska tiskovna agencija Beta.

Ljubljanska ulica se nahaja v beograjski občini Zvezdara, Sarajevska v središču srbske prestolnice, Podgoriška v Vračarju, po Skopju pa sta poimenovani celo dve ulici - ena v Vračarju, druga pa v Zemunu. Kot piše Beta, so ostale nekdanje jugoslovanske prestolnice po razpadu skupne države v glavnem zamenjale imena ulic, so pa nekaj starih tudi obdržale.

Zagreb ima tako še vedno Lju-

bljansko avenijo in Sarajevsko cesto. Beograd v hrvaški prestolnici sicer nima svoje ulice, so pa zato tam Zemunska, Subotička, Petrovaradinska, Somborska, Slankamenska, Apatinska, Bačka in Rumska. Tudi v Sarajevu so po vojni preimenovali številne ulice. Nekdanja Beograjska se zdaj imenuje Ulica Emerika Bluma, Zagrebška, Splitska in Ljubljanska ulica pa še vedno obstajajo.

V Ljubljani imata svojo ulico od glavnih mest nekdanjih jugoslovanskih republik Zagreb in Skopje.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **8.25** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** Aktualno: Fuori luogo **10.05** Reportaža: Petrolio **11.05** Linea Verde Orizzonti Estate **11.45** Talent show: La prova del cuoco **13.30** 17.00 Dnevnik **14.00** Linea Blu **15.20** Dreams Road **16.05** Nad.: Legami **17.15** A Sua Immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.15** Show: Sogno e son desto **23.45** Talk show: S'è fatta notte

Rai Due

7.00 Serija: Lassie **7.50** Serija: Zorro **8.15** Serija: Un blog da cani **8.55** Sulla Via di Damasco **9.25** Rai Parlamento Punto Europa **9.55** 18.00 Vreme **10.00** Dok.: Salvato da una leonessa **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.15** Pit Lane **14.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Singapurja, kvalifikacije **16.30** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Sereno Variabile Estate **18.05** Šport: 90° minuto – Serie B **18.50** Serija: Arctic Air **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 22.40 Dnevnik **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **23.00** Športna rubrika: Sabato Sprint **23.50** Rubrike

Rai Tre

7.05 Rai Cultura – Europa in 4D **7.55** Dok.: Rai Cultura – Una giornata particolare **9.00** Film: Totò Tarzan (kom.) **10.25** Film: Totò lascia o raddoppia? (kom.) **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Serija: La signora del West **13.40** Timbuctu – I viaggi di Davide **14.00** Deželni dnevnik, sledijo rubrike in vremenska napoved **15.20** Film: The Wild Stallion – Praterie selvagge (dram.) **16.40** Rai Player **16.50** Film: For the Love of a Dog **18.10** Serija: I misteri di Murdoch **18.55** 23.00 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.05** Serija: Un caso per due **21.05** Film: Una giornata particolare (dram., '77, i. S. Loren) **23.20** Storie maledette

Rete 4

6.50 Media Shopping **7.40** Serija: Miami Vice **8.40** Serija: Hunter **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia **16.20** 19.35 Ieri e oggi in Tv **16.45** Serija: Poirot **18.50** Dnevnik in vremenska napoved **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.30** Film: Born to Raise Hell (akc., '10, i. S. Seagal)

23.10 Film: Danko (krim., '88, i. A. Schwarzenegger, J. Belushi)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik **9.05** Šport **9.30** Superpartes **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Be My Baby (kom.) **15.30** Nad.: Il Segreto **16.00** Show: Verissimo **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.30 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Show: Questi siamo noi

Italia 1

6.15 Nan.: Friends **6.45** Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team **10.30** Film: Campus Confidential (kom.) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **14.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.30** Film: Samurai Girl (dram., '08) **18.30** Dnevnik **19.00** Film: Casper (fant., '95, i. C. Ricci) **21.10** Film: La fabbrica di cioccolato (fant., '05, r. T. Burton, i. J. Depp)

23.25 Film: Il mistero di Sleepy Hollow (horor, '99, r. T. Burton, i. J. Depp, C. Ricci)

La 7

7.30 Dnevnik **7.55** Omnibus **9.45** Coffee break **11.00** Diciannovequaranta **11.20** 20.30 Aktualno: Faccia a faccia **12.30** Talent show: Chef per un giorno **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Film: Agli ordini del Fuhrer e al servizio di Sua Maestà (dram.) **17.00** Serija: Le strade di San Francisco **18.00** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **21.10** Serija: Maigret

Tele 4

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Piccola grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **11.15** Ring **13.45** Voci in piazza **17.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** Otroški program: OP! **7.20** Zgodbe iz školje **7.35** Otroške in mladinske oddaje **10.05** Kviz: Male sive celice **10.50** Kratki film: Papirnati žerjavi **11.10** Nan.: Izjemne dogodivščine Sama Foxa **11.35** Film: Temna stran lun **12.20** Nad.: Mladi Leonardo **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.45** Na lepše **15.20** Slovenski magazin **15.50** Dok. odd.: Batana, ljudske pravilo morja **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** 23.20 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.35** Dok. odd.: Begin in Sadat – pot k miru **18.30** 0.50 Ozare **18.40** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.05** Prireditve: Lepo je deliti **21.40** Film: OSS 117 – Izgubljeni v Rio **23.55** Nad.: Ura

Slovenija 2

9.20 Slovenski utrinki **10.35** Osmi dan **11.10** Podoba podobe **11.40** Polnočni klub **12.55** Košarka: SP 2014, finale, pon. **14.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Singapurja, kvalifikacije, prenos **16.15** Španski pozdrav **17.25** Kajak kanu: SP, polfinale, pon. **17.55**

Kajak kanu: SP, finale, prenos **20.00** Nogomet: Prva liga, Domžale – Olimpija, prenos **21.55** Aritmija **22.30** Aritmični koncert **23.30** Odd.: Bleščica **0.00** Na lepše

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **13.30** Prvi dnevnik **16.30** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** Satirično oko **20.15** Pogovorna odd. **20.50** Svet v besedi in sliki **21.05** Utrip **21.30** Žarišče **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Film: Vse za vse (dram.) **15.45** 20.00 Potopisi **16.15** Dok. odd. **17.15** Arhivski posnetki **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.30** Artevisione **21.00** Boben **22.15** Arhivski posnetki

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **16.10** Nami-bija **17.30** Gledališka predstava: Tramvaj poželenje **18.55** Maja in čarobna skrinja **19.20** Pravljica **19.25** Besede miru **20.00** Med prijatelji, 4. del **21.00** Lokalne volitve 2014 **21.30** Dok. film: Tradicionalna briška poroka **22.20** Glasbeni večer, Tv Prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risanke in otroške serije **11.20** Film: Ženske od vraga **13.05** Tv prodaja **13.20** Nad.: Na trdih tleh **14.15** Film: Craigslit morilec (krim.) **16.00** Film: Čudežna mreža (fant.) **17.45** Serija: Vrtičkanje **18.20** Serija: Gorazdova slaščičarna **18.55** 24UR – vreme in novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Film: Vsemogočni Evan (kom., i. S. Carell, M. Freeman) **22.45** Film: Iz pekla (horor, i. J. Depp)

Kanal A

6.00 Risanke **6.50** 18.15 Serija: Tv dober dan **8.00** 17.35 Serija: Svingerji **8.30** 14.25 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **8.55** Serija: Veliki pokovci **9.50** Serija: Vlomilci **10.25** Serija: Merlinove pustolovščine **11.15** Tv prodaja **11.35** Serija: Zakladi s podstrešja **12.35** Film: Kdo je ubil Mono? **15.00** Nad.: Puščica **15.55** Film: Študent naj bo **19.30** Serija: Nepraktični šaljivci **20.00** Film: Beethoven 3 (kom.) **21.50** Film: Prevajalka

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Zbori v gledališču, sledi Music box; 10.00 Poročila; 10.15 Jacques Offenbach – z opereto v svet; 11.00 Studio D – Trdno verujem, kar me je mati učila; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Otroški kotiček; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, jazz odtenki; 18.00 Mala scena: William Shakespeare iz našega arhiva: Romeo in Julija – 2. del, režija Majda Skrbinšek; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00 Pregled tiska; 8.40, 10.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svezemodra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28,

Sobota, 20. septembra
La7d, ob 21.10

Quel che resta del giorno

ZDA 1993

Režija: James Ivory

Igrajo: Anthony Hopkins, Emma Thompson, James Fox, Christopher Reeve in Hugh Grant

Leta 1958, ko družina Darlington proda vilo nekemu amerškemu posestniku, se družinski majordom Stevens sprašuje o smislu življenja. Zave se namreč, da so leta minila in da so z njimi odšli tudi vsi mladostniški upi, načrti in sanje. Zave pa se tudi, da njegova več kot tridesetletna zvestoba Darlingtovim ni bila nikakor povrnjena.

James Ivory je celovečerec, v katerem je zaposlil kar nekaj svetovno znanih zvezdnikov, posnel po istoimenskem romanu Kazua Ishigure: japonskega, v Veliki Britaniji živečega avtorja. Še danes film velja za Ivoryjevo najgrenkejšo in najbolj politično delo.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

www.spacciocchialivision.it

50%

POPUST

Postanite fan naše strani!

facebook.com/spacciocchialivision

VSA SONČNA IN KOREKCIJSKA OČALA
PRIZNANIH ZNAMK S

50% POPUSTOM*

* AKCIJA VELJA ZA KOLEKCIJE
POMLAD - POLETJE 2014
VSE DO 31. OKTOBRA 2014

**TRGOVINA V GORICI JE
POPOLNOMA PRENOVLJENA !**
SEDAJ LAHKO ŠE LAŽJE NAJDETE PRAVA
OČALA ZA VAS MED VEČ KOT 7.000
RAZSTAVLJENIMI PARI !

PRI NAS NAJDETE PRAVE POPUSTE SKOZI CELO LETO

GORICA

Ulica Trieste 225/1 - Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

POPOLNOMA PRENOVLJEN !

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/I - Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu.
ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 135 - Tel. +39 0432 660524
V TRGOVSKEM CENTRU ARTENI TAVAGNACCO
Najdete nas v prvem nadstropju (vhod iz športnega oddelka)

400 KVM POVRŠINE Z VEČ KOT 7000 PAROV OČAL NA OGLED!

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI

CODOGNÈ (TV) - VISNADELLO (TV) - MESTRE (VE) - PORTOGRUARO (VE) - JESOLO (VE) - VIDEM - TAVAGNACCO (UD) - CODROIPO (UD) - GORICA - FONTANAFREDDA (PN) - SESLJAN (TS)
M. MAGGIORE (VI) - TREVILOLO (BG) - CAPRIOLO (BS) - REZZATO (BS) - CARAVAGGIO (BG) - PESSANO CON BORNAGO (MI) - ERBA (CO) - QUINTO DI TREVISO (TV) - CITTADELLA (PD)